

Roald Dahl

Matilda

 epubcat

Matilda és una nena prodigi, molt intel·ligent i sensible. Abans de complir cinc anys, ja havia llegit Dickens i Hemingway, Kipling i Steinbeck, i els seus pares la tracten més aviat com una nosa. Però quan a l'escola es troba confrontada a un perill molt greu, Matilda descobreix que té uns poders psíquics extraordinaris que li permeten salvar l'escola i, sobretot, la seva estimada mestra, Miss Honey.

Roald Dahl

Matilda

ePUB v2.0
BreivaX 25.01.16

*llegir ens fa
més lliures*

Títol original: *Matilda*

Roald Dahl, 1988

Traducció: Ramon Barnils, 1991

Il·lustrador: Quentin Blake

Edició digital: BreivaX (v1.0)

Segona edició: EpubCat (v2.0)

ePUBCat base r1.3

La lectora de llibres

Passa una cosa curiosa, amb les mares i els pares. Fins i tot quan el seu fill és la cosa més pesadeta que et puguis imaginar, és igual, es pensen que és fantàstic.

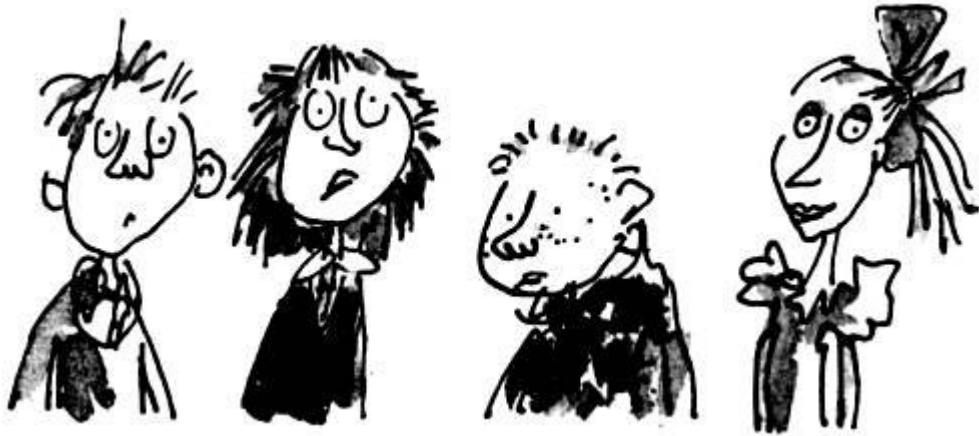
Alguns pares van més enllà. L'adoració els encega fins a convèncer-se que el seu fill té condicions de geni.

No és pas tan desastrós, tot plegat. És tal com va el món. El que passa és que quan els pares comencen a explicar-nos a nosaltres si n'arriben a ser, d'intel·ligents, els seus horribles plançons, llavors comencem a bramar:

—La palangana, que vomito!

Els mestres pateixen molt d'haver d'escoltar aquesta mena de bestieses proferides per pares satisfets, però habitualment s'hi poden tornar quan arriba l'hora de redactar l'informe de final de curs. Si fos mestre, em prepararia unes quantes bones esgarrapades per als fills aviciats d'aquesta mena de pares. Escriuria: «El vostre fill Maximilian és un desastre total. Espero que tingueu negoci familiar per poder-l'hi encabir quan acabi l'escola perquè ben segur, com hi ha món, que, si no, no trobarà feina enllot». O bé, si en aquell moment la donava per la lírica, potser escriuria: «És una curiosa veritat que els llagostos tenen els òrgans de l'oïda als costats de l'abdomen. Vist el que ha après aquest curs, la vostra filla Vanessa no els té enllot, els òrgans de l'oïda».

Podria anar més lluny i tot, en Història Natural, i dir: «Hi ha una cigala que es passa sis anys sota terra en forma de cuc, i no més de sis dies lliure damunt la terra i amb sol i aire. El vostre fill Wilfred ha passat sis anys en forma de cuc en aquesta escola, i encara esperem que emergeixi de la crisàlide». Una neneta particularment emprenyadora em podria empènyer a dir: «Fiona té la mateixa bellesa *glacial* com un iceberg, però amb la diferència que un iceberg no té absolutament res sota la superfície». Suposo que ho passaria molt bé escrivint informes de final de curs sobre els pudents de la meva classe. Però prou d'aquest color. Hem d'anar endavant.

De vegades topes amb pares que fan tot el contrari, que no mostren cap interès en els seus fills, i aquests naturalment són molt pitjors que no pas els aviciats. El senyor i la senyora Wormwood eren d'aquesta altra espècie. Tenien un fill que es deia Michael i una filla que es deia Matilda, i es fixaven en Matilda en particular com si no fos més que una crosta. Una crosta és una cosa que has d'aguantar mentre no arriba el moment d'arrencar-te-la i llançar-la ben lluny. El senyor i la senyora Wormwood no veien l'hora que podrien arrencar-se la filleta i llençar-la ben lluny, i millor fins a l'altre comtat, i fins i tot encara més lluny.

Ja és prou mal que els pares tractin els infants corrents com si fossin crostes o bonys, però és força pitjor si l'infant en qüestió és extraordinari, vull dir sensible i intel·ligent. Matilda era totes dues coses, però per damunt de tot era intel·ligent. Era tan llesta i aprenia tan de pressa que la seva habilitat hauria estat òbvia fins i tot per als més beneits dels pares. Però el senyor i la senyora Wormwood eren tan tanoques i estaven tan embolicats en les seves miserables vides que no s'adonaven de res d'extraordinari en la seva filla. Per dir la veritat, si hagués estat el cas dubto que s'haguessin fixat en la seva filla arrossegant-se fins a casa amb la cama trencada.

Illustració de la portada del llibre Matilda

El germà de Matilda, Michael, era un noi perfectament normal, però la germana, tal com he dit, era per fer-te obrir uns ulls com unes taronges. A un any i mig d'edat parlava perfectament, i sabia tantes paraules com la major part de la gent gran. Els pares, en comptes de felicitar-la, li deien xerraire i li advertien secament que les nenes s'hàn de veure però no sentir.

Als tres anys Matilda havia après de llegir tota sola mirant els diaris i les revistes escampats per la casa. Als quatre llegia seguit i bé, i naturalment va començar a delir-se pels llibres. L'únic llibre d'aquella il·lustrada llar era una cosa titulada *Cuinat és fàcil* i era de sa mare; quan se'l va haver llegit de la primera a la darrera pàgina havent-ne après de cor totes les receptes, va decidir que volia alguna cosa més interessant.

—Pare —va dir—, que em podries comprar un llibre?

—Un llibre? —va dir ell—; i per a què el vols, un llibrot, tu?

—Per llegir, pare.

—I què té de mal la televisió, valga'm Déu! Tenim una tele preciosa amb pantalla de dotze polzades, i ara em véns amb això d'un llibre! T'estàs avificant, filla meva.

Gairebé cada dia a la tarda Matilda es quedava sola a casa. El seu germà, cinc anys més gran, se n'anava a col·legi. El seu pare a treballar i la seva mare a jugar al bingo en una ciutat tretze quilòmetres lluny. La senyora Wormwood estava enganxada al bingo i hi jugava cinc tardes a la setmana. La tarda del dia que el pare s'havia negat a comprar-li un llibre, Matilda se'n va anar tota sola a la biblioteca pública del poble. Quan hi va ser es va presentar a la bibliotecària, la senyora Phelps. Li va preguntar si podia seure i llegir un llibre. La senyora Phelps, una mica descol·locada per l'arribada d'una nena tan petitona i sense que l'acompanyés ningú, li va dir, nogensmenys, que era molt benvinguda.

—On són els llibres per a nens, per favor? —va preguntar Matilda.

—Són allà, en aquells prestatges de sota —va dir la senyora Phelps—. Que m'ajudaries a trobar-te'n un amb molts dibuixos?

—No, gràcies —va dir Matilda—. Ja m'espavilaré.

D'aleshores endavant, cada tarda, així que sa mare se n'anava al bingo, Matilda se n'anava tentinejant cap a la biblioteca. El camí eren només deu minuts, que li permetien dues hores de glòria, asseguda i concentrada en un racó calentó devorant

llibre rere llibre. Quan es va haver llegit tots i cadascun dels llibres per a nens que hi havia va començar a rondar alguna altra cosa.

La senyora Phelps, que aquelles poques setmanes l'havia estat observant fascinada, es va aixecar de la taula i s'hi va acostar:

—Que et puc ajudar, Matilda? —li va preguntar.

—Pensava què podria llegir, ara —va dir Matilda—. Ja he acabat tots els llibres de nens.

—Vols dir que te n'has mirat els sants...

—Sí, i també me'ls he llegits.

La senyora Phelps es mirà Matilda des de dalt a causa de la seva estatura, i Matilda li va tornar la mirada des de baix.

—Em penso que n'hi ha algun que és ben poca cosa —va dir Matilda—, però n'hi ha d'altres que són preciosos. Em va agradar *El jardí secret*; és el que més m'ha agradat. Hi ha molts misteris. El misteri de l'habitació darrere la porta tancada i el misteri del jardí darrere la paret alta.

La senyora Phelps estava perplexa:

—Exactament, quants anys tens, Matilda? —va preguntar.

—Quatre anys i tres mesos —va contestar Matilda.

La senyora Phelps es va quedar més perplexa encara, però va tenir el seny de no manifestar-ho.

—Quina mena de llibre t'agradaria llegir, ara? —va preguntar.

Matilda va dir:

—En voldria un de bo de veritat, dels que llegeixen els grans. Un de famós. No en sé noms.

La senyora Phelps va recórrer els prestatges, prenent-s'hi temps. No sabia què treure'n. Es va preguntar com es feia per triar un llibre famós de gent gran per a una nena de quatre anys. La seva primera idea va ser d'agafar una novel·la sentimental amb adolescents, d'aquelles pensades per a col·legiales de quinze anys, però instinctivament va passar de llarg per aquell prestatge.

—Comença amb aquest —va dir al final—. És molt famós i molt bo. Si t'és massa llarg digues-m'ho i te'n trobaré un de més curt i fàcil.

—*Les grans esperances* —va llegir Matilda—, de Charles Dickens. M'agrada provar-ho.

Dec estar boja, es va dir la senyora Phelps, però a Matilda li va dir:

—Sí, prova-ho.

Durant les tardes següents, la senyora Phelps amb prou feines va poder treure els ulls de la neneta asseguda hora rere hora a la gran butaca a l'altre cap de la sala, amb el llibre a la falda. Li calia tenir-lo a la falda perquè pesava massa, i això feia que segués inclinada endavant per poder arribar a llegir. Estranya estampa la d'aquella personeta desnerida i de cabell fosc asseguda amb les cames baldim-baldom i els peus prop de terra, absorbida totalment en les meravelloses aventures de Pip i la vella senyoreta Havisham i la seva casa plena de teranyines i per l'imant de la màgia que Dickens, el gran narrador de contes, havia fabricat amb paraules. L'únic moviment de la lectora era d'alçar la mà de tant en tant per girar full, i la senyora Phelps s'entristia sempre que li arribava l' hora de travessar la sala i de dir:

—Falten deu minuts per a les cinc, Matilda.

Durant la primera setmana de les visites de Matilda, la senyora Phelps li havia dit:

—Et duu i et ve a buscar cada dia, la mare?

—La mare va cada tarda a Aylesbury a jugar al bingo —havia respost Matilda

—. No ho sap, que vinc aquí.

—Això no està gens ben fet —va dir la senyora Phelps—. Em sembla que li ho hauries de dir.

—No —va dir Matilda—. No m'empeny a llegir llibres. Ni el pare tampoc.

—Doncs, què esperen que hi facis, tu, cada tarda, en una casa sense ningú?

—Doncs, arrosseggar-m'hi i mirar la tele.

—Ja.

—A ella li és igual, el que faig o deixo de fer —va dir Matilda, amb un pensament de tristesa.

La senyora Phelps estava preocupada per la nena, que havia de caminar per tot el transitat Carrer Gran del poble i després travessar-lo, però va decidir de no ficar-s'hi.

Al cap d'una setmana Matilda havia acabat *Les grans esperances*, que tenia quatre-centes onze pàgines en aquella edició.

—M'ha agradat molt —va dir a la senyora Phelps—. N'ha escrits d'altres, el senyor Dickens?

—Molts més —va dir, perplexa, la senyora Phelps—. Vols que te'n triï un altre?

Durant els sis mesos següents, i sota la mirada atenta i tendra de la senyora Phelps, Matilda va llegir els llibres següents:

Nicholas Nickleby, de Charles Dickens.

Oliver Twist, de Charles Dickens.

Jane Eyre, de Charlotte Brönte.

Orgull i prejudici, de Jane Austen.

Tess dels Ubervilles, de Thomas Hardy.

Retorn a la Terra, de Mary Webb.

Kim, de Rudyard Kipling.

L'home invisible, d'H. G. Wells.

El vell i la mar, d'Ernest Hemingway.

El soroll i la furia, de William Faulkner.

Els ceps de la ira, de John Steinbeck.

Els bons amics, de J. B. Priestley.

Rocs de Brighton, de Graham Greene.
La revolta dels animals, de George Orwell.

Era una llista formidable i la senyora Phelps estava plena d'admiració i tota excitada, però probablement va ser bona cosa que no es deixés arrossegat pel fet. Gairebé tothom que hagués presenciat els assoliments d'aquella criatura hauria caigut en la temptació de fer-ne la gran escudella i de pregonar la notícia per tot el poble i enllà, però la senyora Phelps no. Ella es ficava en les seves coses i feia molt de temps que havia trobat que poques vegades s'ho valia, de ficar-se amb els fills de l'altra gent.

—El senyor Hemingway diu moltes coses que no entenc —li va dir Matilda —. Sobretot dels homes i les dones. Però m'agrada igualment. La manera com ho explica em fa sentir com si jo fos allà mateix mirant-ho com passa.

—Un bon escriptor et farà tenir sempre aquesta sensació —va dir la senyora Phelps—. I no hi pateixis, per les coses que no entens. No pensis i deixa que les paraules et submergeixin, com si fossin música.

—Ho faré, ho faré.

—Ho sabies —li va dir la senyora Phelps—, que les biblioteques públiques, com ara aquesta, et deixen llibres en préstec i que te'ls enduguis a casa?

—No ho sabia —va dir Matilda—. A mi també?

—És clar que sí —va dir la senyora Phelps—. Quan hagis triat el llibre que vulguis, porta-me'l per omplir la fitxa i llavors el pots tenir durant quinze dies. I si ho vols te'n pots endur més d'un.

Des d'aleshores, Matilda anava a la biblioteca només un cop a la setmana per endur-se més llibres i tornar-hi els que s'havia endut. La seva cambreta es va convertir en la seva sala de lectura i allà s'estava llegint gran part de les tardes, sovint amb una tassa de xocolata calenta al costat. No era encara prou alta per abastar tots els estris de la cuina, però tenia amagada una caixa fora de casa, que quan calia entrava i s'hi enfilava per abastar el que volia. Gairebé sempre es feia xocolata desfeta, escalfant la llet en una cassola que posava damunt l'estufa abans de barrejar-la amb la xocolata en pols. De tant en tant es feia una sopa Bovril, o bé Ovaltina. Era agradable de pujar-se una beguda calenta a l'habitació i de tenir-la al costat mentre seia a la silenciosa cambra llegint a la casa buida, a les tardes. Els llibres la transportaven a mons nous i li presentaven gent impressionant que vivia vides excitants. Va navegar en vells vaixells de vela amb Joseph Conrad. Va anar a

l'Àfrica amb Ernest Hemingway i a l'Índia amb Rudyard Kipling. Va viatjar arreu del món estant asseguda a la seva cambreta d'un poble anglès.

El senyor Wormwood, el gran venedor de cotxes

Els pares de Matilda tenien una casa força bonica amb tres dormitoris al pis, i a la planta hi havia el menjador, la sala d'estar i la cuina. El seu pare era venedor de cotxes de segona mà i es veu que se'n sortia força bé.

—Les serradures —deia, ufanós— són un dels grans secrets del meu èxit. I no em costen ni un cèntim. Me les donen de franc a la serradora.

—I per a què les fas servir? —li preguntava Matilda.

—Ha! —feia el pare—. Ja t'agradaria saber-ho.

—No entenc com les serradures et poden servir per vendre cotxes de segona mà, papà.

—Perquè ets una criatura ignorant —deia el pare.

No tenia un parlar gaire delicat, però Matilda ja hi estava feta. També sabia que li agradava d'ufanar-se i li donava peixet sense cap mena de vergonya:

—Deus ser molt llest, per trobar utilitat a una cosa que no et costa res —deia ella—. M'agradaria saber-ne com tu.

—No podries pas —deia el pare—. Ets massa beneita. Però ho explicaré perquè aquí hi ha en Mike, que un dia m'ajudarà en el negoci. —Ignorant Matilda, es va tombar cap al fill i va dir—: Tinc una alegria quan compro un cotxe a algun imbècil que ha fet anar les marxes tan malament que canten com boges. L'hi compro barat. Tot el que faig és barrejar un grapat de serradures amb l'oli de la caixa del canvi, i llavors funciona suau com una seda.

—I quanta estona va com una seda abans no torna a cantar? —li va preguntar Matilda.

—Prou per dur el comprador un bon tros avall —va dir el pare, amb una ganyota—. Un centenar i mig de quilòmetres.

—Però això no és honrat, papà —va dir Matilda—, és fer trampes.

—No s'ha fet ric ningú sent honrat —deia el pare—. Els clients hi són per enganyar-los.

El senyor Wormwood era un homenet amb pinta de rateta, amb les dents del davant que li sortien per sota d'un bigotet de ratolí. Li agradava de dur jaquetes de grans quadres de colors i solia lluir corbates de tons groc o verd pàl·lids.

—Ara, per exemple, agafa el quilometratge —continuava—. Qui compra un cotxe de segona mà, la primera cosa que vol saber és quants quilòmetres duu. Oi?

—Sí —deia el fill.

—Compro una carraca que porta al damunt dos-cents mil quilòmetres. La compro barata. Ningú no comprarà el cotxe amb un quilometratge com aquest, oi que no? I avui en dia no pots treure el comptquilòmetres i fer enrere els números tal com se solia fer fa deu anys. El collen de tal manera que és impossible de desllorigar-lo, si no ets rellotger o per l'estil. Així que, què faig? Doncs faig servir el cap, nanet, ve-t'ho aquí.

—I com? —preguntava el jove Michael, fascinat. Semblava haver heretat l'amor patern per la trampa.

—M'assec i em dic: com pots convertir una lectura de dos-cents mil quilòmetres en una altra de només vint mil sense fer miques el comptquilòmetres? Si el cotxe pogués anar marxa enrere prou temps, ho aconseguiria, obviament. Els números correrien enrere, oi? Però, qui farà anar un cotxe en marxa enrere durant milers i milers de quilòmetres? No pots!

—És clar que no pots —va dir el jove Michael.

—Així que em grato el cap —deia el pare—. Faig anar el cervell. Quan tens un cervell fi com el que jo tinc, l'has de fer servir. I, de cop, la resposta em ve. Et ben dic que em vaig sentir exactament com aquell altre company brillant es devia sentir quan va descobrir la penicil·lina. «Eureka!», vaig cridar. «Ja ho tinc!».

—I com t'ho vas fer, papà? —li va preguntar, el fill.

El comptquilòmetres —va dir el senyor Wormwood—, el fa anar un cable acoblat a una de les rodes del davant. Així que primerament disconnecto el cable de la roda del davant. Després agafó una d'aquestes perforadores elèctriques d'alta velocitat i l'acoblo al final del cable de manera que, quan la perforadora gira, fa girar el cable enrere. M'has entès? Em segueixes?

—Sí, pare —va dir el jove Michael.

—Aquestes perforadores van a una velocitat tremenda —deia el pare—, així que quan engego la perforadora els números del comptquilòmetres van enrere a una mitjana fantàstica. Del comptquilòmetres, en puc treure més de cinquanta mil en uns minuts, amb la meva perforadora elèctrica d'alta velocitat. I, quan he enllestit, el cotxe només ha fet vint mil quilòmetres i ja està llest per vendre. «És gairebé nou», que dic al client, «tot just si ha fet els vint mil. Era d'una senyora gran que només el feia servir un cop la setmana, per anar a comprar».

—De veritat que pots fer anar enrere el comptquilòmetres amb una perforadora elèctrica? —va preguntar el jove Michael.

—T'estic explicant secrets del negoci —deia el pare—. Així que no has de parlar-ne amb ningú més. No vols pas que em cacin, oi?

—No ho diré a ningú del món —deia el noi—. I ho fas amb gaires cotxes, això, papà?

—Tots i cadascun dels cotxes que em cauen a les mans passen per aquest tractament —deia el pare—. A tots els rebaixó el quilometratge per sota dels vint mil, abans de posar-los a la venda. I pensar que ho vaig inventar tot sol... —va afegir orgullós—. N'he tret un dinenal.

Matilda, que havia estat escoltant atentament, va dir:

—Però, papà, això encara és més deshonest que allò de les serradures. És fastigós. Enganyes gent que es refia de tu.

—Si no t'agrada, no mengis el menjar d'aquesta casa —va dir el pare—. El compro amb el que guanyo en aquest negoci.

—És diner brut —va dir Matilda—. No m'agrada gens.

Van aparèixer dues taques vermelles a les galtes del pare.

—Qui punyetes et penses que ets, tu? —va cridar—. L'arquebisbe de Canterbury, predicant-me honradesa? Tu ets un esquitx ignorant, i no tens ni la mínima idea del que estàs dient.

—Tens tota la raó, Harry —va dir la mare. I, a Matilda, li va dir:

—Quina barra, parlar d'aquesta manera al teu pare! Tanca aquesta mala boca que tens, així podrem veure el programa en pau.

Eren a la sala d'estar, sopant amb les safates a la falda, de cara a la televisió. Els sopars eren menjars de televisió col·locats en febles safates d'alumini amb compartiments separats per a carn estofada, patates bullides i pèsols. La senyora Wormwood seia mastegant amb els ulls clavats al serial americà de la pantalla. Era una dona corpulenta, amb el cabell tenyt de ros platí, tret del bocinet marró rata que acabava de sortir de les arrels. Duia un maquillatge espès i tenia un d'aquests desafortunats tipus boteruts, en què la carn sembla tota embolicada per evitar que s'escampi per terra.

—Mamà —va dir Matilda—, que et fa res que sopi al menjador, que així podré llegir el llibre?

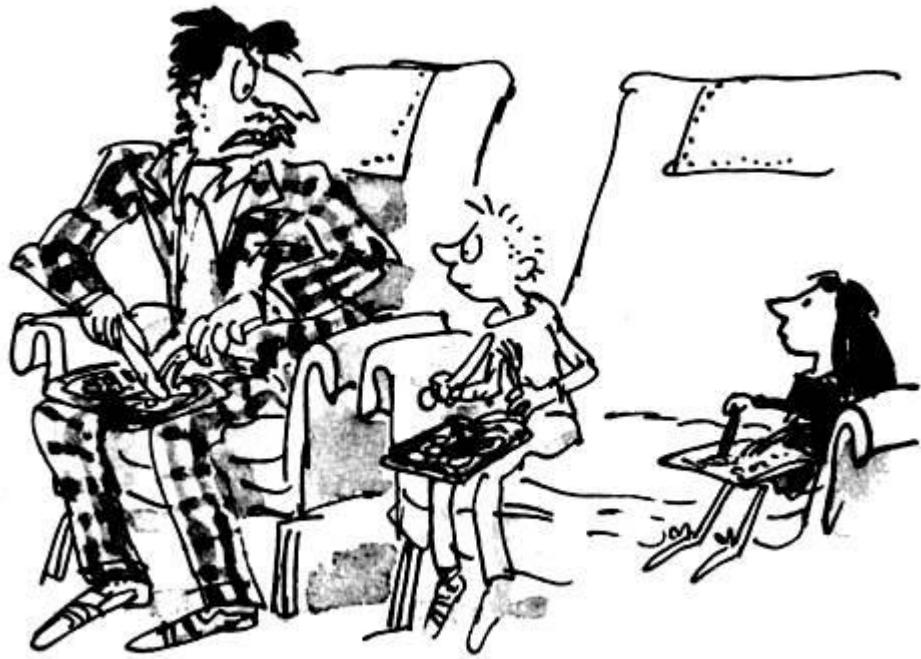

El pare la foradà amb la mirada:

—A mi sí, que em fa! —roncà—. El sopar és una reunió de família, i ningú no s'aixeca de taula fins que no s'ha acabat!

—Però si no som a taula —va dir Matilda—. No hi seiem mai, a taula. Sempre mengem amb el plat a la falda i mirant la tele.

—I què hi ha de dolent, a mirar la tele?, dic jo —va dir el pare. De cop la veu se li havia tornat tova i perillosa.

Matilda no es va fiar de contestar-li, així que no va dir res. Se sentia la ira bullint-li a dins. Sabia que no estava bé d'odiar els pares d'aquella manera, però cada cop trobava més difícil d'evitar-ho. Tot el que havia llegit li havia donat una visió de la vida que ells no havien tingut mai. Si llegissin una mica de Dickens o de Kipling, aviat descobririen que a la vida hi ha més coses que enganyar la gent i mirar la televisió.

I se'n sentia, que constantment li diguessin que era ignorant i beneita, quan sabia que no ho era. La ira de dins seu va anar bullint i bullint, i aquella nit, ajaguda al llit, va decidir-se. Va decidir que cada vegada que el pare o la mare li fessin una bestiesa s'hi tornaria, d'una forma o altra. Una victòria o dues l'ajudarien a aguantar les seves idioteses i li evitarien de tornar-se boja. Heu de recordar que amb prou feines tenia cinc anys, i no és fàcil per a ningú tan petit de marcar punts contra un gran totpoderós. Tot i això, estava decidida a fer-ho. Després del que havia passat aquell vespre davant de la televisió, el pare era el primer de la llista.

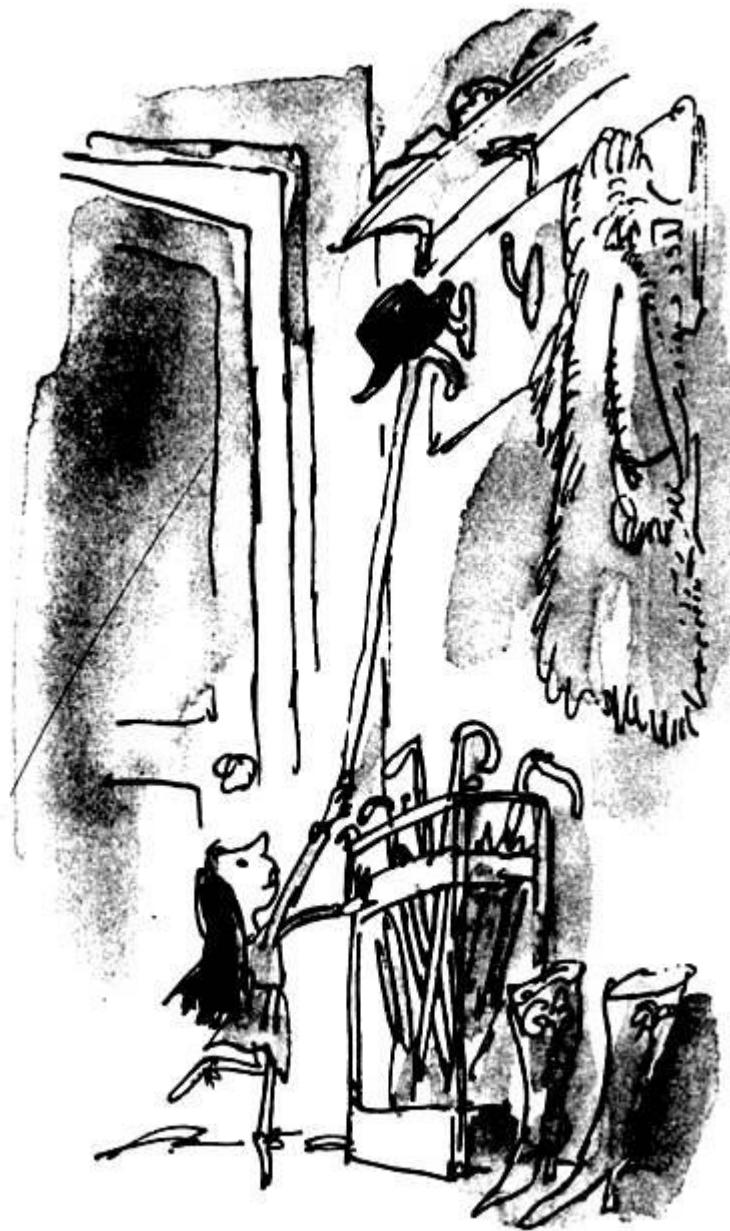

© 2000 Scholastic Inc. All rights reserved.

El barret i la superpega

L'endemà al matí, just abans que el pare se n'anés cap a aquella animalada de garatge de cotxes de segona mà, Matilda s'esmunyí a dins del vestidor i va agafar el barret de cada dia. Va haver de posar-se de puntetes i estirar el braç tan amunt com va poder, amb l'ajut d'un bastó, per desprendre el barret del penjador, i tot i això se'n va sortir amb prou feines. El barret era d'aquells plans de dalt, com un pastís de porc, i amb una plometa de gaig a la cinta, i el senyor Wormwood n'estava molt ufanós. Es pensava que li donava un aire de llibertí agosarat, sobretot quan el duia de gairell i amb jaqueta de grans quadres i corbata verda.

Duent el barret en una mà i un tubet de superpega a l'altra, Matilda procedí a escampar una fina línia de pega per tot el volt de la badana. Després, amb ajut del bastó, tornà a penjar el barret acuradament. Comptà ben bé el temps de l'operació, aplicant la pega just quan el seu pare s'aixecava de taula.

El senyor Wormwood no s'adonà de res, en posar-se el capell, però quan arribà al garatge no se'l va poder treure. La superpega és molta pega, tan forta que et pots arrencar la pell si tibes amb força. El senyor Wormwood no volia resultar espellat, així que hagué de mantenir el barret al cap tot el sant dia, fins i tot en posar serradures a les caixes de canvi o en treballar els comptaquilòmetres amb la perforadora elèctrica. En un esforç per salvar les aparences va adoptar una positura indiferent, amb l'esperança que el personal es pensés que precisament volia deixar-se el barret posat tot el dia i només perquè sí, com els gàngsters a les pel·lícules.

Quan arribà a casa al vespre, tampoc no es va poder treure el barret.

—No siguis beneit —li va dir l'esposa—. Vine aquí. Ja te'l trauré jo per tu. I va donar estrebada al barret. El senyor Wormwood deixà anar un ganyol que va fer tremolar els finestrans:

—Uiii! —xisclà—. No m'ho tornis a fer! Deixa! M'arrencaràs mitja pell del front!

Matilda, asseguda a la seva butaca habitual, contemplava l'espectacle just per damunt del llibre; i amb un cert interès.

—Què passa, papà? —va dir—. Que se t'ha inflat el cap o què?

El pare mirà la filla amb molta sospita, però no va dir res. Què hauria pogut dir? La senyora Wormwood va dir al marit:

—Ha de ser superpega. No pot ser res més. Així aprendràs a no jugar tot el dia amb porqueries. Suposo que devies voler enganxar una altra ploma al barret.

—No he tocat per a res aquests cordons de porqueria! —va cridar el senyor Wormwood. Es va tombar i va tornar a mirar Matilda, que hi correspongué amb uns ullassos foscos i innocents.

La senyora Wormwood va dir al marit:

—Fes el favor de llegir-te l'etiqueta del tub, abans de començar a joguinejar amb productes perillosos. Segueix sempre les instruccions de l'etiqueta.

—Déu del cel, i de què parles tu ara, estúpida, bruixa? —cridà el senyor Wormwood, agafat a l'ala del barret per si algú tornava a intentar de treure-l'hi—. Et penses que sóc tan imbècil que m'he enganxat el barret expressament al cap?

Matilda va dir:

—A l'altra banda del carrer hi ha un nen a qui li va anar a parar superpega al dit sense que se n'adonés i després es va posar el dit al nas.

El senyor Wormwood va fer un salt:

—I què li va passar? —escopí.

—Se li va quedar clavat el dit a dins del nas —va dir Matilda— i va haver d'anar així tota una setmana. La gent li deia: «Treu-te el dit del nas», i no hi podia fer res. Semblava beneit.

—Massa poc —va dir la senyora Wormwood—. Primer, no s'havia d'haver posat el dit allà. És un mal vici. Si a tots els nens els caigués superpega als dits deixarien de fer-ho.

Matilda va dir:

—Els grans també ho fan, mamà. Et vaig veure fer-ho ahir a la cuina.

—Ja en tinc prou, de tu —va dir la senyora Wormwood, tornant-se vermella com un tomàquet.

El senyor Wormwood va haver de dur el barret posat tot el sopar davant de la televisió. Era ridícwl, i s'hi va estar mut i callat.

Quan pujà a dormir va tornar a provar de treure-se'l, i la seva dona també hi tornà, però el barret no es volia ni bellugar.

—I ara, com em dutxaré? —va preguntar.

—Te n'hauràs d'estar, oi? —li va dir l'esposa. I després, mentre contemplava el marit petit i sec movent-se mig d'amagat pel dormitori amb pijama de ratlles porpra i barret pastís de porc al cap, va pensar si n'arribava a semblar, d'estúpid. No gaire semblant a la classe d'home que una esposa somnia, es va dir.

El senyor Wormwood va descobrir que el pitjor de dur un barret permanent al cap era haver de dormir-hi. Era impossible de jeure còmodament al coixí.

—Deixa ja de bellugar-te —li va dir l'esposa, al cap d'una hora de veure'l girar-se i tombar-s'hi. Espero que demà al matí s'hagi donat, i llavors te'l trauré en un no res.

Però l'endemà al matí no s'havia donat i no volia sortir. De manera que la senyora Wormwood va agafar unes tisores i el va tallar de mica en mica, primer la copa i després l'ala. Va haver de tallar-li els cabells del costat i del clatell, allà on s'havia enganxat la badana. Així que el marit acabà amb una anella calba tot al voltant del cap, com alguns frares. I al front, on la badana s'havia enganxat directament a la pell nua, hi van restar tot de petits pegats marronosos de badana, que no van voler saltar ni amb tots els rentats del món.

© 1988 Gullane Books Ltd.

A l'esmorzar, Matilda li va dir:

—Hauries de treure't aquestes cosetes del front, papà. Sembla que tinguis tot d'insectes corrent. La gent es pensarà que tens poll.

—Potser que callis! —roncà el pare—. Vols tancar la boca, sí o no?

Tot plegat va resultar un exercici d'allò més satisfatori. Però era esperar massa que el pare n'hagués tret una lliçó per sempre.

© 1988 Gullane Books Ltd.

El fantasma

Hi va haver, comparativament, una setmana de calma a la llar dels Wormwood després de l'episodi de la superpega. L'experiència havia escarmentat clarament el senyor Wormwood, que semblava haver perdut temporalment el gust de l'ostentació i de molestar.

Però, de cop, hi tornà. Potser havia tingut mal dia al garatge i no havia pogut vendre prou desferres de segona mà. Hi ha moltes coses que poden irritar un home, quan torna de la feina al vespre, i una esposa sensible habitualment s'adona dels senyals de tempesta i el deixa sol fins que s'assossega.

Aquella tarda, quan el senyor Wormwood tornà del garatge, tenia la cara fosca com un núvol de tempesta, i era clar que un o altre no trigaria gaire a rebre. La seva esposa reconegué els senyals immediatament i es féu fonedissa. Llavors va galopar cap a la sala d'estar. Va resultar que Matilda estava arraulida a la butaca del racó, totalment absorbida per un llibre. El senyor Wormwood engegà la televisió. La pantalleta s'il·luminà. El programa esclatà. El senyor Wormwood ullà Matilda. Matilda no s'havia mogut. Havia arribat a aprendre a bloquejar-se les orelles contra l'horrible so de la terrible caixa. Continuava llegint, i això degué enfurismar el pare. Potser la ira se li intensificà perquè la veia complaure's en una cosa que era més enllà del seu abast.

—No pares mai, de llegir? —li roncà.
—Ah, hola, papà —va dir ella, agradosa—. Has tingut un bon dia?
—Què és, aquesta porqueria? —va dir, arrabassant-li el llibre de les mans.
—No és porqueria, papà, és molt bonic. Es diu *El pony vermell*. És de John Steinbeck, un escriptor americà. Per què no te'l llegeixes? T'agradaria.
—Això és una porqueria —va dir el senyor Wormwood—. Si és d'un americà, segur que és una porqueria. Només escriuen porqueries.
—No, papà, és molt bonic, de veritat. És de...
—No vull saber sobre què és —bordà el senyor Wormwood—. I, a més, n'estic ben tip, que llegeixis tot el dia. Au, vés i fes alguna cosa de profit. —I amb un rampell temible va començar a esquinçar les pàgines del llibre, arrencant-les a grapats i llençant-les a la paperera.

Matilda quedà glaçada d'horror. El pare continuà. No hi havia gaire dubte que l'home sentia una espècie de gelosia. Com gosa, semblava dir amb cada pàgina que estripava, com gosa passar-ho bé llegint, si jo no puc? Com gosa, aquesta mocosa?

—És un llibre de la biblioteca! —xisclà Matilda—. No és meu! L'haig de tornar a la senyora Phelps!

—Ara, doncs, n'hauràs de comprar un altre, oi? —va dir el pare, encara arrencantfulls—. Hauràs d'estalviar de la teva setmanada fins que tinguis prou cèntims a la guardiola per comprar-ne un de nou per a la teva preciosa senyora Phelps, oi?

I, dient això, llençà les ara buides cobertes del llibre a la paperera i se n'anà de la cambra, deixant la tele bramant.

Molts infants, en el lloc de Matilda, haurien arrencat a plorar. Ella, no. S'estava asseguda molt quieta, amb la cara groga, i pensívola. Semblava que sabia que ni plorar ni fer morros no servirien per a res. L'única cosa intel·ligent que es pot fer quan t'ataquen és, tal com un cop va dir Napoleó, contraatacar. La ment meravellosament subtil de Matilda ja era a la feina, buscant un altre càstig adient per al verinós pare. De tota manera, el pla que se li començava a afaiçونar a la ment depenia de si el lloro de Fred era tan bon xerraire com Fred deia.

Fred era un amic de Matilda. Era un noi de sis anys que vivia passada la cantonada, i feia dies que donava la murga amb la xerrera del gran lloro que el seu pare li havia donat.

L'endemà a la tarda, així que la senyora Wormwood se'n va haver anat amb el cotxe a la sessió de bingo, Matilda se'n va anar a casa de Fred a investigar. Va trucar a la porta i li va dir si seria tan amable d'ensenyar-li el famós ocell. Fred la dugué encantat cap al seu dormitori, on, dins d'una gàbia alta hi havia un lloro blau i groc, realment magnífic.

—Ve-te'l aquí —va dir Fred—. Es diu Chopper.

—Fes-lo parlar —va dir Matilda.

—No el pots fer parlar —va dir Fred—. Has de tenir paciència. Parlarà quan li vingui bé.

Van esperar-se per allà. De sobte, el lloro va dir:

—Hola, hola, hola —era exactament com una veu humana. Matilda va dir:

—És impressionant! Què més pot dir?

—Ah, si t'atrapo! —va dir el lloro, fent una meravellosa imitació de veu de fantasma—. Ah, si t'atrapo!

—Sempre ho diu, això —li va dir Fred.

—I què més pot dir? —preguntà Matilda.

—Res més —va dir Fred—. Però és fantàstic, no et sembla?

—És fabulós —va dir Matilda—. Que me'l deixaries, només per una nit?

—No —va dir Fred—. De cap manera.

—Et donaré tota la meva paga de la setmana vinent —va dir Matilda.

Això era una altra cosa. Fred s'ho va rumiar uns segons:

—Així, sí —va dir—, si em promets que me'l tornaràs demà.

Matilda tornà a casa, que ara era buida, carretejant la gran gàbia amb totes dues mans. Al menjador, hi havia una gran llar de foc, i començà a entaforar-hi la gàbia xemeneia amunt, ben amagada. No va ser fàcil, però finalment se'n sortí.

—Hola, hola, hola! —li deia d'allà dalt estant l'ocell—. Hola, hola!

—Calla, beneit! —li va dir Matilda, i se'n va anar a rentar-se el sutge de les mans.

Aquell vespre, mentre el pare, la mare, el germà i Matilda sopaven com sempre a la sala d'estar davant la televisió, una veu fortament clara hi arribà des del menjador i a través del vestíbul:

—Hola, hola, hola! —feia.

—Harry! —xisclà la mare, tornant-se groga—. Hi ha algú, a la casa! He sentit una veu!

—I jo també —va dir el germà. Matilda féu un bot i apagà la televisió—. Xxxxt!
—va dir—. Escolteu!

Tots van parar de menjar i es van quedar quiets, tensos, escoltant.

—Hola, hola, hola! —hi tornà la veu.

—Mi-te-la —cridà el germà.

—Són lladres! —xiuxuejà la mare—. Són al menjador!

—Em sembla que sí —va dir el pare, assegut i ert.

—Doncs vés-hi i atrapa'ls, Harry! —digué, baixet, la mare—. Surt i agafa'ls pel ganyot!

El pare ni es va moure. No semblava tenir pressa per sortir corrents i fer-se un heroi. Tenia la cara grisa.

—Au, vinga, home! —tornà a dir la mare—. Segur que busquen la plata!

El marit s'eixugà nerviosament els llavis amb el tovalló.

—I per què no hi anem tots plegats, a veure què passa? —va dir.

—Anem-hi —va dir el germà—. Anem, mamà.

—Són al menjador, segur —mormolà Matilda—. N'estic segura.

La mare engrapà un ferro de la llar. El pare agafà un pal de golf que hi havia estintolat en un racó. El germà tibà un llum de taula tot arrencant-ne l'endoll. Matilda duia el ganivet que havia fet servir per menjar, i tots quatre lliscaren cap a la porta del menjador, amb el pare ben resguardat darrere els altres.

—Hola, hola, hola —tornà la veu.

—Vinga! —cridà Matilda, i saltà a l'habitació brandant el ganivet—. Punxem-los! —cridava—. Ja us tenim!

Els altres la seguien, aguantant les respectives armes. Fins que es van aturar. Miraren l'habitació pertot. No hi havia ningú, allà.

—No hi ha ningú, aquí —va dir el pare, alleujat.

—Jo he sentit algú, Harry —grinyolà la mare, encara tremolant—. He sentit clarament una veu! I tu també!

—Jo també estic segura d'haver sentit algú! —va dir Matilda—. És aquí, en algun racó! —Va començar a buscar darrere el sofà i les cortines.

Llavors va tornar la veu, aquesta vegada suau i fantasmal:

—Ah, si t'atrapo! —deia—. Ah, si t'atrapo!

Tothom va fer un salt, Matilda i tot, que era una actriu força bona. Van mirar tot al voltant de l'habitació. I no hi havia ningú.

—És un fantasma —va dir Matilda.

—Déu nos en guard! —va cridar la mare, agafant-se al coll del marit.

—És un fantasma, ho sé, ho sé! —va dir Matilda—. Ja l'havia sentit un altre dia! Aquesta habitació està encantada! Em pensava que ja ho sabieu!

—Salva'ns! —xisclà la mare, gairebé escanyant el marit.

—Jo me'n vaig d'aquí —va dir el pare, més gris que mai. Va desaparèixer tothom, fent petar la porta al seu darrere.

La tarda de l'endemà Matilda s'ho manegà per treure de la xemeneia i de la casa un lloro més aviat negre com el sutge i reganyós, sense que els veiessin. Va sortir per la porta del darrere i va córrer fins a cal Fred.

—Ha fet bondat? —li preguntà Fred.

—Ens ho hem passat d'allò més bé —va dir Matilda—. Als meus pares, els ha encantat.

Aritmètica

Matilda hauria volgut que els seus pares haguessin estat bons i amables i comprensius i honrats i intel·ligents. Que no fossin res de tot això era un fet que havia d'aguantar. No era fàcil. Però el nou joc que havia inventat, de castigar-ne un o tots dos cada vegada que feien una malesa, li va fer la vida més o menys suportable.

Com que era molt petita i molt jove, l'únic poder que tenia Matilda damunt qualsevol de la família era el poder del cervell. Amb llestesa, els podia donar mil voltes a tots plegats. Però, com qualsevol nena de cinc anys i en qualsevol família, era sempre obligada a fer el que li deien, per ruques que fossin les ordres. Així, es veia forçada sempre a sopar en safates i davant de l'odiada televisió. S'havia d'estar sola totes les tardes dels dies de cada dia, i sempre que li deien que callés havia de callar.

La seva vàlvula de seguretat, allò que li evitava de perdre l'enteniment, era la diversió d'inventar i practicar aquells esplèndids càstigs, i el més deliciós era que semblava que resultaven, si més no durant un temps. En particular el pare no va ser tan fatxenda ni insuportable durant uns quants dies després de rebre una dosi de la medicina màgica de Matilda.

L'afer del lloro a la xemeneia va refredar decididament pare i mare i, per comparació, durant més d'una setmana es van captenir millor amb la seva filleta. Però, ai las, no va durar. La següent llampada va arribar un vespre a la sala d'estar. El senyor Wormwood acabava de tornar de la feina. Matilda i el seu germà seien tranquil·lament al sofà esperant que la mare els dugués els sopars de televisió en safata. Encara no havien engegat la televisió.

El senyor Wormwood va entrar amb un vestit de grans quadres i una corbata groga. La paorosa combinació de grans quadres taronja i verd de jaqueta i pantalons gairebé deixava cec qui s'ho mirava. Semblava un corredor d'apostes barates mudat per al casament de la filla, i aquell vespre era evident que estava cofoi. Va seure en una butaca, es fregà les mans i s'adreçà al fill amb veu forta:

—Noi, el teu pare ha tingut un dia sensacional, avui. És molt més ric aquest vespre del que era al matí. Ha venut no menys de cinc cotxes, i en cada cas amb molt benefici. Serradures a la caixa de canvi, la perforadora elèctrica als cables dels comptquilòmetres, un toc de pintura ací i allà i uns quants detalllets més, i els imbècils s'empentaven entre ells per comprar.

Va pescar un paperet de la butxaca i el va estudiar:

—Escolta'm bé, noi —va dir, adreçant-se al noi i ignorant Matilda—, ja que un dia o altre seràs al negoci amb mi, has de saber com es fa per saber els beneficis al cap del dia. Agafa un bloc i un llapis i vejам com t'espaviles.

Obedient, el noi va sortir de l'habitació i hi va tornar amb el material d'escriure.

—Apunta aquests números —va dir el pare, llegint-los del paperet—. El cotxe número u, el vaig comprar per dues-centes setanta-vuit lliures i l'he venut per mil quatre-centes vint-i-cinc. Ho tens?

El noi, amb els seus deu anys, va apuntar les dues xifres a poc a poc i acuradament.

—El cotxe número dos —continuà el pare— em va costar cent divuit lliures, i l'he venut per set-centes seixanta. Ho has apuntat?

—Sí, papà —va dir el fill—. Ja ho he apuntat.

—El cotxe número tres va costar cent onze lliures i s'ha venut per nou-centes noranta-nou lliures i cinquanta penics.

Barbara Fife - Illustrations for children

—Torna-m'ho a dir —va dir el fill—. Per quant s'ha venut?

—Nou-centes noranta-nou lliures i cinquanta penics —va dir el pare—. I, per cert, aquesta és una altra de les meves habilitats per engalipar el client. No demanis mai un preu rodó. Posa'l sempre una mica per sota. No diguis mai mil lliures. Digues sempre nou-centes noranta-nou amb noranta-cinc. Sembla molt menys i no ho és. Bona, oi?

—Molt —va dir el fill—. Ets espaterrant, papà.

—El cotxe número quatre va costar vuitanta-sis lliures, era una carraca, i s'ha venut per sis-centes noranta-nou lliures amb cinquanta.

—No tan de pressa —va dir el fill, apuntant els números—. Ja està.

—El cotxe número cinc va costar sis-centes trenta-set lliures i s'ha venut per mil sis-centes quaranta-nou amb cinquanta. Ja ho tens tot apuntat, noi?

—Sí, papà —va dir el xiquet, arrupit damunt el bloc i apuntant acuradament.

—Molt bé —va dir el pare—. Ara treu el benefici que he fet en cadascun dels cinc cotxes i suma-ho tot. Llavors em podràs dir quants diners ha guanyat avui el teu brillant pare.

—Són una pila de sumes —va dir el noi.

—I és clar que són moltes sumes —va contestar el pare—. Però quan estàs ficat en grans negocis com jo has de ser un geni en aritmètica. Jo és com si tingüés una computadora al cap. No he trigat ni deu minuts a treure el resultat final.

—Vols dir que ho has fet de memòria, papà? —preguntà el noi, amb els ulls com unes taronges.

—No exactament —va dir el pare—. Això, no ho podria fer ningú. Però no he trigat gaire. Quan hagis acabat, dique'm quin benefici del dia et surt. Jo tinc apuntat aquí el resultat final i et diré si ho has encertat o no.

Matilda va dir, senzillament:

—Pare, has guanyat exactament quatre mil tres-centes tres lliures amb cinquanta penics, en total.

—Tu no t'hi fiquis —va dir el pare—. El teu germà i jo estem enfeinats amb altes finances.

—Però papà...

© 2000 Gullane Books Ltd.

—Calla —va dir el pare—. Deixa d'especular i de fer-te la sàvia.

—Mira't els teus números, papà —va dir Matilda, amb dolcesa—. Si ho has fet bé t'ha de donar quatre mil tres-centes tres lliures i cinquanta penics. T'ho dóna, papà?

El pare llançà una llambregada al paper que tenia als dits. Semblà que s'encarcarava. Estava molt quiet. Hi hagué un silenci. Llavors va dir:

—Tornar-ho a dir.

—Quatre mil tres-centes tres lliures amb cinquanta —va dir Matilda.

Hi hagué un altre silenci. La cara del pare començava a tornar-se vermell fosc.

—Estic segura que està bé —va dir Matilda.

© 2000 Gullane Books Ltd.

—Tu... tu, tramposeta! —cridà de sobte el pare, apuntant-la amb el dit—. Tu has mirat al meu paper! Ho has copiat!

—Pare, si sóc a l'altre cap de l'habitació —va dir Matilda—. Com puc haver-ho vist?

—No em vinguis amb excuses! —cridà el pare—. I és clar que has mirat! Ho has d'haver mirat! Ningú al món no podria donar el resultat així, i molt menys una nena! Ets una tramposeta, senyora, una tramposeta! Tramposa i mentidera!

En aquest punt entrà la mare duent una gran safata amb els quatre sopars. Hi havia peix i patates xips que la senyora Wormwood havia comprat a la botiga de pas cap a casa tornant del bingo. Semblava que aquelles tardes de bingo la deixaven tan cansada, físicament i emocionalment, que no tenia mai prou energia per fer el sopar. Així que, si no eren sopars de sobre, era peix i xips.

—Com és que estàs tan vermell, Harry? —va dir tot posant la safata damunt la tauleta del cafè.

—La teva filla és una tramposa i una mentidera —va dir el pare, agafant el seu plat de peix i posant-se'l damunt els genolls—. Engega la tele i prou de xerrameca.

L'home ros platí

Al cap de Matilda no hi havia dubte que aquesta darrera exhibició d'estupidesa del seu pare mereixia un càstig sever, i mentre seia menjant-se l'espantós peix fregit amb xips i ignorant la televisió, el cervell li començà a treballar en tot de possibilitats. Quan se n'anà al llit ja tenia la idea feta.

L'endemà al matí es llevà d'hora, se n'anà al bany i s'hi tancà. Com ja sabem, el cabell de la senyora Wormwood era tenyt d'un brillant ros platí, molt semblant a l'espurnejant color argentat de les malles d'una funàmbula de circ. La gran operació de tenyir-se s'efectuava dues vegades l'any a la perruqueria, però cada mes la senyora Wormwood solia repintar-lo esbandint-se'l a la pica del lavabo amb una cosa anomenada Tint de Cabell Ros Platí Extrafort. Que també li servia per tenyir els empipadors cabells bruns castany que continuaven creixent-li de les arrels. L'ampolla de Tint de Cabell Ros Platí Extrafort la guardava a l'armariet del bany, i sota el rètol de l'etiqueta hi havia escrites les paraules «Precaució, això és peròxid. Allunyeu-lo dels infants». Matilda ho havia llegit moltes vegades, fascinada.

El pare de Matilda tenia una bella mata de cabell negre, que es clenxinava al mig i de la qual estava extraordinàriament orgullós. «Un bon cabell; i fort», li agradava dir, «és senyal que a sota hi ha un bon cervell, i fort».

—Com Shakespeare —li havia dit Matilda una vegada.

—Com qui?

—Shakespeare, papà.

—Era intel·ligent?

—Molt, papà.

—Tenia cabell a manats, oi?

—Era calb, papà.

A la qual cosa el pare roncà.

—Si no pots dir res assenyat, calla.

Sigui com sigui, el senyor Wormwood continuà mantenint el cabell lluent i fort, o bé s'ho pensava, fregant-hi cada matí grans quantitats d'una loció anomenada Tònic de Cabell Oli de Violetes. Al prestatget de damunt la pica, fent costat als raspallets de dents, hi havia sempre una ampolla d'aquesta olorosa mixtura de color porpra, i diàriament es feia un massatge de clepsa molt vigorós amb Oli de Violetes, després de l'afaitat. Aquest massatge de clepsa i cabell anava sempre acompanyat de forts i masculins grunys i de profundes alenades i roncs de la mena «Aaahh, això és bo! Aquesta és la cosa! Frega fins a les arrels!», que Matilda podia sentir clarament des del seu dormitori, a l'altra banda del corredor.

Ara, en la privadesa de primera hora del matí al bany, Matilda descargolà el tap de l'Oli de Violetes del pare i n'abocà les tres quartes parts pica avall. Després omplí l'ampolla amb el Tint de Cabell Ros Platí Extrafort de la mare. Curosament, va deixar prou tònic de cabell original a l'ampolla, perquè quan va haver fet un bon sacseig tot el líquid en sortí raonablement porpra. Llavors tornà l'ampolla al

prestatge damunt la pica, prenent cura de tornar l'ampolla de la seva mare a l'armariet. Bé fins aquí.

A l'hora d'esmorzar Matilda s'assegué a taula al menjador silenciosament a menjar-se els cereals. El germà seia al davant seu i d'esquena a la porta, devorant piles de pa olat amb una barreja de mantega de cacauet i melmelada de maduixa. La mare era tot just fora de la vista, a la cuina fent l'esmorzar del senyor Wormwood, que havia de ser, sempre, dos ous ferrats amb pa fregit amb tres salsitxes i tres llenques de cansalada viada i uns quants tomàquets fregits.

En aquest punt el senyor Wormwood entrà sorollosament a l'habitació. Era incapàc d'entrar sense fer soroll, especialment a l'hora d'esmorzar. Sempre s'havia de fer notar amb cops i terrabastalls. Com si estigués dient:

—Sóc jo! Ja he arribat, el gran home en persona, l'amo de la casa, el qui guanya els diners, el qui fa que tots vosaltres visqueu tan bé! Vegeu que sóc present i feu-me reverència!

En l'avinentesa, irrompé, donà un cop a l'esquena al fill i cridà:

—Ei, noi, ton pare nota que avui serà un altre dia de grans negocis, al garatge! Tinc unes quantes meravelles per engalipar idiotes, aquest matí. On tinc l'esmorzar?

—Ja ve, tresor meu —va dir la senyora Wormwood de la cuina estant.

Matilda mantingué la cara ben cota damunt els cereals. No gosava alçar la vista. En primer lloc, no estava segura del que veuria. I, segonament, si veia allò que es pensava que veuria, no confiava que pogués mantenir una cara correcta. El fill mirava endavant, finestra enllà, atipant-se de pa i mantega de cacauet i melmelada de maduixa.

El pare estava a punt de seure a cap de taula quan de la cuina arribà la mare portant una plàtera curulla d'ous i salsitxes i cansalada viada i tomàquets. Alçà la vista. Va veure el marit. S'aturà en sec. I llavors llançà un xiscle que va semblar que l'alçava i va deixar anar la plàtera, que caigué a terra amb un crac i una esquitxada. Tothom féu un bot, el senyor Wormwood i tot.

—Què punyetes et passa, dona? —va cridar—. Mira quin desastre, pobra catifa!

—El teu cabell! —xisclava la mare, apuntant el marit amb dit tremolós—. Mira't els cabells! Què els has fet, als teus cabells?

—Què dimonis els passa, als meus cabells? —va dir ell.

—Déu meu, papà, què t'hi has fet, als cabells? —cridà el fill.

A la sala de l'esmorzar s'estava desenrotllant, magnificant, una escena esplèndida i sorollosa.

Matilda no deia res. Senzillament, continuava asseguda admirant el meravellós efecte del seu treball manual. La bella mata de cabell negre del senyor Wormwood era ara de color plata brut, del color de les malles d'una funàmbula que no s'haguessin rentat en tota la temporada de circ.

—Te l'has... te l'has... te l'has tenyit! —xisclava la mare—. Per què ho has fet, imbècil! És absolutament horrorós! Sembles un monstre!

—De quines bestieses parleu, ara? —bordà el pare, palplant-se el cap amb totes dues mans—. Qui ho diu, que m'he tenyit el cabell! Què voleu dir, que m'he tenyit el cabell? Què m'hi ha passat? O és que és una broma estúpida? —la cara se li anava tornant verd pàlid, el color de les pomes agres.

—Te l'has tenyit, papà —va dir el fill—. És del mateix color que el de la mamà, però molt més brut.

—I tant, que se l'ha tenyit! —cridà la mare—. No canvien tots sols, de color! Què dimonis volies fer, posar-te guapo o què? Sembles una àvia que s'hagués trastocat!

—Porteu-me un mirall! —xisclà el pare—. No us estigueu aquí fent-me ganyotes! Un mirall!

La bossa de la mare era en una cadira a l'altre cap de la taula. L'obrí i en tragué una polvorera que tenia un mirallet rodó a la tapa. Obrí l'estoig i el féu a mans del marit. Aquest l'agafà i se'l possà a l'alçada de la cara, i en fer-ho escampà la gran part dels pòlvores pel davant de la seva llampant jaqueta de tweed.

—Vigila! —xisclà la mare—. Mira què has fet! Són les meves millors pòlvores, les Elizabeth Arden!

—Déu meu! —bordà el pare, mirant el mirallet—. Què m'ha passat! És terrible! Semblo tu feta malbé! No puc anar al garatge i vendre cotxes, d'aquesta manera! Com ha pogut ser? —Passà la vista per tota la sala, primer per la mare, després pel fill, i, finalment, per Matilda—. Com pot haver passat, això? —tornà a bordar.

—M'imagino —va dir Matilda calmadament— que no t'hi has fixat gaire i que has agafat l'ampolla de tint de la mamà, en comptes de la teva, papà.

—Això, ha estat! —cridà la mare—. Francament, Harry, fins on pots arribar, amb la teva estupidesa? I per què no has llegit l'etiqueta, abans de començar a empastifar-te pertot? El meu tint és terriblement fort. Jo en faig servir una sola cullerada per una pica plena d'aigua, i tu vas i te'l poses tot, i sense barrejar! Probablement acabarà menjant-se't tots els cabells! Que et comença a cremar, el cap, amor?

—Vols dir que em quedaré sense cap cabell? —xisclà el marit.

—Em sembla que sí —va dir la mare—. El peròxid és d'una química molt forta. És el que posen als vàters per desinfectar-los, però en diuen un altre nom.

—Què dius ara! —xisclà el pare—. Jo no sóc una tassa de vàter! No vull que em desinfectin!

—Fins i tot diluït, que és com jo el faig servir —va dir-li la mare—, em fa caure uns bons blens de cabell, de manera que Déu sap què t'hi passarà, a tu. M'estranya que no se t'hagi endut tot el cim del cap!

—Què puc fer? —udolà el pare—. Digue'm, ràpid, què s'ha de fer abans no comenci a caure!

Matilda va dir:

—Jo m'hi faria una bona rentada, papà, si fos de tu, amb aigua i sabó. Però t'has d'afanyar.

—Que em farà tornar el color, això? —preguntà el pare, angoixosament.

—I és clar que no, babau —va dir la mare.

—I doncs, què haig de fer? No puc anar així per sempre més.

—Te l'hauràs de tenyir de negre —va dir la mare—. Però primer renta-te'l, o no quedarà cap cabell per tenyir.

—D'acord! —cridà el pare, entrant en acció—. Demana'm hora al teu perruquer ara mateix, per a un tenyit! Digue'ls que és una emergència! Hauran de treure algú de la llista! I ara pujo a rentar-m'ho! —I, dit això, l'home sortí d'una revolada de la sala i la senyora Wormwood, llançant un gran sospir, se n'anà al telèfon a avisar el saló de bellesa.

—De tant en tant en fa alguna, oi, mamà? —va dir Matilda.

Mentre marcava el número, la mare va dir:

—Em sembla que els homes no sempre són tan intel·ligents com es pensen. Ja ho sabràs quan seràs una mica més gran, filla meva.

© 2000 Scholastic Inc. All rights reserved.

La senyoreta Honey

Matilda començà a anar a escola una mica tard. La major part dels infants comencen l'escola primària als cinc anys o abans i tot, però els pares de Matilda, que no es preocupaven en cap sentit de l'educació de la seva filla, no havien recordat amb temps d'inscriure-la. Tenia cinc anys i mig quan entrà a l'escola per primera vegada.

L'escola per als més petits del poble era un edifici de totxo, poc agradable, que es deia Escola Primària Crunchem Hall. Tenia uns dos-cents cinquanta alumnes dels cinc fins gairebé als dotze anys. La directora, la mestressa, la comandant suprema d'aquest establiment, era una formidable dama de mitjana edat el nom de la qual era senyoreta Trunchbull.

Naturalment van posar Matilda a la darrera classe, on hi havia uns altres divuit nens i nenes de la mateixa edat que ella. La mestra es deia senyoreta Honey i no podia tenir més de vint-i-tres o vint-i-quatre anys. Tenia una adorable cara de madona, pàl·lida i ovalada, amb els ulls blaus i el cabell castany clar. El cos tan fi i fràgil que semblava que si queia s'esmicolaria, com una figura de porcellana.

La senyoreta Jennifer Honey era una persona dolça i tranquil·la que no alçava mai la veu i que poques vegades veien riure, però no hi ha dubte que posseïa la rara qualitat de ser adorada per tots i cadascun dels infants de qui tenia cura. Semblava entendre del tot l'espant i la por que tan sovint aclapara els infants quan per primera vegada a la vida els empenyen dins una classe i els diuen que han de creure. Una curiosa calidesa gairebé tangible irradiava de la cara de la senyoreta Honey quan parlava al confós i enyorat novell.

La senyoreta Trunchbull, la directora, era una mica diferent, certament. Era un gegantí i sant terror, era un monstre ferotge i tirànic que matava de pànic alumnes i mestres plegats. Tenia una aura d'amenaça fins i tot de lluny, i quan se t'acostava notaves el perillós foc que li rajava, com si fos un ferro roent. Quan marxava — la senyoreta Trunchbull no caminava mai, sempre marxava com un soldat d'assalt amb passa llarga i braços volants—, quan marxava pel corredor podies sentir clarament el seu ronc, i si s'esqueia que un rogle d'infants li venia al pas, el partia, com un tanc, i veies les personetes obrir-se a banda i banda. Gràcies a Déu, no en trobem gaires, de persones com ella, en aquest món, tot i que de fet hi són i tothom se'n pot topar almenys una en la vida. Si mai et passa t'has de captenir com et captindries si topaves amb un rinoceront rabiós a la selva: has d'enfilar-te al primer arbre que vegis i estar-t'hi fins que se n'hagi anat. Aquesta dona, amb totes les seves excentricitats i amb la seva aparença, és gairebé impossible de descriure, però en faré l'intent més endavant. De moment deixem-la i tornem a Matilda i el seu primer dia a la classe de la senyoreta Honey.

Després del fet habitual de passar llista, la senyoreta Honey donà una llibreta d'exercicis nova de trinca a cada alumne.

—Tots heu portat llapis, espero —va dir.

—Sí, senyoreta Honey —van cantar.

—Molt bé. Aquest és l'autèntic primer dia de classe per a cadascun de vosaltres. És el principi de com a mínim onze llargs anys d'escola que tots haureu de passar. I sis d'aquests anys els passareu aquí a Crunchem Hall, d'on, tal com ja sabeu, és directora la senyoreta Trunchbull. Que insisteix en allò de la disciplina estricta en tota l'escola, i si em voleu fer cas feu tota la bondat que pugueu en presència seva. No hi discutiu mai. No li contesteu mai. Feu sempre allò que us digui. Si l'agafeu pel cantó dolent, la senyoreta Trunchbull us pot liquidar com una pastanaga en una trituradora. No fa riure, això, Lavender. Treu-te aquesta rialleta de la cara. Tots vosaltres haurieu de ser prou espavilats per recordar que la senyoreta Trunchbull se les heu amb molta, molta severitat, amb qualsevol que se surt del rengle en aquesta escola. Entès, el missatge?

—Sí, senyoreta Honey —ensumaren divuit veus petites i decidides.

—Per la meva banda —continuà la senyoreta Honey— vull ajudar-vos a aprendre tant com pugueu mentre sigueu en aquesta classe. I això perquè sé que, si apreneu, les coses us seran més fàcils més endavant. Per exemple, en acabar aquesta setmana espero que cadascun de vosaltres sabrà de cor la taula del dos. I en un any espero que tots sabreu les taules de multiplicar fins al dotze. Us ajudarà molt, si hi arribeu. I ara, hi ha algú de vosaltres que ja se sàpiga la taula del dos?

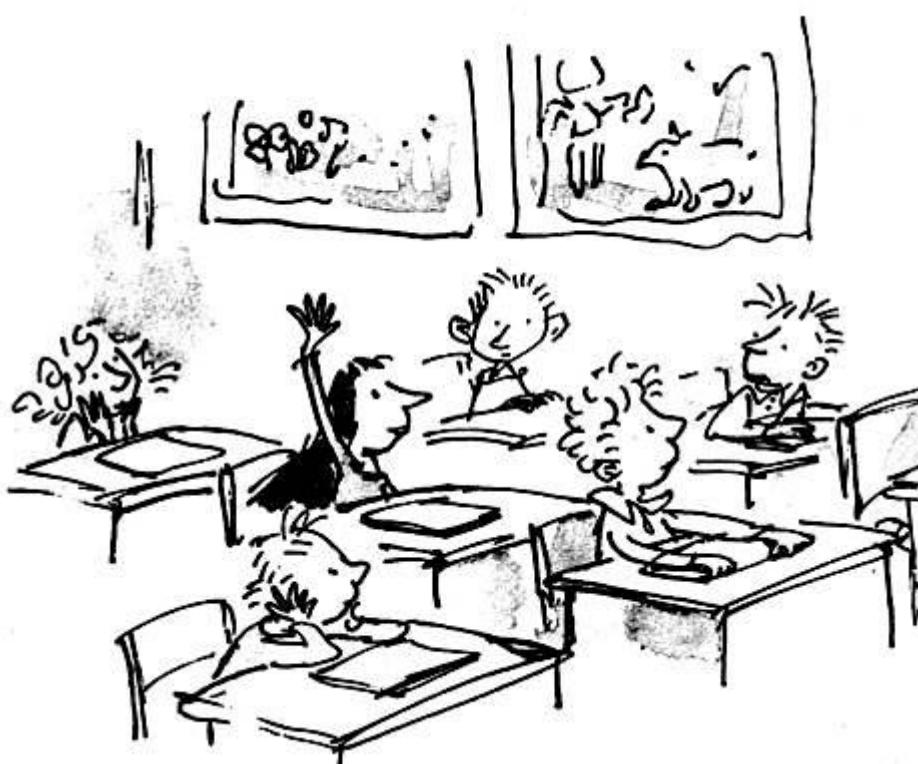
Matilda alçà el braç. Era l'única.

La senyoreta Honey mirà amb atenció aquella nena prima de cabell fosc i cara rodona i formal que seia a la segona fila.

—Meravellós —va dir—. Si et plau, alça't i recita-la fins allà on arribis.

Matilda s'alçà i començà a dir la taula del dos. Quan va arribar a dos per dotze, el límit normal de les taules de multiplicar, no es va aturar. Va continuar amb el dos per tretze vint-i-sis, dos per catorze vint-i-vuit, dos per quinze trenta, dos per setze fan...

—Para! —va dir la senyoreta Honey. Havia estat escoltant una mica esgarrifada aquell dolç recitat i va dir—: Fins on pots arribar?

—Fins on? —va dir Matilda—. No ho sé ben bé, senyoreta Honey. Un bon tros més, em penso.

La senyoreta Honey va trigar uns moments a penetrar-se d'aquella curiosa afirmació.

—Vols dir que em pots dir quant fan dos per vint-i-vuit?

—Sí, senyoreta Honey.

—Quant fan?

—Cinquanta-sis, senyoreta Honey.

—A veure, una de més difícil, com ara dos per quatre-cents vuitanta-set. Que m'ho pots dir, quant fan?

—Em sembla que sí —va dir Matilda.

—N'estàs segura?

—Doncs sí, senyoreta Honey, bastant segura.

—Quant fan, doncs, dos per quatre-cents vuitanta-set?

—Nou-cents setanta-quatre —va dir Matilda immediatament. Parlava tranquil·lament i educadament i sense cap signe de presumpció.

La senyoreta Honey clavà els ulls en Matilda amb un esbalaïment absolut, però quan es decidí a enraonar va mantenir la veu a nivell:

—Això és esplèndid de veritat —va dir—. És clar que multiplicar per dos és molt més fàcil que no pels números més grans. I les altres taules de multiplicar? Que te'n saps alguna?

—Em sembla que sí, senyoreta Honey. Em sembla que me'n sé.

—Quines, Matilda? Fins a quina has arribat?

—Jo... no ho sé gaire —va dir Matilda—. No entenc què vol dir, senyoreta.

—El que vull dir és si, per exemple, et saps la taula del tres.

—Sí, senyoreta Honey.

—I la del quatre?

—Sí, senyoreta Honey.

—Doncs molt bé; quantes te'n saps, Matilda? Te les saps totes fins a la darrera, la del dotze?

—Sí, senyoreta Honey.

—Quant fan dotze per set?

—Vuitanta-quatre —va dir Matilda.

La senyoreta Honey va fer una pausa i es féu enrere a la seva cadira, darrere la senzilla taula que hi havia centrada davant de la classe. Estava considerablement sacsejada per aquest diàleg, però prengué cura de no deixar-ho veure. No s'havia trobat mai amb un infant de cinc anys, ni tan sols de deu, que pogués multiplicar amb tanta facilitat.

—Espero que tots els altres ho hagiu estat escoltant —va dir a la classe—. Matilda és una noia amb molta sort. Té uns pares meravellosos que ja li han ensenyat a multiplicar piles de números. Va ser la teva mare, Matilda, qui te'n va ensenyar?

—No, senyoreta, no va ser ella.

—Llavors és que tens un gran pare. Deu ser un mestre brillant.

—No, senyoreta Honey —va dir Matilda, assossegadament—. El meu pare no m'ho va ensenyar.

—Vols dir que ho has après tota sola?

—No ho sé pas —va dir Matilda sincerament—. És només que no ho trobo gaire difícil, això de multiplicar un número per un altre.

La senyoreta Honey agafà molt d'aire i el deixà anar lentament. Va tornar a mirar la neneta d'ulls lluents dreta a tocar del pupitre, tan assenyada i solemne.

—Dius que no ho trobes difícil, de multiplicar un número per un altre —va dir la senyoreta Honey—. Que ho podries explicar una miqueta?

—Ai, Senyor! —va dir Matilda—. No n'estic gens segura.

La senyoreta Honey s'esperava. La classe era en silenci, tota atenta.

—Per exemple —va dir la senyoreta Honey—, si et dic de multiplicar catorze per dinou... No, és massa difícil.

—Fan dos-cents seixanta-sis —va dir Matilda, fluixet.

La senyoreta Honey li clavà els ulls. Llavors agafà un llapis i ràpidament féu la multiplicació en un tros de paper.

—Quant has dit que feien? —va dir, alçant la vista.

—Dos-cents seixanta-sis —va dir Matilda.

La senyoreta Honey deixà el llapis, es va treure les ulleres i començà a netejar-ne els vidres amb un tros de roba. La classe romania quieta, mirant-se-la i esperant el que vindria. Matilda encara estava dreta a tocar del pupitre.

—Ara, Matilda —va dir la senyoreta Honey, mentre continuava netejant-se les ulleres—, prova de dir-me exactament què t'hi passa dins del cap quan has de fer una multiplicació com aquesta. Òbviament, l'has de realitzar d'una manera o altra, però sembla que arribes al resultat gairebé instantàniament. Agafem la que acabes de fer, catorze multiplicat per dinou.

—Jo... jo... jo només m'apunto el catorze al cap i el multiplico per dinou —va dir Matilda—. Em sembla que no sé explicar-ho d'una altra manera. Sempre he pensat que si una petita calculadora de butxaca ho pot fer, per què no jo?

—Sí, és clar, per què no? —va dir la senyoreta Honey—. El cervell humà és una cosa esbalaïdora.

—A mi em sembla que és molt millor que un tros de metall —va dir Matilda—. Que és el que és una calculadora.

—I quina raó que tens! —va dir la senyoreta Honey—. De tota manera les calculadores de butxaca no hi són permeses, en aquesta escola.

La senyoreta Honey notava que tremolava. No dubtava que havia trobat de veritat un cervell matemàtic extraordinari, i mots com «nen geni» i «prodigi» li

agullaven el cap. Sabia que aquesta classe de meravelles brollaven de tant en tant, al món, però només una o dues vegades en cent anys. Després de tot, Mozart només tenia cinc anys quan va començar a compondre per a piano, i mira on va arribar.

—No s’hi val —va dir Lavender—. Per què ella ho pot fer i nosaltres no?

—No hi pateixis, Lavender, aviat ho entendràs —va dir la senyoreta Honey mentint per la boca.

En aquest punt la senyoreta Honey no va poder resistir la temptació d’explorar encara més la ment d’aquell infant admirable. Sabia que havia de parar atenció a la resta de la classe, però també estava massa excitada per deixar-ho reposar.

—Bé —va dir, intentant adreçar-se a tota la classe—, deixem les sumes, de moment, i vejam si cap de vosaltres ha començat a aprendre les lletres. Que alcin les mans els qui puguin lletrejar gat.

—Es van alçar tres mans. Pertanyien a Lavender, a un nenet que es deia Nigel i a Matilda.

—Lletreja «gat», Nigel.

Nigel ho va lletrejar.

Ara la senyoreta Honey decidí fer una pregunta que normalment no hauria ni somiat de fer a classe el primer dia.

—Em pregunto —va dir— si algú de vosaltres tres que sap com lletrejar «gat» ha après de llegir tot un grup de paraules quan estan unides formant una frase.

—Jo —va dir Nigel.

—Jo també —va dir Lavender.

La senyoreta Honey se n’anà a la pissarra i escriví amb guix blanc la frase «Jo ja he començat a aprendre de llegir frases llargues». L’havia feta intencionadament difícil i sabia que allí hi havia poquíssims infants de cinc anys que fossin capaços de sortir-se’n.

—Que em pots dir què hi diu, Nigel? —va preguntar.

—És massa difícil —va dir Nigel.

—Lavender?

—La primera paraula és jo —va dir Lavender.

—Algú de vosaltres pot llegir tota la frase? —va preguntar la senyoreta Honey, esperant el «sí» que estava segura que li vindria de Matilda.

—Sí —va dir Matilda.

—Endavant —va dir la senyoreta Honey.

Matilda va llegir la frase sense cap vacil·lació, cap ni una.

—Molt bé, molt rebé —va dir la senyoreta Honey, moderant-se com mai en tota la vida—. Quant pots llegir, Matilda?

—Em sembla que puc llegir-ho gairebé tot, senyoreta Honey —va dir Matilda —, però em sembla que no sempre puc entendre què vol dir.

La senyoreta Honey s’ajecà i sortí decidida de la sala, però ja hi tornava a ser al cap de trenta segons, duent un llibre gruixut. El va obrir a l’atzar i el va col·locar damunt el pupitre de Matilda.

—Aquest és un llibre de poesia humorística —va dir—. Mira si en pots llegir alguna en veu alta.

—Suaument, sense cap paua i amb una certa rapidesa, Matilda començà de llegir:

*Es va trobar una ratassa a l'estofat
Va cridar el cambrer: «No xiscli
Ni l'ensenyi,
Que els altres també en voldran».*

Uns quants infants hi van veure la gràcia i van riure. La senyoreta Honey va dir:
—Saps què és, un epicuri, Matilda?
—És una persona molt mirada amb el menjar —va dir Matilda.

—Està bé —va dir la senyoreta Honey—. I saps per casualitat com se'n diu, d'aquesta classe de poesia?

—Se'n diu un limerick —va dir Matilda—. És molt bonica. És tan divertida!

—Aquest és molt famós, de limerick —va dir la senyoreta Honey, agafant el llibre i deixant-lo a la seva taula davant de la classe—. Un limerick intel·ligent és molt difícil d'escriure —va afegir—. Semblen fàcils, però ben cert que no ho són.

—Ja ho sé —va dir Matilda—. He provat d'escriure'n alguna vegada, però els meus no són gens bons.

—Ho has provat? Ho has fet? —va dir la senyoreta Honey, més parada que mai—. Matilda, m'agradaria moltíssim de sentir un d'aquests limericks que dius que has escrit. Que pots provar de recordar-ne un, per a nosaltres?

—Sí... —va dir Matilda, dubtant—. De fet he intentat de fer-ne un sobre vostè, senyoreta Honey, durant la classe.

—Sobre mi! —va xisclar la senyoreta Honey—. Doncs aquest és precisament el que hem d'escoltar, oi?

—No sé si el vull dir, senyoreta Honey.

—Per favor, digue'l —va dir la senyoreta Honey—. Et prometo que no m'enfadaré.

—Em sembla que sí, senyoreta Honey, perquè haig de fer servir el seu nom per fer que rimi, i per això no vull dir-lo.

—I com el saps, el meu nom? —va dir la senyoreta Honey.

—He sentit un altre mestre cridant-la just abans d'entrar —va dir Matilda—. Li ha dit Jenny.

—Insisteixo a escoltar aquest limerick —va dir la senyoreta Honey, fent un dels seus escassos somriures—. Aixeca't i recita'l.

A contracor, Matilda s'aixecà i, molt a poc a poc, molt nerviosa, va recitar el limerick:

*El que ens preguntrem sobre Jenny és:
«Que pot haver-hi gaires noies més
amb una cara tan rebonica?».
La resposta és: cap ni una, ni mica.*

Tota la cara pàl·lida i agradosa de la senyoreta Honey s'encengué d'escarlata lluminós. Després tornà a somriure. Aquesta vegada més, amb un somriure de pur plaer.

—Moltes gràcies, Matilda —va dir, encara somrient—. Encara que no sigui veritat, és un limerick bo de veritat. Déu meu, Déu meu, me n'he de recordar.

Des de la tercera fila de pupitres, Lavender va dir:

—És bo. M'agrada.

—I també diu la veritat —va dir un noiет que es deia Rupert.

—Sí que és veritat —va dir Nigel.

I tota la classe va començar a aclamar la senyoreta Honey, encara que fins al moment aquesta amb prou feines s'havia fixat en ningú que no fos Matilda.

—Qui t'ha ensenyat de llegir, Matilda? —va preguntar la senyoreta Honey.

—Me n'he ensenyat jo mateixa.

—I t'has llegit llibres?, llibres de nens, vull dir.

—He llegit tots els que hi ha a la biblioteca pública de High Street, senyoreta Honey.

—I t'han agradat?

—Alguns m'han agratit moltíssim —va dir Matilda—, però d'altres em van semblar molt fluixos.

—Digue-me'n un que t'hagi agratit.

—Em va agradar *El lleó, la bruixa i l'armari* —va dir Matilda—. Em sembla que el senyor C. S. Lewis és un escriptor molt bo. Però té un defecte. No hi ha trossos divertits, als seus llibres.

—Tens raó —va dir la senyoreta Honey.

—Tampoc no hi gaires trossos divertits als llibres del senyor Tolkien —va dir Matilda.

—Et sembla que tots els llibres per a nens haurien de tenir trossos de broma? —va preguntar la senyoreta Honey.

—Sí —va dir Matilda—. Els nens no són tan seriosos com els grans i els agrada riure.

La senyoreta Honey estava estupefacta davant la saviesa d'aquella nena. I va dir:

—I què faràs, ara que ja t'has llegit tots els llibres per a nens?

—Llegeixo altres llibres —va dir Matilda—. Me'ls deixen a la biblioteca. La senyora Phelps és molt amable. M'ajuda a triar-los.

La senyoreta Honey s'havia posat molt endavant per damunt de la seva taula i mirava meravellada la criatura. Havia oblidat completament la resta de la classe.

—Quins altres llibres? —mormolà.

—M'agrada molt Charles Dickens —va dir Matilda—. Em fa riure molt. Sobretot el senyor Pickwick.

En aquell moment al corredor sonà la campana de final de classe.

La Trunchbull

Durant el descans, la senyoreta Honey sortí de classe i se n'anà de dret al despatx de la directora. Se sentia molt excitada. Acabava d'ensopegar amb una nena que posseïa, o li ho semblava, qualitats extraordinàries de brillantor. Encara no hi havia hagut temps de descobrir exactament fins a quin punt n'era, de brillant, però la senyoreta Honey en sabia prou per estar segura que s'hi havia de fer alguna cosa com més aviat millor. Seria ridícül abandonar una criatura d'aquella mena a la classe dels petits.

Normalment la senyoreta Honey tenia terror a la directora i se'n mantenía a distància, però en aquell moment se sentia disposada a enfocar-se a qui fos. Trucà a la porta del temut despatx. «Entreu!», tronà la fonda i perillosa veu de la senyoreta Trunchbull. La senyoreta Honey entrà.

La majoria de directors els elegeixen perquè posseeixen un bon nombre de qualitats. Entenen els infants i volen de cor el millor per a ells. Són comprensius. Són honestos i estan interessats de veritat en l'educació. La senyoreta Trunchbull no posseïa cap d'aquestes qualitats i era un misteri com havia obtingut la plaça.

Per damunt de tot, era una dona formidable. Havia estat una atleta famosa, i fins i tot ara els músculs se li feien ben visibles. Els podíeu veure al coll de toro, a les grans espatlles, als braços gruixuts, als nervats canells i a les poderoses cames. En mirar-la tenieu la sensació que podia torçar barres de ferro i esquinçar pel bell mig la guia de telèfons. I cm temo que la seva cara no seria mai un model de bellesa ni d'alegria. Tenia la barbeta obstinada, la boca cruel i uns ullots arrogants. Pel que fa a la indumentària... era, per dir poc, extremadament curiosa. Duia sempre una jaqueta fosca de cotó, lligada a la cintura amb un ample cenyidor de cuiro. Tancava el cenyidor al davant amb una enorme sivella de plata. En emergir de sota la jaqueta, les massisses cuixes s'enfundaven en un parell de pantalons extraordinaris, de color verd botella i fets d'aspra sarja. Aquests pantalons li arribaven just a sota els genolls, i d'aquests en avall la directora s'engiponava uns mitjons verds amb gira, que mostraven a la perfecció els músculs de vedella. Duia als peus uns sabatots marró de tacó pla, amb serrell de cuiro. Per dir-ho curt, semblava més aviat una encarregada de gossos de caça excèntrica i assedegada de sang, que no pas la directora d'una bonica escola per a infants.

Quan la senyoreta Honey entrà al despatx, la senyoreta Trunchbull s'estava dreta a tocar de la seva taula massissa, amb esguard de fera impaciència.

—Sí, senyoreta Honey? —va dir—. Què vol? Sembla enrojolada i esverada, aquest matí. Què li passa, ara, a vostè? És que aquests merdosets li han escopit a la cara?

—No, senyora directora. Res d'això.

—Ah, no? Doncs què, llavors? Aboqui. Sóc una dona enfeinada.

Mentre parlava, s'avançà i se serví un got d'aigua d'una gerra que sempre tenia a l'escriptori.

—Hi ha una nena a la classe, que es diu Matilda Wormwood —començà la senyoreta Honey.

—És la filla de l'amo de Wormwood Motors —lladrà la senyoreta Trunchbull. No parlava gairebé mai amb veu normal. O lladrava, o cridava—. Una persona excel·lent, aquest Wormwood —continuà—. Ahir mateix hi vaig ser, al seu taller. Em va vendre un cotxe. Gairebé nou. Amb només vint mil quilòmetres. La propietària anterior era una senyora vella que el treia com a màxim un cop l'any. Una ganga increïble. Em va agradar, el senyor Wormwood. Un puntal de la nostra societat. Però em va dir que la seva filla era una mala peça. Em va dir que la vigilés. Em va dir que, si mai passava res de dolent, aquí a l'escola, segur que seria la seva filla. Encara no he vist la mala peça, però sabrà qui sóc quan la topi. El seu pare em va dir que era una autèntica plaga.

—De cap manera, senyora directora, no pot ser! —va gemegar la senyoreta Honey.

—Ben cert que sí, senyoreta Honey, ben segur que és veritat! De fet, ara que hi penso, m’hi jugo qualsevol cosa que ha estat ella qui m’ha posat la bomba fètida sota la taula aquí mateix, aquest matí. Això pudia com una claveguera! I és clar que ha estat ella! Ja l’he atrapada, ja ho veurà, si no! Com és? Quina pinta fa? Una cuqueta, mala negada. Senyoreta Honey: durant la meva llarga carrera de mestra he descobert que una noia dolenta és molt més perillosa que un noi dolent. Oh, i més, són molt més difícils d’atrapar. Atrapar una noia dolenta és com intentar atrapar un borinot. Li dónes un cop i ja no hi és. Les nenes són una mala cosa. Per sort jo no n’he estat mai.

—Alguna vegada deu haver estat petita, senyora directora. Ben segur.

—Fos com fos, no pas gaire temps —lladrà la senyoreta Trunchbull—. Vaig fer-me dona ben de pressa.

Està ben tocada del bolet, es va dir la senyoreta Honey. Beneita com una xinxà. La senyoreta Honey es mantenia ferma davant la directora. Per una vegada no es deixaria intimidar.

—Senyora directora, li haig de dir que està completament equivocada si es pensa que Matilda li ha posat una bomba fètida sota la taula.

—Jo no m’equivoco mai, senyoreta Honey!

—Però, senyora directora, si la nena ha començat el col·legi aquest matí i ha vingut directament a la classe!

—Per la mort de Déu, no discuteixi amb mi, dona! Aquesta bestiola de Matilda, o com es digui, m’ha bombardejat de pudor el despatx! No n’hi ha cap dubte! I gràcies per suggerir-m’ho.

—Si jo no li ho he sugerit, senyora directora.

—I és clar que sí! I ara digui’m què vol, senyoreta Honey. Per què em fa perdre el meu temps d’aquesta manera tan ximple?

—He vingut a parlar-li de Matilda, senyora directora. Tinc coses extraordinàries per comunicar-li sobre la nena. Li puc explicar el que acaba de passar a classe?

—Suposo que li ha calat foc a la faldilla i li ha esquinçat les calces! —roncà la senyoreta Trunchbull.

—No, no —gemegà la senyoreta Honey—. Matilda és un geni.

A la menció d’aquesta paraula la cara de la senyoreta Trunchbull es tornà roja i li sortí una erupció per tot el cos com el d’una granota toro.

—Un geni! —llançà—. Quina animalada està dient, senyoreta? On té el cap? Tinc la paraula del pare que aquesta criatura és un gàngster!

—El seu pare està equivocat, senyora directora.

—No sigui imbècil, senyoreta Honey! Coneix la bestiola només fa mitja hora, i el seu pare la coneix de tota la vida!

La senyoreta Honey estava decidida a dir-hi la seva i va començar a explicar algunes de les meravelles que Matilda havia fet amb l'aritmètica.

—Vol dir-me que s'ha après de cor algunes taules de multiplicar? —bramà la senyoreta Trunchbull—. Estimada amiga, això no en fa un geni, en fa un lloro!

—Però senyora directora, ja sap llegir.

—I jo —va escopir la senyoreta Trunchbull.

—Sóc del parer —va dir la senyoreta Honey— que s'ha de passar Matilda de la meva classe a la dels grans, la dels d'onze anys, i immediatament.

—Ha! —roncà la senyoreta Trunchbull—. Així que se la vol treure del damunt, oi? Així que no la pot dominar, eh? Així que la vol endossar a la desgraciada senyoreta Plimsoll de la classe dels grans perquè hi causi encara més caos?

—No, no! —cridà la senyoreta Honey—. No és pas això, de cap manera!

—Oh, i tant que sí! —bramà la senyoreta Trunchbull—. Li he vist el llautó, senyora! I li dic que no! Matilda serà on és i és cosa de vostè que faci bondat.

—Però, per favor, senyoreta directora...

—Ni una paraula més! —bramà la senyoreta Trunchbull—. I, en qualsevol cas, tinc una norma en aquesta escola, i és que tots els nens han d'anar amb els de la

seva edat independentment del que sàpiguen. Ah, Déu de Déu, no penso veure una bandolera de cinc anys al costat dels nens i nenes grans. On s'és vist?

La senyoreta Honey estava desemparada davant d'aquell gegant de coll vermell. Hauria volgut dir molt més, però sabia que era inútil. Va dir dolçament:

—Molt bé, doncs. Vostè mana, senyora directora.

—Ja en pot estar ben segura, que mano —bramà la senyoreta Trunchbull—. I no oblixi, senyora, que estem davant d'un escurçonet que m'ha posat una bomba fètida sota la taula.

—No, ella no la hi ha posada, senyora directora!

—Oh, i tant que sí! —tronà la senyoreta Trunchbull—. I ara li diré el què. Al cel clamo que encara fos permès de fer servir el fuet, com el feia servir en els malaguanyats anys passats. Hauria escalfat tant el cul d'aquesta Matilda que no hauria pogut seure fins d'aquí a un mes seguit.

La senyoreta Honey girà cua i sortí del despatx deprimida, però no pas derrotada. «Faré el que sigui per aquesta criatura», va pensar. «No sé el què, però acabaré trobant la manera d'ajudar-la».

Els pares

Quan la senyoreta Honey sortí del despatx de la directora, la major part dels infants eren al pati. El primer que va fer va ser anar a veure els mestres de les classes dels grans perquè li deixessin uns quants llibres de text d'àlgebra, geometria, francès, literatura anglesa i altres assignatures. A continuació localitzà Matilda i la va cridar a la classe.

—No hi ha motiu —va dir— perquè t'estiguis a classe mentre ensenyó a la resta la taula del dos, o com lletrejar «gat» i «rat» i «ratolí». Així que durant cada lliçó et donaré un d'aquests llibres perquè els estudiïs. Al final de la lliçó véns i em fas preguntes, si en tens cap, i jo t'ajudaré. Què et sembla?

—Gràcies, senyoreta Honey —va dir Matilda—. Ho trobo bé.

—Etic segura —va dir la senyoreta Honey— que més endavant podrem canviar-te a una classe de més grans, però de moment la directora vol que t'estiguis aquí.

—Molt bé, senyoreta Honey —va dir Matilda—. Moltes gràcies per aquests llibres.

«Quina criatura més encisadora!», pensà la senyoreta Honey. «M'és igual el que el seu pare n'hagi dit; a mi em sembla pacífica i tranquil·la. I no gens vanitosa, tot i que sigui tan brillant. De fet, és com si no se n'adonés».

Així, quan la classe es tornà a reunir, Matilda se n'anà al seu pupitre i començà a estudiar el llibre de geometria que la senyoreta Honey li havia passat. La mestra la seguia de reüll tota l'estona, i s'adonà que ben aviat la nena se submergia en el llibre. No alçà la vista ni una sola vegada en tota la lliçó.

Al mateix temps, la senyoreta Honey havia decidit una altra cosa. Havia decidit que aniria personalment a parlar en secret amb la mare i el pare de Matilda, així que pogués. Senzillament, es negava a deixar les coses tal com estaven. Era ridícul, tot plegat. No podia creure que els pares no s'haguessin adonat dels remarcables talents de la seva filla. Després de tot, el senyor Wormwood era un pròsper venedor d'automòbils, de manera que suposava que havia de ser un home prou intel·ligent. En qualsevol cas, els pares mai no subestimaven les habilitats dels seus fills. Més aviat al contrari. De vegades era completament impossible per a un mestre de convèncer l'orgullós pare o l'orgullosa mare que el seu adorat plançó era una completa nul·litat. La senyoreta Honey estava segura que no tindria cap dificultat de convèncer el senyor i la senyora Wormwood que Matilda era molt i molt especial. La feina seria frenar-ne l'entusiasme.

Les esperances de la senyoreta Honey van anar encara enllà. Començà a preguntar-se si no hauria de demanar permís als pares perquè ella donés classes particulars a Matilda havent acabat l'escola. La perspectiva de guiar una criatura tan llesta li excitava enormement l'instint de mestra. I de cop decidí que aniria a veure el senyor i la senyora Wormwood aquell mateix vespre. Hi aniria tard, entre nou i deu, quan segur que Matilda ja seria al llit.

I així ho va fer. Va treure l'adreça de la fitxa del col·legi, i poc després de les nou s'encaminà de casa seva a casa dels Wormwood. Va trobar la casa en un carrer molt agradable, on cada petit edifici era separat dels del costat per una mica de jardí. Era una casa moderna de totxo que no devia ser barata, i el nom a la reixa

deia «El bon racó». «El son cosó» hauria estat millor, pensà la senyoreta Honey. Tenia tirada a jugar amb els mots, la mestra. Recorregué el camí d'entrada i tocà el timbre, i mentre s'esperava podia sentir la televisió bramant a dins.

Obrí la porta un homenet amb aire de rata i amb un fi bigotet, que duia una jaqueta esport de ratlles taronja i vermell.

—Sí? —va dir, fitant la senyoreta Honey—. Si ven números per a una rifa no en vull.

—No, no —va dir la senyoreta Honey—. Perdoni que el molesti. Sóc la mestra de Matilda, i és important que parli amb vostè i la seva muller.

—Ja n'ha tornada a fer alguna, oi? —va dir el senyor Wormwood, tapant l'entrada—. És cosa de vostè, d'ara endavant. És vostè qui se les ha d'haver amb ella.

—No n'ha feta cap —va dir la senyoreta Honey—. Duc bones notícies. Notícies francament esplèndides, senyor Wormwood. Li sembla que passi uns minuts i li parli de Matilda?

—Estem a mig programa de televisió, un dels nostres preferits —va dir el senyor Wormwood—. És francament inoportú. Torni un altre moment.

La senyoreta Honey començava a perdre la paciència.

—Senyor Wormwood —va dir—, si li sembla que un maleït programa de televisió és més important que el futur de la seva filla, és que vostè no és un pare! Per què no tanca aquesta maleïda cosa i m'escolta?

Això sobtà el senyor Wormwood. No estava acostumat que li parlessin d'aquella manera. Va mirar amb atenció aquella doneta fràgil, plantada tan decidida al porxo.

—Molt bé, doncs —deixà anar—. Entri i liquidem-ho.

La senyoreta Honey entrà ràpidament.

—La senyora Wormood no li ho agrairà —va dir l'home mentre l'encaminava a la sala d'estar, on una apersonada rossa platí mirava embadalida la pantalla de la televisió.

—Què hi ha? —va dir, sense mirar.

—Una mestra del col·legi —va dir el senyor Wormwood—. Diu que ens vol parlar de Matilda.

Se'n va anar cap a l'aparell de televisió i n'abaixà el so, però hi deixà la imatge.

—Què fas, Harry! —xisclà la senyora Wormood—. Willard està a punt de declarar-se a Angelica!

—Ho pots veure mentre enraonem —va dir el senyor Wormood—. És la mestra de Matilda. Diu que té noves per donar-nos.

—Em dic Jennifer Honey —va dir la senyoreta Honey—. Com està, senyora Wormwood?

La senyora Wormwood li clavà una mirada i va dir:

—Quin problema hi ha?

Ningú no va convidar la senyoreta Honey a seure, així que trià una cadira i s'hi assegué pel seu compte.

—Avui —va dir— ha estat el primer dia d'escola de la seva filla.

—Ja ho sabíem, això —va dir la senyora Wormwood, picada perquè es perdia el programa—. Això ens ha vingut a dir?

La senyoreta Honey mirà amb duresa als ulls humits i grisos de l'altra dona i va deixar el silenci en l'aire fins que la senyora Wormwood se sentí incòmoda.

—Volen que els expliqui per què he vingut? —va dir.

—Vinga, doncs, endavant —va dir la senyora Wormwood.

—Etic segura que ja saben —va dir la senyoreta Honey— que els nens de la classe dels petits quan hi arriben no saben ni llegir ni lletrejar ni fer servir els números. Els infants de cinc anys no en saben, de tot això. Però Matilda, sí. I si l'haig de creure...

—Jo no la creuria —va dir la senyora Wormwood. Encara estava picada perquè no podia escoltar la televisió.

—M'ha mentit, doncs —va dir la senyoreta Honey—, quan m'ha dit que ningú no li havia ensenyat a multiplicar o a llegir? Li n'ha ensenyat cap de vostès?

—Ensenyar-li què? —va dir el senyor Wormwood.

—De llegir. De llegir llibres —va dir la senyoreta Honey—. Potser li n'ha ensenyat vostè. Potser ella m'ha mentit. Potser vostès tenen prestatges farcits de llibres arreu de la casa. Jo no ho sabria dir. Potser vostès dos són dos grans lectors.

—I és clar que llegim —va dir el senyor Wormwood—. No sigui tan beneita. Jo em llegeixo les revistes *Automòbil* i *Motor* de cap a cap, cada setmana.

—Aquesta criatura ja ha llegit una quantitat terrorífica de llibres —va dir la senyoreta Honey—. Jo només volia esbrinar si venia d'una família que li agradés la bona literatura.

—No som de llegir llibres —va dir el senyor Wormwood—. No t'hi guanyes la vida, assegut damunt del cul i llegint llibres de contalles. No n'hi tenim, a casa.

—Ja —va dir la senyoreta Honey—. Mirin, tot el que he vingut a dir-los és que Matilda té un gran cervell. Suposo que vostès ja ho sabien, això.

—I és clar que sabia que llegeix —va dir la mare—. Es passa la vida a dalt a l'habitació capficada en un llibrot o altre.

—Però, no els estranya —va dir la senyoreta Honey— que un infantó de cinc anys llegeix novel·les gruixudes, per a grans, de Dickens i Hemingway? No els fa saltar d'excitació?

—Més aviat no —va dir la mare—. No m'agraden, les lletraferides. Una noia ha de pensar a fer-se maca i atractiva de manera que més endavant pugui trobar un bon marit. Em sembla més important que no pas els llibres, senyoreta Hunk...

—Em dic Honey —va dir la senyoreta Honey.

—Miri'm a mi —va dir la senyora Wormwood—. I després miri's a vostè. Vostè la ciència, jo la presència.

La senyoreta Honey va mirar aquella persona vulgar i grassona i pretensiosa, amb cara de pastís de greix, asseguda a l'altra punta de la sala:

—Com ho ha dit? —va preguntar.

—He dit que vostè té la ciència i jo la presència —va dir la senyora Wormswood—. I qui se n'ha sortit més bé? Jo m'estic en una bella casa amb un empresari triomfant, i vostè s'ha quedat esclavitzada ensenyant l'a, b, c a un grapat de criatures del dimoni.

—Tens tota la raó, bombonet —va dir el senyor Wormwood, clavant a la seva esposa una mirada d'un sentimentalisme tan llagoter que hauria fet vomitar un gat.

La senyoreta Honey va decidir que si volia treure res d'aquella gent no havia de perdre els nervis.

—Encara no els ho he dit tot —va dir—. Pel que he pogut saber en tan poc temps, Matilda és també una espècie de geni de les matemàtiques. Pot fer de memòria multiplicacions de molts números en un no res.

—I de què serveix això, si et pots comprar una calculadora? —va dir el senyor Wormwood.

—Les dones no atrapen els homes amb la intel·ligència —va dir la senyora Wormwood—. Per exemple, mirí aquesta artista —va afegir, assenyalant la silenciosa pantalla de la televisió, on una considerable mamelluda era abraçada a la llum de la lluna per un actor de cara endurida—. Oi que no es creu que hagi aconseguit que li faci això a base de multiplicacions? No és probable. I ara s'hi casarà, ja ho veurà si no, i viurà en una mansió amb majordom i moltes minyones.

La senyoreta Honey amb prou feines es creia el que sentia. Havia sentit a dir que hi havia pares com aquells arreu i que els seus fills queien en la delinqüència i la marginació; nogensmenys li resultava un xoc de topar-s'hi en carn i ossos.

—El problema de Matilda —va dir, intentant-ho un cop més— és que va tan avançada respecte als nens del seu voltant que potser valdria la pena de pensar en una mena o altra de classes particulars. Crec de veritat que podria arribar al nivell universitari en dos o tres anys i una tutoria adient.

—Universitat? —va cridar el senyor Wormwood, botant del seient—. Per l'amor de Déu, i qui hi vol anar, a la universitat? Tot el que hi aprenen són vics, allà.

—No és veritat —va dir la senyoreta Honey—. Si en aquest moment vostè tingués un atac de cor i hagués de telefonar al metge, aquest metge resultaria ser un llicenciat universitari. Si a vostè el denunciaven per haver venut una carraca de segona mà, vostè s'hauria de buscar un advocat, que resultaria ser un universitari, també. No menystingui la gent preparada, senyor Wormwood. Però ja veig que no ens posarem d'acord. Em sap greu d'haver-los interromput d'aquesta manera. — La senyoreta Honey s'aixecà i sortí de la sala.

El senyor Wormwood la seguí fins a la porta i va dir:

—Gràcies per haver vingut, senyoreta Hawkes. O és senyoreta Harris?

—Ni l'una ni l'altra —va dir la senyoreta Honey—, però deixem-ho córrer — i se n'anà.

Llançant el martell

De Matilda, el que era bonic era que si te la trobaves per casualitat i enraonàveu hauries dit que era una criatura de cinc anys i mig normalíssima. No mostrava signes exteriors de brillantor i no presumia mai. «Vet aquí una neneta força tranquil·la i sensible», hauries pensat. I tret del cas que per alguna raó haguéssiu encetat una conversa sobre literatura o bé matemàtiques, mai no hauríeu descobert el poder del seu cervell.

Així que a Matilda li va ser fàcil de fer-se amiga dels altres infants. Tothom de la classe l'estimava. És clar que sabien que era «illesta» perquè l'havien vista respondre a la senyoreta Honey el primer dia de curs. I també sabien que tenia permís per seure tranquil·lament llegint un llibre durant les lliçons i per no estar atenta a la mestra. Però els infants d'aquesta edat no es maten buscant els perquès. Estan prou i massa embolicats en les seves pròpies baralles per ocupar-se gaire del que els altres fan i per què.

Entre els amics nous de Matilda hi havia una nena que es deia Lavender. Ja el primer dia de curs van rondar plegades durant el descans del matí i a l' hora de dinar. Lavender era excepcionalment petitona, per l'edat, una nimfeta seca amb ulls molt foscos i el cabell fosc tallat amb serrell a mig front.

A Matilda, li agradà perquè era agosarada i aventurera. I a Lavender li agradava Matilda exactament per les mateixes raons.

Encara no havia acabat la primera setmana del curs, que als novells els van començar d'arribar terrorífiques contalles sobre la directora, la senyoreta Trunchbull. Durant el descans del tercer dia, i mentre s'estaven en un racó del pati, s'acostà a Matilda i Lavender una enorme alumna de deu anys amb un gra al nas, i de nom Hortensia:

—Merda nova, suposo —els va dir Hortensia, mirant-se-les de dalt estant. Duia bossa de patates molt grossa, i en treia a grapats—. Benvingudes a l'hospici —va afegir, escopint trossets de patata grans com flocs de neu.

Les dues petites, confrontades amb la geganta, mantenien un silenci atent.

—Ja heu vist la Trunchbull? —preguntà Hortensia.

—L'hem vista a l'Oració —va dir Lavender—, però no hi hem parlat.

—Se us acosta una amenaça —va dir Hortensia—. No li agraden les criatures petites. Té tirria a la classe dels petits i a tothom que hi vagi. Pensa que els de cinc anys són cucs que encara no han trencat el capoll. —I es ficà a dins un altre grapat de patates, i quan tornà a parlar, deixà anar a fora un altre ruixat de trossets de patata —. Si sobreviu al primer any potser us ho podreu arreglar per passar la resta de cursos. Però són molts els qui no sobreviuen. Se'ls han d'endur en llitera, xisclant. Ho he vist sovint. —Hortensia callà per observar l'efecte d'aquestes paraules en les dues menudes, però semblaven més aviat fredes. Així que la gran decidí d'obsequiar-les amb més informació.

—Suposo que sabeu que la Trunchbull té a les seves cambres un armari tancat, que se'n diu la Garjola. N'heu sentit a parlar, de la Garjola?

Matilda i Lavender van moure el cap i van continuar contemplant la geganta. Com que eren menudes, s'inclinaven a malfiar-se de qualsevol criatura més alta que no pas elles, especialment de les noies més grans.

—La Garjola —continuà Hortensia— és un armari molt alt però molt estret. El terra fa només mig pam quadrat, de manera que ni t'hi pots asseure ni estirar-t'hi. T'hi has d'estar dreta. I tres de les parets són fetes de ciment amb trossos de vidre que en surten i, per tant, no t'hi pots repenjar. Has d'estar més o menys alerta tota l'estona, quan t'hi tanquen. És terrible.

—No et pots repenjar ni a la porta? —preguntà Matilda.

—No siguis ximpleta —va dir Hortensia—. La porta duu milers de claus que en surten, esmolats i punxeguts. Els hi van clavar de fora a dins, probablement la mateixa Trunchbull.

—Que hi has estat mai? —preguntà Lavender.

—A primer hi vaig ser sis vegades —va dir Hortensia—. Dues tot el dia i les altres dues hores cada vegada. Dues hores ja és prou. És fosc del tot i t'hi has d'estar dreta i tibada i, si et bellugues, o et punxen els vidres de les parets o els claus de la porta.

—I per què t'hi van tancar? —preguntà Matilda—. Què vas fer?

—La primera vegada —Hortensia va dir— vaig abocar mitja llauna de Xarop D'Or al cul de la cadira on la Trunchbull s'havia d'asseure per a l'oració. Va ser meravellós. Quan s'assegué se sentí un xipolleig semblant al de l'hipopòtam quan posa la pota al fang a la riba del riu Limpopo. Però sou massa petites i estúpides per haver llegit el *Just So Stories*, oi?

—L'he llegit —va dir Matilda.

—Ets una mentidera —va dir Hortensia amistosament—. Si no saps ni llegir, encara. Però tant hi fa. Quan la Trunchbull va seure damunt del Xarop D'Or el soroll de xipolleig va ser preciós. I, quan es va posar dreta d'un salt, la cadira la va seguir, enganxada al cul d'aquests horribles pantalons verds que gasta, fins que l'espès xarop es va anar desenganxant. Ella es va dur les mans al cul dels pantalons i se li van enfonsar en la pasta. L'hauríeu d'haver sentida xisclar.

—Però, com va saber que havies estat tu? —preguntà Lavender.

—Un esquitx que es diu Ollie Bogwhistle em va acusar —va dir Hortensia—. Li vaig fer saltar les dents del davant.

—I la Trunchbull et va tancar a l'armari un dia sencer? —va preguntar Matilda, empassant-se saliva.

—Tot un dia sencer —va dir Hortensia—. Ja no hi veia de cap ull quan me'n va deixar sortir. Bavejava com una idiota.

—I quines coses vas fer, les altres vegades? —preguntà Lavender.

—No em puc recordar de totes, ara —va dir Hortensia. Parlava amb el posat del vell guerrer que ha estat en tantes batalles que el valor li és normal—. Fa tant de temps —afegí, entaforant-se més patates a la boca—. Ah, sí, en recordo una. Vet aquí el que va passar. Vaig esperar el moment que la Trunchbull fos fora de la vista donant classe als de sisè, vaig alçar la mà i vaig demanar per anar al lavabo. Però en comptes d'anar-hi em vaig introduir a la cambra de la Trunchbull. I després d'una ràpida investigació vaig trobar el calaix on guardava totes les seves calces de gimnàs.

—Continua —va dir Matilda, embadalida—. I què va passar, després?

—Jo havia demanat per correu unes poderoses pólvores de pica-pica —va dir Hortensia—. Valen cinquanta penics el paquet i es diuen Saltalapell. L'etiqueta diu que són fetes de dents triturades de serps verinoses, i garanteix que alcen butllofes de la mida de nous. Vaig escampar aquesta cosa dins de totes les calces del calaix i les vaig tornar a plegar acuradament. —Hortensia féu una pausa per ficar-se més patates a la boca.

—I va funcionar? —preguntà Lavender.

—Uns quants dies després —va dir Hortensia—, durant l'Oració, de cop i volta la Trunchbull va començar a gratar-se els baixos com una boja. «Vaja», vaig

pensar, «ja hi som, ja ha començat el gimnàs». Era preciós seure allà veient-ho i sabent que jo era l'única persona en tota l'escola que sabia exactament què passava a dins de les calces de la Trunchbull. I no patia. Sabia que no em podien atrapar. El gratament es va accelerar. No podia parar. Devia pensar que hi tenia un niu de vespes, allà sota. I llavors, al bell mig de l'oració al Senyor, es va aixecar agafantse el cul i es va esquitxar de l'indret.

Tant Matilda com Lavender estaven fascinades. Era claríssim que en aquell moment estaven davant d'una mestra. Vet aquí algú que havia dut l'art de l'engany al punt més alt de la perfecció; algú, a més, decidit a arriscar la vida per seguir la seva crida. Van mirar meravellades aquella deessa, i de sobte fins i tot el gra del nas ja no era ridícul, sinó la marca del coratge.

—Però, com et va atrapar, aquesta vegada? —preguntà Lavender, ofegant-se d'admiració.

—No em va atrapar —va dir Hortensia—. Però igualment em vaig guanyar un dia a la Garjola.

—Per què? —preguntaren totes dues.

—La Trunchbull —va dir Hortensia— té el vici de malpensar. Quan no sap qui és el culpable, malpensa, i la desgràcia és que sovint ho endevina. Jo vaig ser la primera sospitosa per allò del Xarop D'Or, i, encara que jo sabia que no en tenia cap prova, res del que vaig dir va servir. Jo vinga cridar: «I com ho puc haver fet, jo, senyoreta Trunchbull? Si ni tan sols sabia que vostè tenia calces de recanvi a l'escola! No sé ni tan sols què són, les pólvores pica-pica! No n'he sentit a parlar mai!». Mentir no em va servir de res, tot i el convenciment que hi vaig posar. Senzillament, la Trunchbull em va agafar per l'orella, em va empènyer cap a la Garjola, m'hi va ficar i va tancar la porta. Aquest va ser el meu segon dia complet. Va ser una tortura total. Estava plena de punxades i de talls, quan en vaig sortir.

—És com una guerra —va dir Matilda, molt espantada.

—Ja ho pots ben dir, que és com una guerra —va dir Hortensia—. I les ferides són terrorífiques. Nosaltres som els croats, el gallard exèrcit que lluita per la vida gairebé sense armes, i la Trunchbull és el Príncep de les Tenebres, la Serp Pudent, el Drac Furient amb totes les armes al seu servei. És vida dura. Tots mirem d'ajudarnos.

—Pots confiar en nosaltres —va dir Lavender, estirant els seus noranta-sis centímetres tant com va poder.

—No, no puc pas —va dir Hortensia—. Sou mosques. Però no se sap mai. Potser algun dia us podré fer servir en alguna feina secreta.

—Digue'ns una mica més de les coses que fa ella —va dir Matilda—. Sisplau.

—No us hauria d'espantar fins que no fes una setmana que sou aquí —va dir Hortensia.

—No ens espantaràs —va dir Matilda.

Ahir mateix, la Trunchbull va atrapar un noi que es diu Julius Rottwinkle menjant bombons de licor durant la classe de redacció, i senzillament el va agafar pel braç i el va llançar per la finestra oberta. La nostra classe és al primer pis i vam veure Julius Rottwinkle volant pel damunt del jardí com un plat i aterrant amb un cop sord al bell mig dels enciams. Llavors la Trunchbull es va girar cap a nosaltres i ens va dir: «D'ara endavant, qui mengi a classe surt de dret per la finestra».

—Que es va trencar cap os, aquest Julius Rottwinkle? —va preguntar Lavender.

—Només uns quants —va dir Hortensia—. Heu de recordar que una vegada la Trunchbull va anar als Jocs Olímpics com a llançadora de martell per la Gran Bretanya, i presumeix molt del seu braç dret.

—Què és llançar el martell? —preguntà Lavender.

—El martell —va dir Hortensia— és, de fet, una enorme bola de canó al capdamunt d'un filferro molt llarg, i el llançador el fa giravoltar i giravoltar per damunt del cap cada cop més de pressa i finalment el deixa anar. Has de ser molt fort. La Trunchbull llança qualsevol cosa que troba, només per tenir el braç en forma. Nens, especialment.

—Déu del cel! —va dir Lavender.

—Una vegada li vaig sentir a dir —continuà Hortensia— que un nen gros té si fa no fa el mateix pes que un martell olímpic i que per això és molt útil per entrenar-se.

En aquest punt passà una cosa estranya. El pati, que fins en aquell moment havia estat ple dels xisclets i els crits dels nens jugant, tot de cop restà silenciós com una tomba.

—Vigileu —xiuxuejà Hortensia.

Matilda i Lavender van mirar al seu voltant i van veure la gegantina figura de la senyoreta Trunchbull avançant a través de la multitud de nens i nenes a gambades amenaçadores. Les criatures es feien enrere esverades per deixar-li espai, i el seu pas a través de l'asfalt era com el de Moisès a través del Mar Roig amb les aigües obrint-se. Formidable còrpora, amb la jupa, el cinturó i els pantalons verds. Sota genoll, els músculs li botien com raïms, embotits als mitjons.

—Amanda Thripp! —crijava—. Tu, Amanda Thripp, vine aquí!

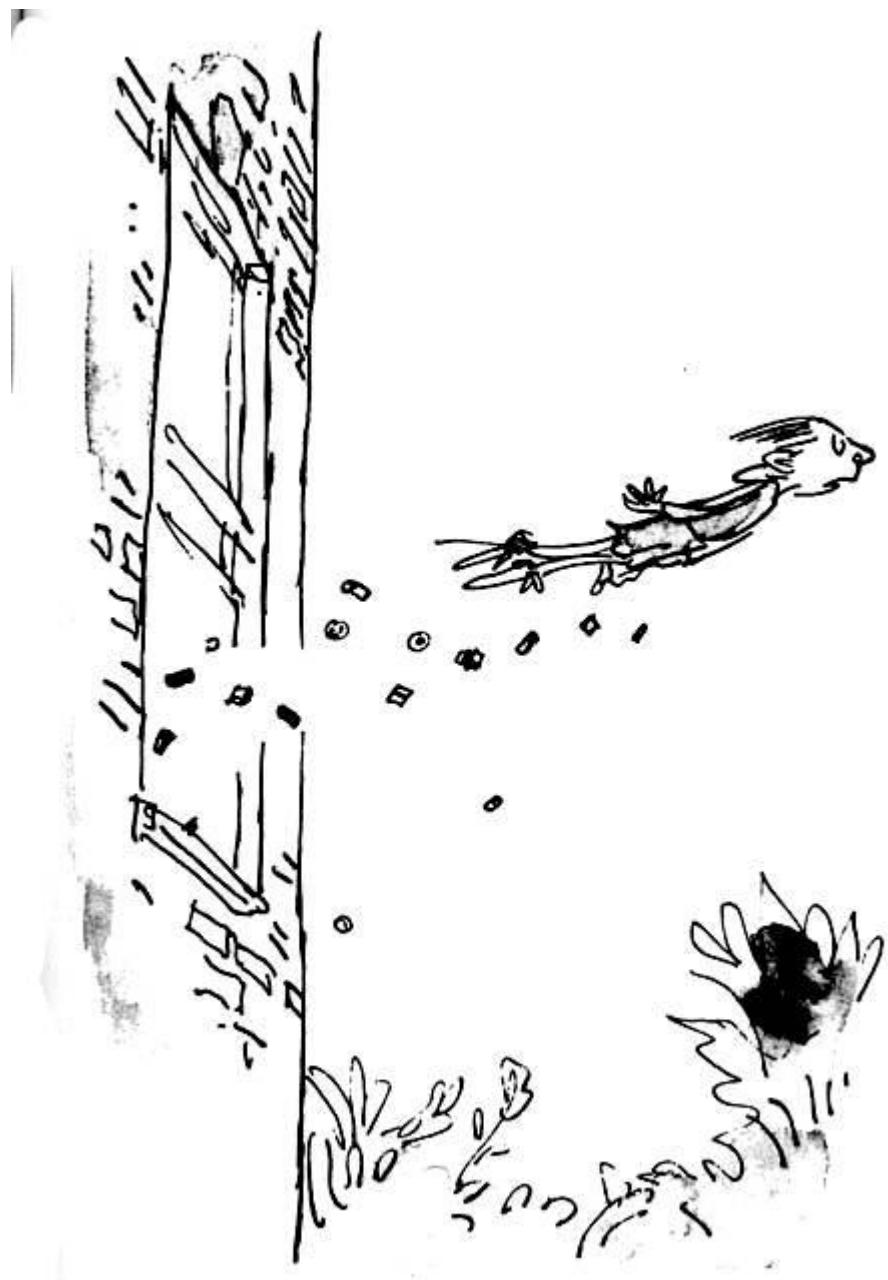
—Agafeu-vos bé els barrets —xiuxuejà Hortensia.

—Què passarà? —xiuxuejà com a resposta Lavender.

—Aquesta idiota d'Amanda —va dir Hortensia— s'ha deixat els cabells massa llargs durant les vacances, i sa mare li ha fet trenes. Mala idea.

—Per què?

—Si hi ha res que la Trunchbull no pugui suportar són les trenes —va dir Hortensia.

Matilda i Lavender van veure la geganta de pantalons verds avançant cap a una nena d'uns deu anys que duia un parell de trenes rosses damunt les espatlles. Cada trena portava un llaç blau de setí al capdavall, tot plegat molt bonic. La nena de les trenes, Amanda Thripp, estava completament quieta, veient com avançava la geganta, i l'expressió de la cara era la que es troba a la cara de la persona atrapada en un pradell amb un brau furiós envestint-la de dret. La nena estava clavada, terroritzada, amb els ulls sortints, tremolant, sabent del cert que li havia arribat el Dia del Judici.

La senyoreta Trunchbull va arribar a la víctima i se li abraonà:

—Vull fora aquesta porqueria de trenes demà, abans d'entrar a l'escola! —bordà—. Escapça-les i llença-les a les escombraries, ho has entès?

Amanda, paralitzada de por, arribà a articular:

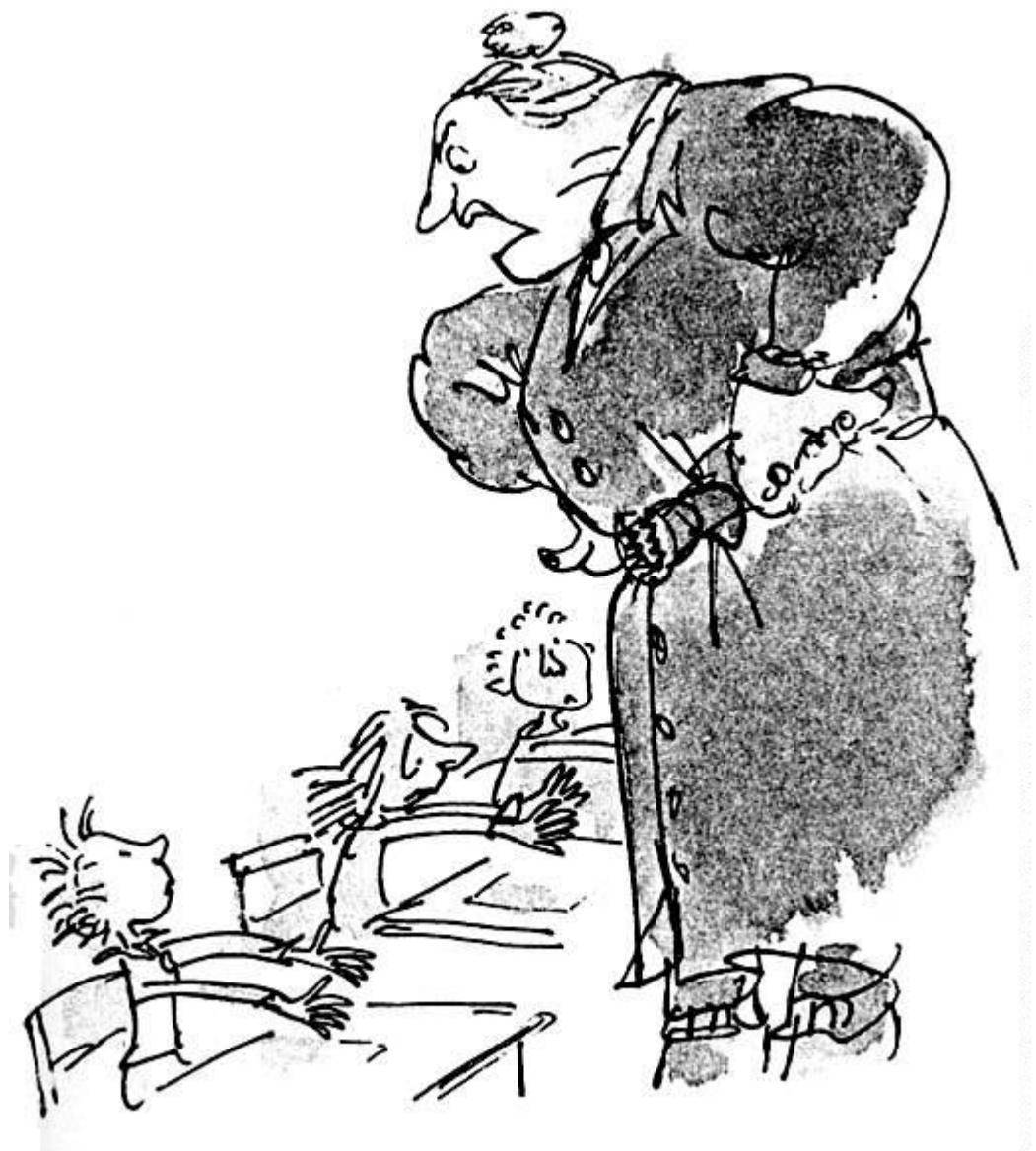
—A-a-a la m-mamà li agraden. Me les t-trena cada matí.

—Ta mare és beneita! —cridà la Trunchbull. Amb un dit de la mida d'un pernil apuntà al cap de la criatura i bramà—: Sembles una rata amb la cua sortint-li del cap!

—L-l-l-a m-mamà diu que estic molt maca, senyoreta T-t-trunchbull —quequejà Amanda, tremolant com una fulla.

—Tant me fa el que ta mare pensi! —cridà la Trunchbull, i dient-ho engrapà les trenes d'Amanda amb el puny dret i alçà la nena de terra. Llavors començà a fer-la giravoltar per damunt del cap cada cop més de pressa, i Amanda xisclava a punt de morir i la Trunchbull bramava—: Ja et donaré jo trenes, rata!

—Restes dels Jocs Olímpics —xiuxuejà Hortensia—. Està agafant velocitat, igual com amb el martell. M'hi jugo qualsevol cosa que la llança.

Ara la Trunchbull contrapesava amb el cos el pes de la nena giravoltant i pivotava expertament damunt la punta dels peus, girant i girant, i ben aviat Amanda Thripp duia tanta velocitat que es desdibuixà i de sobte, amb un poderós gruny, la Trunchbull deixà anar les trenes i Amanda sortí volant com un coet, per damunt de la tanca de filferro del pati i cel amunt.

—Bon tret, senyora! —crirà algú a través del pati, i Matilda, hipnotitzada per tota la folla història, va veure Amanda Thripp descendint en una llarga i graciosa paràbola al camp de jocs d'enllà. Aterrà a l'herba, rebotà tres cops i finalment es quedà quieta. Llavors, miraculosament, s'assegué. Semblava una mica tocada, però al cap d'un minut es posà dempeus i tornà tentinejant al pati.

La Trunchbull s'espolsava les mans:

—No ha estat malament —deia—, tenint en compte que això no es pot considerar un entrenament. No gens malament.

I se n'anà.

—És boja —va dir Hortensia.

—I els pares, que no es queixen? —preguntà Matilda.

—Que es queixarien, els teus? —preguntà Hortensia—. Sé que els meus no.
Tracta pares i mares com tracta els nens, i tots tenen pànic. Ja ens veurem.
I dient això se'n tornà tranquil·lament.

Bruce Bogtrotter i el pastís

I com pot fer-ho, tot això? —va dir Lavender a Matilda—. Segur que els nens quan arriben a casa ho diuen al pare i a la mare. El meu pare s'enrabiaria molt si li explicava que la directora m'havia agafat pels cabells i m'havia llançat pel damunt de la tanca del pati.

—No s'enrabiaria —va dir Matilda—, i et diré per què. No et creuria, ve-t'ho aquí.

—I és clar que em creuria.

—A que no! —va dir Matilda—. I la raó és clara: li semblaria massa ridícul i per això no s'ho creuria. I aquest és el gran secret de la Trunchbull.

—Quin? —preguntà Lavender.

Matilda va dir:

—No fer res a mitges, si t'ho vols treure del damunt. Exagera. Fes-la ben grossa. Assegura't que qualsevol cosa que facis sigui una bogeria tan gran que ningú no s'ho pugui creure. No hi ha cap pare que es cregui això de les trenes, ni ara ni mai. El meu no s'ho creuria. Em diria mentidera.

—Llavors —va dir Lavender—, la mare d'Amanda no li tallarà les trenes.

—No —va dir Matilda—, se les tallarà la mateixa Amanda. Ja ho veuràs, si no.

—Tu què en penses, que és boja? —preguntà Lavender.

—Qui?

—La Trunchbull.

—No ho crec —va dir Matilda—. Però és molt perillosa. Estar en aquesta escola és com estar en una gàbia amb una cobra. Has de tenir el peu molt lleuger.

L'endemà mateix van tenir un altre exemple de com en podia ser, de perillosa, la directora. Durant el dinar es va anunciar que tota l'escola havia d'anar a la sala de reunions just havent dinat.

Quan els dos centenars i mig d'alumnes van estar reunits, la Trunchbull s'enfilà a la tarima. No l'acompanyava cap dels altres mestres. Duia una fusta de muntar a cavall a la mà dreta. Es plantà al bell mig de l'escenari, amb els pantalons verds, les cames obertes i la fusta a la mà, fitant el mar de caps alçats devers ella.

—I ara què passarà? —xiuxiuejà Lavender.

—No ho sé —contestà molt fluixet Matilda.

Tota l'escola esperava què passaria.

—Bruce Bogtrotter! —bramà de sobte la Trunchbull—. On és Bruce Bogtrotter?

Una mà s'alçà entre els infants.

—Puja aquí! —crijà la Trunchbull—. I espavila't.

Un nen d'onze anys, gros i gras, s'alçà i s'afanyà tot trontollant. S'enfilà a la tarima.

—Estigue't aquí quiet! —ordenà la Trunchbull, assenyalant-li el lloc. El noi se situà en un costat. Semblava nerviós. Sabia prou que no era allà dalt per rebre un premi. Es mirava la directora amb una mirada extraordinàriament feble i se'n anava apartant amb mínims moviments dels peus, com un ratolí s'apartaria d'un terrier que se'l mira de l'altre cap de l'habitació. La cara, botida, plena i tova, la tenia grisa de por. Duia els mitjons al garró.

—Aquest imbècil —tronà la directora, apuntant-lo amb la fusta com si fos una espasa—, aquesta berruga, aquesta nafra, aquesta pústula que veieu al davant vostre, no és altre que un delinqüent, una desferra de claveguera, un membre de la Màfia!

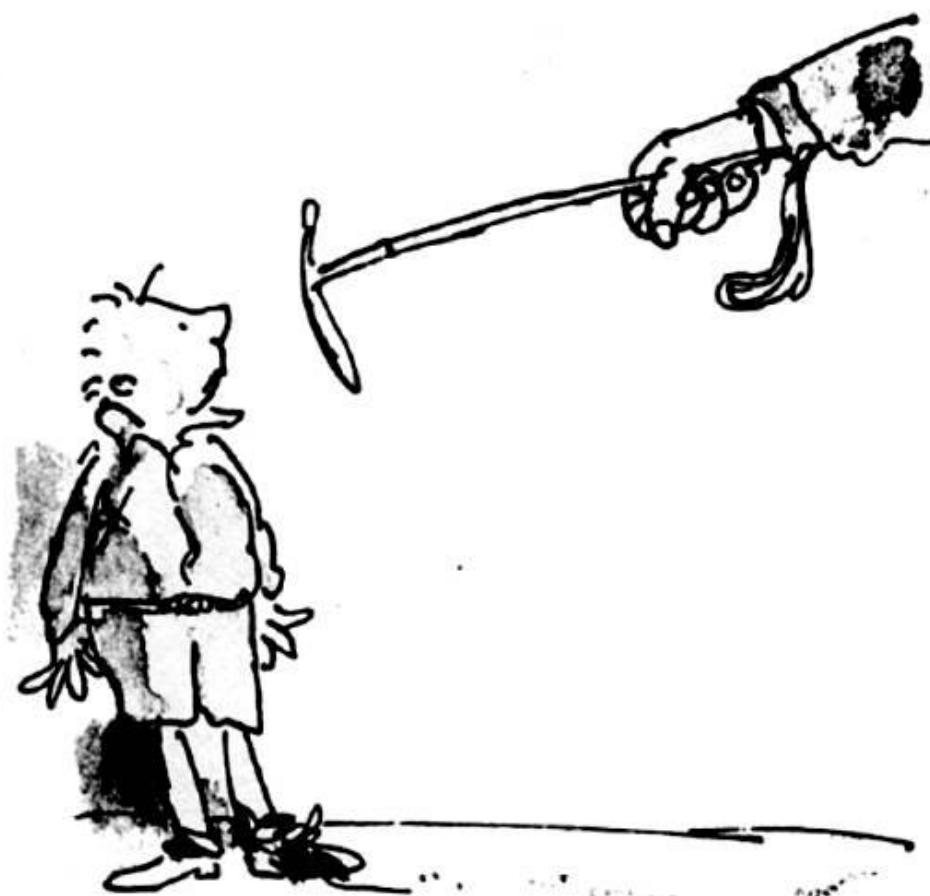

—Qui, jo? —Bruce Bogtrotter digué, autènticament perplex.
—Un lladre! —cridà la Trunchbull—. Un trampós! Un pirata! Un bandit! Un pispa!
—Ei, ei, ei! —va dir el noi—. Vull dir, no ho digui, això, senyora directora.
—Ho negues, miserable gra de pus? Et declares innocent?
—No sé de què parla —va dir el noi, més perplex que mai.
—Ara t'ho diré, de què parlo, gra de pus rebentat! —cridà la Trunchbull—.
Ahir al matí, a l'hora del pati, vas lliscar com una serp a la cuina i vas robar de

la meva safata un tall del meu pastís de xocolata particular! Aquesta safata havia estat preparada per a mi particularment per la cuinera! Era el meu desdejuni! I el pastís era de la meva propietat particular! No era un pastís per als estudiants! No et pensaràs que jo menjo la porqueria que us dono! Aquest pastís era fet de mantega de veritat i de crema autèntica! I ell, aquest bandit, aquest rebentapisos, aquest lladre de camí ral, aquest que veieu aquí amb els mitjons al garró, el va robar i se'l va menjar!

—Jo no vaig ser —s'exclamà el noi, passant del gris al blanc.

—No em diguis mentides, Bogtrotter! —bordà la Trunchbull—. La cuinera et va veure! I encara més, va veure com te'l menjaves!

La Trunchbull va fer una pausa per eixugar-se un ram de bromera dels llavis.

Quan va tornar a parlar la veu se li havia tornat sobtadament dolça, tranquil·la, amical, i s'inclinà cap al noi, somrient:

—T'agrada, el meu pastís de xocolata especial, oi, Bogtrotter? És bo, és deliciós, oi, Bogtrotter?

—Molt bo —barballà el noi. Digué els mots abans de poder-los frenar.

—Tens raó —va dir la Trunchbull—. És molt bo. De manera que em sembla que hauries de felicitar la cuinera. Quan un senyor ha fet un àpat particularment bo, Bogtrotter, sempre envia felicitacions al xef. No ho sabies, oi, Bogtrotter? Els qui habiten el submón del crim no es distingeixen per les bones maneres.

© 2003 Charlie and the Chocolate Factory

El noi restava silencios.

—Cuinera! —crijà la Trunchbull, girant el cap en direcció a l'entrada—. Vingui, cuinera! Bogtrotter vol dir-li que el pastís de xocolata que vostè fa és molt bo.

La cuinera, una dona alta i seca que semblava com si tots els sucs del cos se li haguessin evaporat feia molt de temps en una estufa roent, s'acostà a la tarima duent un davantal blanc brut. Aquesta entrada havia estat clarament preparada abans per la directora.

—I ara, Bogtrotter —tronà la Trunchbull—, digui a la cuinera què en pensa, del seu pastís de xocolata.

—Molt bo —mormolà el noi. Es veia que començava a preguntar-se cap on el duria tot allò. L'únic que sabia del cert era que la llei prohibia a la Trunchbull de pellar-li amb la fusta amb què mentrestant la directora s'anava colpejant la cuixa. Era d'un cert consol, però no pas de gaire, perquè la Tranchbull era totalment imprevisible. No se sabia mai què faria.

—Ve-t'ho aquí, cuinera —la Trunchbull cridà—. A Bogtrotter, li agrada el pastís que fa vostè. L'adora. Que li'n sobra, de pastís, per donar-li'n més?

—Sí, és clar —va dir la cuinera. Semblava com si s'hagués après la resposta de cor.

—Doncs vagí'l a buscar. I porti un ganivet per tallar-lo.

La cuinera desaparegué, i tornà a comparèixer gairebé immediatament trontollant sota el pes d'un enorme pastís rodó de xocolata damunt d'una safata de

porcellana. El pastís devia fer ben bé més de dos pams de diàmetre i era cobert de pasta de xocolata marró fosc.

—Posi'l damunt la taula —va dir la Trunchbull.

Al mig de l'escenari hi havia una tauleta amb una cadira al darrere. La cuinera col·locà amb cura el pastís damunt la taula.

—Seu, Bogtrotter —va dir la Trunchbull—. Seu a taula.

El noi s'acostà cautament a la taula i s'assegué. Tenia els ulls clavats en el gegantí pastís.

—Som-hi, doncs, Bogtrotter —va dir la Trunchbull, i la veu se li tornà novament suau, persuasiva, amable i tot—. És tot per a tu, les molles i tot. Ja que ahir et va agradar tant aquell tall, vaig dir a la cuinera que te'n fes un de supergran per a tu sol.

—Moltes gràcies —va dir el noi, totalment superat.

—Dóna-les a la cuinera, i no a mi —va dir la Trunchbull.

—Gràcies, cuinera —va dir el noi.

La cuinera estava plantada, seca com un bacallà, els llavis estrets, implacable, desaprovant. Semblava com si tingués la boca plena de suc de llimona.

—Apa, doncs —va dir la Trunchbull—. Per què no te'n talles un bon tall i el tastes?

—Què? Ara? —va dir el noi, cautelós. Sabia que hi havia un parany, però no sabia on—. Que me'l puc endur a casa? —preguntà.

—Seria de mala educació —va dir la Trunchbull, amb una ganyota elaborada—. Has de manifestar aquí a la cuinera que li estàs molt agraït per totes les molèsties que s'ha pres.

El noi no es movia.

—Apa, vinga —va dir la Trunchbull—. Talla'n un tall i tastal. Que no tenim tot el dia.

El noi agafà el ganivet i estava a punt de tallar quan es deturà. Mirà el pastís. Mirà cap amunt, cap a la Trunchbull, i després al filferro de la cuinera de boca plena de suc de llimona. Tots els nens i nenes de la sala miraven tensos, esperant que passés alguna cosa. Estaven segurs que passaria. La Trunchbull no era persona per donar a ningú un pastís sencer només per amabilitat. Molts pensaven que l'havien omplert de pebre o d'oli de fetge de bacallà o de qualsevol altra substància horrible que faria vomitar el noi. Fins i tot podria ser arsènic, i el noi es moriria en deu segons. O potser era un pastís bomba que esclataria en el moment de tallar-lo fent esclatar també Bruce Bogtrotter. Ni una sola persona de l'escola no excloïa res d'això, tractant-se de la Trunchbull.

—No me'l vull menjar —va dir el noi.

—Tasta'l, microbi —va dir la Trunchbull—. Estàs insultant la cuinera.

Amargament, el noi començà a tallar un tallet de l'enorme pastís. Després va fer palanca i el va alçar. Després deixà el ganivet, l'agafà amb els dits i començà a menjar-se'l, molt a poc a poc.

—És bo, oi? —va dir la Trunchbull.

—Ja en tinc prou, gràcies —murmurà el noi.

La Trunchbull esclatà de sobte:

—Menja! —crijà, destrossant-se la cuixa amb la fusta—. Si et dic que mengis, menja! Volies pastís! En vas robar! Ara en tens! I a més te'l menjaràs! No baixaràs de la tarima ni ningú sortirà d'aquesta sala fins que no t'hagis menjat tot el pastís que tens aquí al davant! Ho he dit clar, Bogtrotter? M'has entès?

El noi mirà la Trunchbull. A continuació abaixà la vista cap a l'enorme pastís.

—Menja, menja, menja! —xisclava la Trunchbull.

Molt a poc a poc el noi es tallà un altre tall i començà a menjar-se'l.

Matilda estava fascinada.

—Què penses, que podrà? —xiuxuejà a Lavender.

—No. —Lavender contestà amb un altre xiuxueig—. És impossible. Ho vomitarà abans d'arribar a la meitat.

El noi continuava. Quan s'hagué acabat el segon tall mirà la Trunchbull, dubtant.

—Menja! —cridà ella—. Els lladregots a qui els agrada el pastís han de menjar pastís! Més de pressa, noi! Menja de pressa! No volem estar-hi tot el dia, aquí! I no t'aturis! Si et tornes a aturar abans d'haver-te'l acabat tot, te'n vas de dret a la Garjola, t'hi tanco i llenço la clau al pou!

El noi es tallà un tercer tall i començà a menjar-se'l. Se'l va acabar més de pressa que els altres dos i en haver-se'l acabat agafà immediatament el ganivet i se'n tallà un altre tros. Semblava haver trobat un sistema.

Fixant-s'hi bé, Matilda encara no veia en el noi senyals de desmoralització. Si de cas, semblava agafar confiança a mesura que avançava.

—Ho està fent bé —xiuxuejà a Lavender.

—Vomitarà aviat —xiuxuejà Lavender—. Serà horrorós.

Quan havia fet via fins a la meitat de l'enorme pastís, Bruce Bogtrotter es va deturar un parell de segons i aspirà a fons.

La Trunchbull li tenia els ulls clavats, amb les mans a la cintura.

—Continua! —cridà—. Empassa-t'ho.

De sobte el noi deixà anar un rot gegantí que rodà com un tro per tota la sala de reunions. Bona part de l'audiència començà a riure.

—Silenci! —cridà la Trunchbull.

El noi se'n tallà un altre tall ben gruixut i se'l començà a menjar de pressa. Encara no hi havia senyals de feblesa o de retirada. Certament no semblava pas a punt de parar i de cridar: «No puc, no puc més! Estic a punt de vomitar!». Anava fent.

En aquest moment començà a produir-se un canvi subtil en els dos centenars i mig d'infantis espectadors. Al principi havien tingut la sensació de desastre imminent. S'havien preparat per a una escena desagradable en la qual el pobre xicot, atapeït de pastís de xocolata, hauria de donar-se i demanar mercè i després haurien de contemplar la Trunchbull triomfant entaforant pastís i més pastís a la boca panteixant del noi.

D'això, ni molla. Bruce Bogtrotter era als tres quarts de camí i continuava anant fort. Hi havia la sensació que començava a xalar. Tenia un cim per fer i estava alegrement decidit a fer-lo o a morir en la comesa. Oh, i més i tot: ara s'adonava que tenia una audiència i que l'audiència jugava silenciosament per ell. Era una batalla entre ell i la potent Trunchbull.

De sobte algú cridà:

—Vinga, Brucie, que ja és tu!

La Trunchbull es tombà i bordà:

—Silenci!

L'audiència seguia el fet intensament. Estava completament presa en la contesa. Ansiaven començar a aplaudir, però no gosaven.

—Em sembla que ho aconseguirà —xiuxuejà Matilda.

© 2006 by Lauren Child. Published by Scholastic Inc.

—Jo també —li contestà Lavender—. No m'hauria cregut mai que algú al món fos capaç de menjar-se un pastís com aquest.

—Ni la Trunchbull tampoc —murmurà Matilda—. Mira-la. Fixa-t'hi. Cada cop està més vermella. El matarà, si guanya.

El noi afluixava. Era evident. Però continuà cruspint-se el pastís amb la tossuda perseverança d'un corredor de fons que ja ha vist la línia d'arribada i sap que ha de continuar corrent. Quan el darrer mos desaparegué coll avall, un colossal «visca!»

s'alçà de l'audiència i una pila d'infants enfilats a les cadires xisclaven i picaven de mans i cridaven:

—Bona, Brucie! Molt bona, Brucie! Medalla d'or, Brucie!

La Trunchbull restava immòbil. La seva carassa de cavall s'havia tornat del color de la grava de lava i els ulls li espurnejaven de fúria. Ullà Bruce Bogtrotter, que seja a la cadira com un cucàs fart, farcit, comatós, incapàc de moure's o de parlar. Un tel fi de suor li cobria el front, però hi havia una ganyota de triomf a la cara.

De sobte la Trunchbull es féu avant i engrapà la gran safata buida de porcellana que havia contingut el pastís. L'alçà ben amunt i l'abaixà per estavellar-la després al cap de Bogtrotter. Els trossos s'escamparen per tota la tarima.

El noi estava tan farcit de pastís que semblava un sac ple de ciment humit, i no li hauríeu pogut fer mal ni amb un mall. Es limità a sacsejar el cap unes quantes vegades i continuà somrient.

—A fer punyetes! —xisclà la Trunchbull, i abandonà la tarima seguida de prop per la cuinera.

Lavender

A la meitat de la primera setmana del primer curs de Matilda, la senyoreta Honey va dir a la classe:

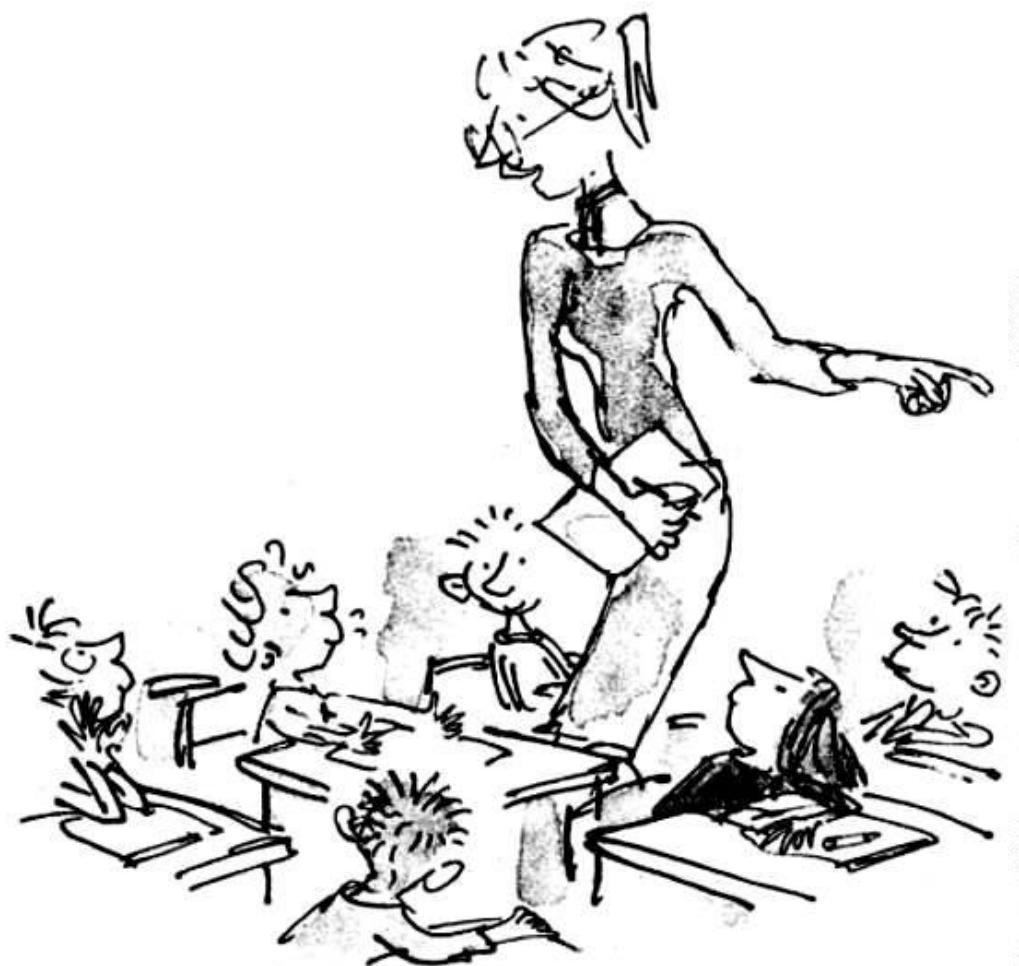
—Tinc notícies importants per a vosaltres, així que escolteu amb atenció. Tu també, Matilda. Deixa un moment el llibre i pareu atenció.

S'alçaren les carones i van escoltar:

—És costum de la directora —continuà la senyoreta Honey— de donar classe ella un cop a la setmana. Ho fa a cada classe, i cada classe té fixats un dia i una hora a la setmana. A nosaltres ens toca a les dues els dijous, immediatament havent dinat. Així que demà a les dues la senyoreta Trunchbull em substituirà per a una lliçó. Jo seré aquí igualment, és clar, però només com a testimoni silenciós. Entesos? Ho heu entès?

—Sí, senyoreta Honey —van dir, empassant-se saliva.

—Un mot d'avertència per a tothom —va dir la senyoreta Honey—. La directora és molt estricta en tot. Porteu els vestits nets, les cares netes i les mans netes. Parleu només quan us parli ella. Quan us faci una pregunta aixequeu-vos abans de contestar-la. No hi discutiu mai. No repliqueu. No feu brometa. Si en feu la fareu enfadar, i quan la directora s'enfada val més que vigileu.

—No cal que ho juri —xiuxiuejà Lavender.

—Estic segura —va dir la senyoreta Honey— que voldrà esbrinar si heu après el que toca aquesta setmana, que és la taula del dos. De manera que us recomano de veritat que us la repasseu aquest vespre a casa. Que us hi ajudin la mare o el pare.

—Què més voldrà saber? —preguntà algú.

—Si lletregeu —va dir la senyoreta Honey—. Feu memòria de tot el que heu après aquests dies. I una altra cosa. Quan la directora ve, hi ha d'haver sempre un gerro d'aigua i un got a la taula. No pregunta mai la lliçó sense això. Qui en vol ser el responsable?

—Jo —va dir immediatament Lavender.

—Molt bé, Lavender —va dir la senyoreta Honey—. Ets l'encarregada d'anar a la cuina, agafar el gerro, omplir-lo d'aigua i dur-lo aquí a la taula amb un got buit i net, just abans de començar la lliçó.

—I si no hi ha cap gerro, a la cuina? —preguntà Lavender.

—A la cuina hi ha una dotzena de gerros i gots de la directora —va dir la senyoreta Honey—. En fa servir pertot.

—Me'n recordaré —va dir Lavender—. Ho prometo.

El cap de Lavender jugava amb les possibilitats que l'afer del gerro d'aigua li presentava. Frisava per fer-ne alguna d'autènticament heroica. Admirava fora mesura Hortensia per les agosarades fetes que havia perpetrat. També admirava

Matilda, que li havia explicat com un secret allò del lloro que havia amagat a casa seva i allò altre del tint de cabell que havia tenyit el cap del seu pare. Ara li tocava a ella d'esdevenir una heroïna, si podia fer-ne una de prou grossa.

Aquella tarda, tornant a casa, començà a treballar les diverses possibilitats, i, quan finalment la colpí l'embrió d'una idea brillant, començà a esbossar-la i a fer els plans amb la mateixa cura que el duc de Wellington abans de la batalla de Waterloo. Havia d'admetre que en aquella ocasió l'enemic no era Napoleó. Però no haurieu trobat ningú a Crunchem Hall que admetés que la directora era un enemic menys formidable que el famós francès. Caldria una gran habilitat, es deia Lavender, i observar un gran secret si volia sortir viva de l'afany.

Al fons del jardí dels Lavender hi havia una bassa fangosa, que era la llar d'una colònia de tritons. El trító, tot i ser comú a les basses d'Anglaterra, la gent habitualment no el coneix gaire, perquè és una criatura vergonyosa i fosca. És un animal increïblement lleig i d'aspecte que fa por, semblant a una cria de cocodril però de cap més curt. És inofensiu, però no ho sembla. Fa una mica més de mig pam i és prim, amb la pell de color verd gris a dalt i la panxa de color taronja. De fet és un amfibi, que pot viure dins i fora l'aigua.

Aquella tarda Lavender es dirigí al capdavall del jardí determinada a caçar un trító. Són animals ràpids de moviments i difícils d'atrapar. Hi romangué ajaguda a la vora una bona estona esperant amb paciència, fins que va veure un bull en l'aigua. Llavors, fent servir de xarxa el barret de l'escola, s'hi ficà i l'atrapà. Havia posat herbes de la bassa a l'estoig per rebre-hi la bestiola, però s'adonà que no era fàcil treure el trító del barret i ficar-lo a l'estoig. Es recargolava i retorçava com mercuri i, a més, amb prou feines hi cabia al plomer. Quan finalment l'hi enquibí, va haver de mirar de no atrapar-li la cua amb la tapa quan la féu córrer per tapar-lo. Un nen veí que es deia Rupert Entwistle li havia dit que, si tallaves la cua d'un trító, continuava viva i es feia un trító deu vegades més gros que l'altre. Podia arribar a la mida d'un caiman. Lavender no s'ho va creure, però no estava disposada a comprovar-ho.

Fos com fos, aconseguí de fer córrer la tapa de l'estoig, i el tritó fou seu. Llavors, repensant-s'hi, va obrir la tapa justet perquè la bestiola pogués respirar.

L'endemà s'endugué la seva arma secreta a l'escola, dins la cartera. Tremolava d'excitació. Glatia per explicar a Matilda el pla de batalla. De fet, el volia explicar a tota la classe. Finalment decidí de no explicar-ho a ningú. Era millor, així ningú, ni sota la més severa tortura, no seria capaç de donar el nom de la culpable.

L'hora de dinar arribà. Hi havia salsitxes i mongetes bullides, el plat predilecte de Lavender, però no va poder ni menjar.

—Que no et trobes bé, Lavender? —li preguntà la senyoreta Honey del cap de taula estant.

—He esmorzat tant —va dir Lavender— que ara no podria menjar ni una cullerada.

Immediatament després de dinar, sortí corrents de cap a la cuina, i hi va veure un dels famosos gerros de la Trunchbull. Era un atuell gros i pàxut fet de ceràmica blava vidrada. Lavender l'omplí d'aigua fins a la meitat i el dugué, amb el got, a la classe, i ho deixà damunt la taula de la mestra. La classe era buida, encara. Com un llamp, Lavender tragué l'estoig de la cartera i n'obrí una mica la tapa. El tritó estava ajagut, immòbil. Amb molta precaució, aguantà l'estoig a la boca del gerro i, en féu córrer del tot la tapa i hi abocà el tritó. Hi hagué un «plop» quan entrà a l'aigua i després nedà giravoltant follaument uns segons, fins que se situà. Per fer que el tritó se sentís més com a casa, Lavender decidí de fer-lo acompañar de totes les herbes de bassa que havia dipositat a l'estoig.

Ja estava fet. Tot era a punt. Lavender tornà els llapis a l'estoig, ara més aviat xop, i tot al seu lloc del pupitre. Llavors sortí i s'afegí als altres al pati fins que fos hora de començar la lliçó.

L'examen setmanal

A les dues clavades la classe es reuní, inclosa la senyoreta Honey, que constatà que el gerro d'aigua i el got eren al lloc adient. Ella se situà dempeus al darrere a la dretra. Tothom esperava. De sobte entrà a pas de marxa la gegantina figura de la directora amb la jupa, el cinyell i els pantalons verds.

—Bona tarda, nens —glapí.

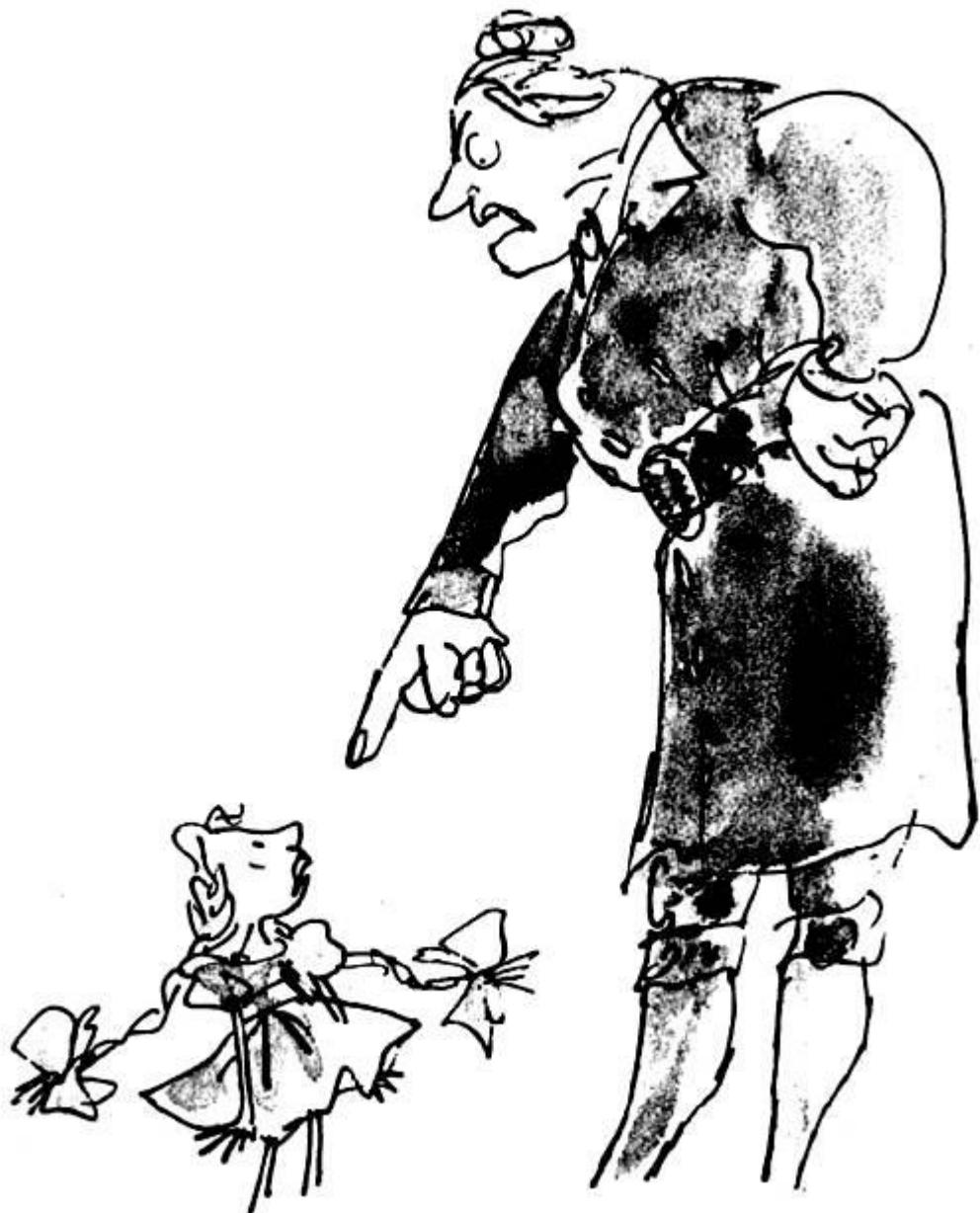
—Bona tarda, senyoreta Trunchbull —piularen.

La directora es plantà davant la classe, cames separades, mans a la cintura, clavant la mirada en els nens i nenes que seien nerviosos als pupitres, davant d'ella.

—No és una vista agradable —va dir. Tenia l'expressió de desgrat, com si veiés la cosa que un gos s'hagués fet al mig de l'aula—. Quina pila de merdetes que sou!

Tothom tingué prou seny per no dir res.

—Em fa vomitar —continuà— pensar que hauré d'aguantar una carretada d'escombraries com vosaltres a la meva escola, i durant sis anys. Ja veig que n'hauré d'expulsar tants com sigui possible i tan aviat com es pugui per salvar-me d'estimbar-me. —Va fer una pausa i llançà uns quants roncs. Era un soroll curiós. Podeu sentir el mateix soroll si aneu a una quadra de cavalls de cursa a l' hora del pinso—. Suposo —continuà— que les vostres mares i pares us diuen que sou una meravella. Doncs jo sóc aquí per dir-vos el contrari, i val més que em cregueu a mi. Tothom dret!

Tothom es posà dret ben de pressa.

—Ara pareu les mans, totes dues. I a mesura que us passi per davant vull que les gireu, vull veure si són netes de tots costats.

La Trunchbull començà una lenta marxa tot al llarg de les files de pupitres, inspeccionant les mans. Tot anà bé fins que arribà a un nenet de la segona fila.

—Com te dius? —bordà.

—Nigel —va dir el noi.

—Nigel què?

—Nigel Hicks —va dir el noi.

—Nigel Hicks què? —bramà la Trunchbull. Bramà tan fort que de poc que no féu volar el nenet per la finestra.

—Això —va dir Nigel—. Si no és que vulgui el meu segon nom. —Era valentet i es veia que no volia que el ferís la Gorgona que el torrejava.

—No el vull per a res, el teu segon nom, desgraciat! —bramà la Gorgona—.
I jo, com me dic?

—Senyoreta Trunchbull —va dir Nigel.

—Doncs digues-ho quan te m'adrecis! I ara, tornem-hi. Com et dius?

—Nigel Hicks, senyoreta Trunchbull —va dir Nigel.

—Així —va dir la Trunchbull—. Tens les mans brutes, Nigel! Quan te les has rentades?

—Deixi'm pensar —va dir Nigel—. És difícil de recordar-se'n bé. Potser ahir, o potser abans-d'ahir.

Tot el cos i la cara de la Trunchbull va semblar que es botien, com si els estiguessin inflant amb una manxa de bicicleta.

—Ho sabia! —bramà—. Ho he sabut així que t'he vist, que no ets res més que un grapat de porqueria! Què fa el teu pare, treballa a les clavegueres?

—És metge —va dir Nigel—. I molt bo. Diu que tots plegats estem tan farcits de microbis que una mica més de brutícia no fa mal a ningú.

—M'alegra que no sigui el meu metge —va dir la Trunchbull—. I per què, si es pot saber, duus mongeta bullida a la pitrera de la camisa?

—N'hem menjada per dinar, senyoreta Trunchbull.

—I sols fer-ho, això de dur-te el dinar a la pitrera de la camisa, Nigel? És això el que t'ha ensenyat aquest teu famós pare?

—Les mongetes costen de menjar, senyoreta Trunchbull. Em cauen de la forquilla.

—Ets desagradable! —bramà la Trunchbull—. Ets una fàbrica ambulant de microbis! No et vull veure més en tot el dia! Vés i queda't dret al racó amb un sol peu i de cara a la paret.

—Però, senyoreta Trunchbull...

—No em contestis, noi, o t'hi faré estar de cap per avall! Au, vés-hi.

Nigel se n'hi anà.

—I ara t'examinaré de lletrejar, a veure si n'has après, aquesta setmana. I no et tombis, quan em contestis. La carota a la paret. Ara, lletreja «barco».

—Quin? —preguntà Nigel—. El que es diu vaixell o el bar Ku? —Resultava que Nigel era un llest i la seva mare l'havia ajudat molt, a casa, a lletrejar i a llegir.

—El que se'n diu «vaixell», imbècil.

Nigel el lletrejà correctament, cosa que va sorprendre la senyoreta Trunchbull. Es pensava que li havia donat una paraula amb trampa, una que encara no devia haver après, ja que encara no llegia diaris, i estava esbalaïda que ho hagués fet bé.

Llavors Nigel, encara dret damunt una sola cama de cara a la paret, va dir:

—Ahir la senyoreta Honey ens va ensenyar com lletrejar una paraula nova i molt llarga.

—I quina paraula és, aquesta? —preguntà amb suavitat la Trunchbull. Com més suau feia la veu més gran era el perill, però Nigel encara no ho sabia, això.

—«Nogensmenys» —va dir Nigel—. I ara tota la classe sap lletrejar «nogensmenys».

—Quin absurd! —va dir la Trunchbull—. Se suposa que no heu d'aprendre paraules llargues com aquesta fins que no tingueu vuit o nou anys. I no intentis dir-me que tota la classe pot lletrejar aquesta paraula. Em dius mentida, Nigel.

—Pregunti-ho —va dir Nigel, jugant-se-la—. Pregunti-ho a qui vulgui.

Els perilllosos ulls de la Trunchbull, encesos, van repassar la classe.

—Tu —va dir, assenyalant una neneta prima i més aviat curteta que es deia Prudence—. Lletreja «nogensmenys».

Sorprendentment Prudence la lletrejà correctament i sense ni un moment de vacil·lació.

La Trunchbull es trobà ben atrapada.

—Oix!! —roncà—. I suposo que la senyoreta Honey va perdre tota una lliçó ensenyant-vos aquesta única paraula.

—Oh no, de cap manera —piülà Nigel—. La senyoreta Honey ens l'ensenya en tres minuts, i mai no l'oblidarem. Ens n'ensenya moltes, de paraules, en tres minuts.

—I quin és, exactament, aquest mètode màgic, senyoreta Honey? —preguntà la directora.

—Jo l'hi ensenyaré —tornà a piular el valent Nigel, intentant ajudar la senyoreta Honey—. Puc posar l'altra cama a terra i girar-me, per favor, mentre l'hi ensenyo?

—Ni l'una cosa ni l'altra! —clavà la Trunchbull—. Estigues on ets i digues.

—Molt bé —va dir Nigel, trontollant espantosament damunt una sola cama—. La senyoreta Honey ens dóna una música per a cada paraula i llavors la cantem plegats i així aprenem a lletrejar-la en un no res. Li agradaria sentir la cançó de «nogensmenys»?

—Em fascinarà —va dir la Trunchbull amb veu que regalimava sarcasme.

—Ve-te-la aquí —va dir Nigel:

*Senyora N, senyora O, senyores GENS
Senyora M, que va asegida a les senyores ENYS
Totes plegades
Ben agafades
Fan «nogensmenys».*

—Que grandiosament ridícul! —roncà la Trunchbull—. I per què han de ser casades, totes aquestes dones? I a més, no s'ha d'ensenyar poesia quan s'ensenya de lletrejar. En endavant deixi-ho córrer, senyoreta Honey.

—Però si així aprenen alguns dels mots més difícils! —murmurà la senyoreta Honey.

—No discuteixi, senyoreta Honey! —tronà la directora—. Faci el que se li diu! I ara examinaré la classe sobre les taules de multiplicar, per veure si la senyoreta Honey us ha ensenyat res en aquesta matèria. —La Trunchbull havia tornat al seu lloc davant de la classe, i la seva diabòlica mirada recorria lentament les files de fràgils alumnes—. Tu! —bramà, assenyalant un noiет de la primera fila que es deia Rupert—, quants fan dos per set?

—Setze —contestà Rupert, amb fatal inconsciència.

La Trunchbull començà a caminar a poc a poc i amb suavitat damunt Rupert, a la manera d'una tigressa sotjant un cervatell. De sobte Rupert s'adonà dels senyals de perill i ràpidament tornà a provar sort:

—Són divuit! —gemegà—. Dos per set fan divuit, no setze.

—Llimac ignorant! —bramà la Trunchbull—. Mala herba! Hàmster sense cap! Pegat! Pegot! —Ara s'havia aturat darrere Rupert, i de cop allargà una mà de la mida d'una raqueta de tenis i agafà tots els cabells de Rupert en un puny. Rupert tenia molt cabell, de color d'or. La seva mare pensava que era molt bonic i li agradava de deixar-los-hi molt llargs. La Trunchbull tenia tanta mania als cabells

llargs dels nois com a les cues i tirabuixons de les noies, i estava a punt de demostrar-ho. Agafà un bon manat dels llargs blens daurats de Rupert i alçant el seu musculat braç dret elevà l'indifens vailet extraient-lo del seient i aguantant-lo enlaire.

Rupert xisclà. Es cargolava i sacsejava i donava puntades de peu a l'aire i continuà xisclant com un porc en matança, mentre la senyoreta Trunchbull bramava:

—Dos per set fan catorze! Dos per set fan catorze! I no et deixaré anar fins que no m'ho repeteixis!

Del darrere de la classe estant, la senyoreta Honey cridà:

—Per favor, senyoreta Trunchbull, deixi'l anar! Li fa mal! Li podria arrencar tots els cabells!

—I els hi arrencaré si no deixa de potejar! —roncà la Trunchbull—. Estigues quiet, llambric!

Era realment una visió extraordinària, la de la gegantina directora brandant l'infantó en l'aire i el noi girant i voltant com una cosa al cap d'un cordill i xisclant com un desesperat.

—Repeteix-ho! —bramà la Trunchbull—. Digues que dos per set fan catorze! I afanya't o començaré a cargolar-te jo, i llavors sí que els teus cabells se t'arrençaran i en tindrem prou per farcir un sofà sencer! Vinga, noi! Digues que dos per set fan catorze i et deixo anar!

—D-dos p-per s-set fan c-catorze —quequejà Rupert, i llavors la Trunchbull, fidel a la paraula donada, obrí la mà i literalment el deixà anar. Hi havia un bon tros fins a terra, així que el noi hi descendí, hi topà i rebotà com una pilota.

—Alça't i deixa de gemegar —bordà la Trunchbull.

Rupert s'aixecà i tornà al pupitre fregant-se el cap amb totes dues mans. La Trunchbull es tornà a situar davant per davant de la classe. Els infants estaven hipnotitzats. Cap d'ells no havia vist res de semblant, abans. Era un espectacle esplèndid. Era millor que els titelles, amb una gran diferència. En aquesta sala hi havia un enorme globus humà que en qualsevol moment podia esclatar i fer-ne miques més d'un. Els ulls dels infants eren collats a la directora.

—No m'agrada la canalla —deia—. La canalla no s'hauria de deixar veure. S'haurien de guardar fora de la vista, en capsetes, com agulles o botons. No he pogut entendre mai de la vida per què els infants triguen tant a créixer. Em penso que ho fan expressament.

Un altre nenet extremament valent de la primera fila va alçar la veu per dir:

—Però vostè, senyoreta Trunchbull, bé devia ser petita alguna vegada, oi?

—Jo no he estat mai petita —clavà—. Jo he estat gran tota la vida, i no veig per què els altres no poden fer el mateix.

—Però vostè bé devia començar essent un bebè —va dir el noi.

—Jo! Un bebè! —crijà la Trunchbull—. Com goses insinuar-ho! Quines galtes! Quina infernal insolència! Com et dius, xicot? I aixeca't quan parlis amb mi!

El noi s'aixecà:

—Em dic Eric Ink, senyoreta Trunchbull —va dir.

—Eric què? —crijà la Trunchbull.

—Ink —va dir el noi.

Com que en anglès «ink» vol dir ‘tinta’, la senyoreta Trunchbull ho va negar:

—No siguis imbecil, noi! Aquest cognom no pot ser!

—Miri la guia telefònica —va dir Eric—. Hi veurà el nom del meu pare, Ink.

—Molt bé, doncs —va dir la Trunchbull—, tu pots ser Ink, Tinta, però deixa que et digui una cosa. No ets inesborrable. I aviat t'esborraré si em vols enredar. Lletreja «què».

—No l'entenc —va dir Eric—. Què vol que lletregi?

—Que lletregis «què», idiota! Lletreja la paraula «què»!

—Ce... è... —va dir Eric, precipitadament.

Hi hagué un silenci desagradable.

—Et donaré una altra oportunitat —va dir la Trunchbull, sense moure's.

—Ah, sí, ara ho sé —va dir Eric—. Hi ha una u, també; Ce... u... è... És fàcil.

Amb dues gambades la Trunchbull se n'anà darrere el pupitre d'Eric, i allà es plantà, com un pilar del mal, torrejant damunt la indefensa criatura. Eric, amb por, mirà pel damunt de l'espantlla cap al monstre.

—Ho he dit bé, oi? —murmurà nerviosament.

—Ho has dit malament! —bordà la Trunchbull—. De fet tu em destrosses com el nyèbit verinós que sempre s'equivoca! T'asseus malament! Tens mala pinta! Parles malament! Ets una nul·litat completa! Et dono una altra oportunitat per encertar-la! Lletreja «què»!

Eric vacil·là. Llavors, molt a poc a poc, va dir:

—No és ce... è... No és Ce... u... è... Ah, ja ho sé, ha de ser cu... è...

Situada darrere Eric, la Trunchbull allargà les mans i li agafà les orellas, una amb cada mà, fent-li mal amb els polzes i l'índex.

—Ui! —gemegà Eric—. Ui! Em fa mal!

—I encara no he començat —va dir la Trunchbull tot seguit. I llavors, agafant-li fort les orelles, l'alçà del pupitre i el sostingué en l'aire.

Com Rupert abans, Eric ensorrà l'escola a crits.

Illustració de David Diaz

De darrere estant de l'aula, la senyoreta Honey cridà:

—No, senyoreta Trunchbull, faci el favor, deixi'l anar! Li arrencarà les orelles!

—Impossible —contestà cridant la Trunchbull—. He descobert, després de molta experiència, senyoreta Honey, que els nens tenen les orelles molt ben enganxades al cap.

—Deixi'l anar, senyoreta Trunchbull, per favor —implorà la senyoreta Honey

—. Li pot fer mal, de debò! El pot fer malbé!

—No s'arrenquen mai, les orelles! —crijà la Trunchbull—. S'estiregassen que és una meravella, com són ara aquestes i en aquest moment, però li puc assegurar que no es descollen mai!

Eric bramava com mai, mentre pernejava desesperadament en el buit.

Matilda no havia vist mai un noi, ni qualsevol altra persona, aguantar-se només per les orelles. Com la senyoreta Honey, estava segura que les orelles es descollarien en qualsevol moment, amb tot el pes que suportaven.

La Trunchbull anava cridant:

—La paraula «què» es lletreja cu, u, è. Lletreja-la tu, desgraciat!

Eric no vacil·là. En veure Rupert uns moments abans, havia après que com més de pressa contestaves més de pressa et deixava anar.

—Cu, u, è —bramà— formen «què».

Aguantant-lo encara per les orelles, la Trunchbull el diposità al seient darrere el pupitre. Llavors se'n tornà al davant de la classe, fregant-se les mans com algú que hagi tocar una cosa bruta.

—És així com aprenen, senyoreta Honey —va dir—. Cregui'm, no n'hi ha prou d'explicar-los-ho. Els ho has de clavar. No hi ha res com un bon pessic o una bona coça per animar-los a recordar-se de les coses. Els concentra la ment que és una meravella.

—Els por fer un mal que els quedí, senyoreta Trunchbull —es lamentà la senyoreta Honey.

—Ah, sí, ben cert que sí —contestà la Trunchbull, rient—. En els darrers dos minuts, les orelles d'Eric deuen haver crescut un bon tros! Les tindrà molt més grosses, d'ara endavant. En això no hi ha cap mal, senyoreta Honey. Això li donarà un interessant aspecte de barrufet per a la resta de la vida.

—Però, senyoreta Trunchbull...

—Au, calli, senyoreta Honey! Vostè és tan tova com ells. Si no ho pot resistir vagi i busqui's feina en qualsevol escola privada per a nens aviciats. Quan faci tant de temps com jo que ensenya, s'adonarà que no treu cap a res de ser bona amb la canalla. Llegeixi *Nicholas Nickleby*, senyoreta Honey, del senyor Dickens. Llegeixi el que diu del senyor Wackford Squeers, l'admirable director de l'escola de Dotheboys Hall. Ell sí que sabia com heure-se-les amb aquests animalons, oi? Sabia com fer servir la vara! Els tenia els culs tan calents que hi hauries pogut fer ous ferrats! Gran llibre. Però no m'imagino que aquesta pila de ganduls que tenim aquí el llegeixi mai, perquè no fan pinta d'arribar mai a aprendre de llegir res!

—Jo ja l'he llegit —va dir Matilda, dolçament.

La Trunchbull llançà el cap al voltant de la classe i esguardà acuradament la neneta de cabell negre i ulls molt foscos que seia a la segona fila.

—Què has dit? —preguntà secament.

—He dit que jo ja l'he llegit, senyoreta Trunchbull.

—Llegit el què?

—*Nicholas Nickleby*, senyoreta Trunchbull.

—Em dius una mentida, senyora meva! —bramà la Trunchbull, clavant els ulls en Matilda—. Dubto que hi hagi un sol alumne en tota l'escola que hagi llegit aquest llibre, i ara véns tu, pollet que encara no has sortit de la closca, que vas a la més ínfima de les classes, mirant de fer-me empassar la mentida més gran que mai hagi sentit! I per què la dius? Em deus prendre per imbècil! Em prens per imbècil, noia?

—Doooncs... —començà Matilda, i dubtà. Li hauria agradat d'haver dit que sí, que n'estava convençuda, però hauria estat un suïcidi—. Doncs... —va tornar a començar, encara dubtant, encara rebutjant de dir que no.

La Trunchbull notà el que la nena pensava, i no li va agradar.

—Aixeca't quan em parlis! —cridà—. Com te dius?

Matilda s'aixecà i va dir:

—Em dic Matilda Wormwood, senyoreta Trunchbull.

—Wormwood, eh? —va dir la Trunchbull—. Deus ser, doncs, la filla de l'amo de Wormwood Motors.

—Sí, senyoreta Trunchbull.

—És un lladre! —bramà la Trunchbull—. Fa una setmana em va vendre un cotxe de segona mà que em va dir que era quasi nou. Llavors em va semblar un paio com cal. Però aquest matí, quan anava amb el cotxe pel poble, m'ha caigut el motor sencer al mig del carrer! Era ple de serradures! Aquest home és un lladre i un atracador! De la pell, me'n faré salsitxes, ja ho veuràs!

—És llest per als negocis —va dir Matilda.

—Llest per als tomàquets —va cridar la Trunchbull—. La senyoreta Honey em diu que està segura que tu també n'ets, de llesta! Molt bé, senyora, doncs no m'agrada, a mi, la gent llesta! Són uns malfactors! I tu també, tu ets una malfactora! Abans de barallar-m'hi, el teu pare m'ha explicat algunes coses teves fastigoses,

de com et portes a casa! Doncs val més que en aquesta escola no en provis cap, senyoreta. D'ara endavant no et trauré l'ull del damunt. Seu i estigues atenta.

El primer miracle

Matilda tornà a asseure's al pupitre. I la Trunchbull s'assegué darrere la taula de la mestra. Era el primer cop que seia, d'ençà que havia començat la classe. Llavors allargà la mà i agafà el gerro de l'aigua. Amb la mà a la nansa però sense alçar-lo encara, va dir:

—Encara no he pogut entendre mai per què la canalla és tan desgradable. Són la pesta de la meva vida. Són com insectes. S'haurien de suprimir com més aviat millor. Matem mosques amb el Flit i amb paper enganxamosques. Sovint he rumiat inventar un Flit per eliminar criatures. Quina meravella seria entrar en aquesta classe amb un enorme esprai de Flit a la mà i començar a tirar-lo. O, encara millor, unes quantes grans tires de paper enganxós. Les penjaria per tota l'escola, us hi enganxaríeu i aquí s'hauria acabat. No és una bona idea, senyoreta Honey?

—Si és un acudit, senyora directora, no el trobo divertit —va dir la senyoreta Honey des del fons de l'aula estant.

—Vostè no ho faria, oi, senyoreta Honey? —va dir la Trunchbull—. No vol fer cap acudit. La meva idea de l'escola perfecta, senyoreta Honey, és una escola sense ni una sola criatura. Un d'aquests dies posaré una escola així. Em penso que tindrà molt d'èxit.

«Aquesta dona és boja», pensava la senyoreta Honey. «Se li ha girat el cervell. Ens n'hauríem de deslliurar», pensava.

Llavors la Trunchbull aixecà el gran gerro de porcellana blava i abocà una mica d'aigua al got. I de cop, amb l'aigua, saltà el llarg i prim tritó de dret al got, plop!

Illustració de Montse Gómez

La Trunchbull llançà un xisclà i saltà de la cadira com si a sota hi hagués petat un tro. I els nens veieren també la bestiola com un llangardaix, de panxa groga, prima i llarga, cargolant-se i giravoltant dins del got, i també es van posar a giravoltar i a saltar, mentre cridaven:

—Què és això? És horrible! És una serp! És un cocodril petit! És un caimanet!

—Vigili, senyoreta Trunchbull! —cridà la Lavender—. Em sembla que mossegia!

La Trunchbull, aquella poderosa geganta, s'estava clavada amb els seus pantalons verds, tremolant com una fulla a l'arbre. Estava especialment furiosa perquè algú havia aconseguit fer-la saltar i xisclar d'aquella manera, perquè presumia de dura. Mirà la criatura que girava i voltava al got. Curiosament, no havia vist mai un tritó. La Història Natural no era el seu fort. No tenia ni idea del que era, allò. Semblava extremadament desagradable. A poc a poc es tornà a asseure a la cadira. En aquell moment tenia un aspecte més terrorífic que mai. Els focs de la fúria i de l'odi li flamejaven als ulls negres.

—Matilda! —bramà—, aixeca't!

—Qui, jo? —va dir Matilda—. Què he fet, jo?

—Aixeca't, escarabat!

—Jo no he fet res, senyoreta Trunchbull, de veritat que no. No l'havia vista mai, jo, aquesta bestiola!

—Aixeca't d'una vegada, cuc de femer!

Matilda s'aixecà, amb reticència. Era a la segona fila. Lavender era a la fila de darrere seu, sentint-se una mica culpable. No havia volgut posar la seva amiga en perill. D'altra banda, no estava gens disposada a reconèixer-se culpable.

—Ets una bèstia maligna, repellent, repulsiva i vil! —anava bramant la Trunchbull—. No et mereixes ser en aquesta escola! Hauries de ser entre reixes, a la presó hauries de ser! Et faré expulsar d'aquesta escola de mala manera! Faré que els delegats de classe et persegueixin pels corredors amb estics de hoquei fins a l'entrada! Faré que els professors et duguin a casa amb guàrdies armats! I després m'asseguraré que t'enviïn a un reformatori per a noies delinqüents durant quaranta anys com a mínim!

La Trunchbull estava tan enrabiada que tenia la cara de color de bullit i escuma als racons de la boca. Però no era l'única que perdia la serenitat. També Matilda començava a veure-ho tot vermell. No li feia absolutament res que l'acusessin d'una cosa que havia fet. Ho troava just. Però li era una experiència totalment nova que l'acusessin d'una malifeta que no havia comès de cap manera. No tenia absolutament res a veure amb aquella criatura bestial que hi havia al got. «Per Déu», va pensar, «que aquesta podrida de la Trunchbull m'ho vol encolomar!».

—Jo no he estat!!! —cridà.

—Que sí!! —respongué la Trunchbull amb un bram—. A ningú no se li hauria acudit una feta com aquesta! Ja tenia raó, el teu pare, d'avalar-me sobre tu! —La dona semblava com si s'hagués descontrolat del tot. Roncava com una maníaca —. Ja l'has acabada, aquesta, d'escola, senyoreta! —cridava—. M'ocuparé personalment que t'enviïn a un lloc on ni tan sols els corbs pugui cagar-se't al damunt! Probablement no tornaràs a veure la llum del dia!

—Li dic que jo no he estat!! —xisclava Matilda—. No havia vist mai una criatura com aquesta, mai en tota la meva vida!

—M'has posat un... un... un cocodril al got —respongué la Trunchbull xisclant—. És el pitjor crim al món contra una directora! I ara seu i no diguis res, ni una paraula! Vinga, seu, immediatament!

—Li estic dient que... —cridà Matilda, encara dreta.

—I jo t'estic dient que callis! —bramà la Trunchbull—. Si no calles immediatament i si no seus tot d'una em trauré la corretja i la tastaràs pel cap de la sivella!

Matilda s'assegué lentament. Oh, tot plegat, quina porqueria! No era just! Com gosaven expulsar-la per una cosa que no havia fet!

Matilda notava que s'anava enfurint, enfurint, enfurint, que estava tan insuportablement furiosa que ben aviat alguna cosa li havia d'esclaratar a dins.

El tritó encara giravoltava al gran got d'aigua. No semblava estar-hi gens de gust. El got no era prou gran. Matilda mirà la Trunchbull. I com l'odiava! Va mirar el got amb el tritó. Glatia per alçar-se i engrapar el got i abocar-ne el contingut, tritó i tot, damunt el cap de la Trunchbull. Tremolà en pensar el que la Trunchbull li faria si ho arribava a fer.

La Trunchbull seia darrere la taula de la mestra mirant amb una barreja d'horror i de fascinació el tritó girant al got. També els ulls de Matilda estaven clavats al got. Molt lentament Matilda començà a notar una sensació extraordinària i molt particular. La sensació la tenia als ulls. Una mena d'electricitat semblava acumular-se-li a dins. Una sensació de poder, una sensació de gran força se li coïa a la vista. Però hi havia una altra sensació molt diferent, que no podia comprendre, com llampes. Petites ones de llum de llamp semblaven sortir dels seus ulls. Les boles dels ulls se li començaven a escalfar com si s'estigués acumulant dins seu una

vasta energia. Era una sensació corprendora. Mantingué els ulls clavats al got i ara aquell poder s'anava concentrant en una petita part de cada ull i s'anava fent més i més gran i semblava com si milions d'invisibles braços i manetes colpeguessin enfora, cap al got que s'estava mirant.

—Tombeu-lo! —Matilda xiuxiuejà—. Tombeu-lo!

Va veure el got ballar. Es mogué un mil·límetre i després recuperà la posició. El va continuar empenyent amb aquells milions d'invisibles braços i manetes que li brollaven dels ulls, i notava el poder que llampegava directament dels dos puntets negres situats a les òrbites.

—Tombeu-lo! —xiuxiuejà una altra vegada—. Tombeu-lo!

El got trontollà una altra vegada. Matilda va empènyer amb més força, per tenir més força als ulls. I llavors, molt molt a poc a poc, tan a poc a poc que amb prou feines ho veia, el got començà a fer-se enrere, cada vegada més enrere, fins que es gronxà només damunt la vora del cul. En aquest punt tentinejà uns segons, abans de finalment tombar-se i abocar-se amb un dring agut damunt la taula. L'aigua i el tritó encara giravoltant van anar a esquitxar l'enorme pitrera de la senyora Trunchbull. La directora amollà un xisicle que degué fer tremolar cada vidre de l'edifici, i per segona vegada en els darrers cinc minuts saltà de la cadira com un coet. El tritó s'arrapà desesperadament al teixit de cotó que cobria el gran pit i hi quedà penjat dels peus com petites urpes. La Trunchbull abaixà la vista i se'l va veure i va xisclar encara més fort, i amb una manotada va enviar la bestiola volant a l'altra punta de l'aula. El tritó aterrà a tocar del pupitre de Lavender, la qual s'ajupí ràpidament i l'agafà i el tornà a ficar a l'estoig. Va decidir que era útil tenir un tritó a l'abast.

La Trunchbull, amb la cara més semblant que mai a un pernil bullit, estava dreta davant per davant de la classe tremolant de fúria. El massís pitram li pujava i li baixava i l'esquitxada d'aigua hi feia una taca fosca i molla que probablement se li havia filtrat fins a la pell.

—Qui ho ha fet? —bramà—. Vinga! Digue-ho! Un pas endavant! Aquesta vegada no te n'escaparàs! Qui és el responsable d'aquesta mala jugada? Qui ha empès el got?

No respongué ningú. La classe sencera estava silenciosa com una tomba.

—Matilda! —bramà—. Has estat tu! Sé que has estat tu!

Matilda, a la segona fila, seia molt quieta i no deia res. Una estranya sensació de serenitat i de confiança se li escampava pertot, i de cop i volta notà que no tenia por de ningú al món. Només amb el poder dels ulls havia empès un got d'aigua a tombar-se i abocar-se damunt l'horrible directora, i qui podia fer allò ho podia fer tot.

—Parla, gra de pus! —bramà la Trunchbull—. Digues que has estat tu!

Matilda tornà la mirada als ulls encesos d'aquella geganta furiosa i va dir amb una calma total:

—No m'he mogut del pupitre d'ençà que ha començat la lliçó, senyoreta Trunchbull. No li puc dir res més.

De sobte, la classe sencera semblà aixecar-se contra la directora:

—No s'ha mogut! —criaven—. Matilda no s'ha mogut! Ningú no s'ha mogut!
S'ho deu haver fet vostè mateixa!

Illustració de David Roberts

Jo no li he donat cap cop! —bramà la Trunchbull—. Com goseu dir una cosa com aquesta! Parli, senyoreta Honey! Vostè ho ha vist tot! Qui ha donat un cop al got?

—No ha estat cap dels nens, senyoreta Trunchbull —respongué la senyoreta Honey—. Puc jurar que no n'hi ha hagut cap que s'hagi mogut del pupitre en tota l'estona que fa que vostè és aquí, tret de Nigel, que no s'ha mogut del racó.

La senyoreta Trunchbull foradà la senyoreta Honey. La senyoreta Honey li aguantà la mirada.

—Li estic dient la veritat, senyora directora —va dir—. El deu haver tocat vostè sense adonar-se'n. Aquestes coses soLEN passar.

—N'estic ben tipa, de vosaltres, colla de pardals inútils —bramà la Trunchbull—. Em nego a perdre més temps aquí amb vosaltres.

I dient això sortí de la classe, fent petar la porta.

En el silenci que seguí, la senyoreta Honey pujà al davant de la classe i se situà darrere la taula.

—Uf! —va dir—. Em sembla que ja n'hem tinguda prou, d'escola, per avui, no us ho sembla? La classe s'ha acabat. Podeu anar al pati i esperar que els pares us vinguin a buscar.

El segon miracle

Matilda no s'afegí a la riuada de la sortida de classe. Després que tots els altres nens haguessin desaparegut va restar al pupitre, quieta i pensívola. Sabia que havia d'explicar a algú allò que havia passat amb el got. Possiblement no podia guardar un secret tan enorme com aquell embotellat a dins seu. El que li calia era una persona, una persona gran, que fos llesta i que li fos agradable, i que la pogués ajudar a entendre el significat d'aquell extraordinari esdeveniment.

Ni el pare ni la mare no li feien el fet. En cas que es creguessin el que els havia d'explicar, i no era segur, ben cert que no es creurien de cap manera que allò que havia passat a la classe aquella tarda era un esdeveniment meravellós. Empesa pel moment, Matilda va decidir que l'única persona a la qual li agradaria de confiar-se era la senyoreta Honey.

En aquell moment, Matilda i la senyoreta Honey eren les dues úniques persones que hi havia a la classe. La senyoreta Honey era a la seva taula i remenava papers. Va alçar la vista i va dir:

—Que no vas a fora amb els altres, Matilda?

Matilda va dir:

—Que puc parlar amb vostè un moment, per favor?

—I és clar que sí. Què et preocupa?

—M'ha passat una cosa molt estranya, senyoreta Honey.

La senyoreta Honey s'alertà instantàniament. D'ençà de les dues desastroses reunions que recentment havia tingut a propòsit de Matilda, la primera amb la directora i la segona amb els temibles senyor i senyora Wormwood, la senyoreta Honey havia pensat molt en aquella criatura i s'havia preguntat com la podria ajudar. I vet aquí ara Matilda, asseguda a la classe amb una mirada curiosament exaltada i preguntant-li si podien parlar en privat. La senyoreta Honey no l'havia vista mai amb aquella mirada tan oberta i estranya.

—Digue'm què t'ha passat que sigui tan estrany.

—La senyoreta Trunchbull no m'expulsarà, oi que no? —preguntà Matilda—. Perquè jo no he estat qui li ha posat aquella bestiola al gerro d'aigua. Li prometo que jo no he estat.

—Ja ho sé, que no —va dir la senyoreta Honey.

—M'expulsaran?

—Em penso que no —va dir la senyoreta Honey—. La directora s'ha excitat una mica i prou.

—Molt bé —va dir Matilda—. Però no és d'això que li vull parlar.

—Doncs de què em vols parlar, Matilda?

—Li vull parlar del got d'aigua amb la bestiola —va dir Matilda—. L'ha vist, oi, com s'abocava damunt la senyoreta Trunchbull?

—Oh, i tant!

—Jo no l'he tocat, senyoreta Honey. Ni m'hi he acostat.

—Ja ho sé —va dir la senyoreta Honey—. Ja m'has sentit dir a la senyora directora que no havies pogut ser tu.

—Doncs sí, que he estat jo, senyoreta Honey —va dir Matilda—. És d'això que vull parlar amb vostè.

La senyoreta Honey mirà atentament l'infant.

—Em sembla que no t'entenc —va dir.

—M'ha enrabiat tant que m'acusessin d'una cosa que no havia fet, que llavors he fet que passés.

—Què has fet que passés, Matilda?

—He fet que el got es tombés.

—Encara no entenc res del que em vols dir —va dir la senyoreta Honey, amb dolcesa.

—Ho he fet amb els ulls —va dir Matilda—. Em mirava el got volent que es tombés i llavors els ulls se m'han escalfat i se m'han fet estranys i una espècie de força n'ha sortit i el got s'ha tombat.

La senyoreta Honey continuava mirant intensament Matilda a través de les ulleres de muntura metàl·lica, i Matilda li tornava la mirada amb la mateixa intensitat.

—Encara no t'entenc —va dir la senyoreta Honey—. Vols dir que tu desitjaves que el got s'aboqués?

—Sí —va dir Matilda—. Amb els ulls.

La senyoreta Honey estigué silenciosa un moment. No pensava pas que Matilda li volgués dir una mentida. Més aviat semblava que la nena deixava córrer la seva vívida imaginació.

—Vols dir que tu seies on seus ara i vas dir al got que es tombés i que el got es va tombar?

—Una cosa així, senyoreta Honey, sí.

—Si ha estat així, llavors aquest és el miracle més gran que cap persona hagi fet d'ençà de Jesús.

—Ho he fet jo, senyoreta Honey.

És extraordinari, pensava la senyoreta Honey, la freqüència amb què els infants tenen brots d'imaginació com aquell. Va decidir de deixar-ho córrer tan suavament com fos possible.

—Que ho podries tornar a fer? —va preguntar, amablement.

—No ho sé —va dir Matilda—, però em penso que sí.
La senyoreta Honey posà el got ara buit al bell mig de la taula.
—Que hi haig de posar aigua? —preguntà, somrient una mica.
—Em sembla que això tant li fa —va dir Matilda.
—Molt bé, doncs. Apa, tomba'l.
—Potser trigarà una mica.
—Agafa tot el temps que et calgui —va dir la senyoreta Honey—. No tinc pressa.

Matilda, asseguda a la segona fila, a uns tres metres de la senyoreta Honey, es va recolzar al pupitre i posà la cara damunt les mans a banda i banda de la cara, i aquesta vegada donà l'ordre ja de bell començament:

—Tomba't, got, tomba't!

Però els llavis no se li movien, i no va fer cap so. Deia les paraules per dins. I després va concentrar tot el pensament i el cervell i la voluntat als ulls, i una altra vegada, però més de pressa que abans, sentí l'electricitat aplegant-se i la força començant a brollar i l'escalfor als ulls, i llavors els milions de braços amb mans començaren a colpejar cap al got, i sense fer cap mena de soroll continuava ordenant per dins que el got es tombés. El va veure moure's, després trontollar i finalment caure amb un dring damunt la taula, a un pam dels braços plegats de la senyoreta Honey.

La boca de la senyoreta Honey es badà, i els ulls se li obriren tant que se li podia veure el blanc tot al voltant. No va dir ni un mot. No podia. El cop de veure el miracle l'havia desesmada. S'apartà del got, ben lluny, com si fos una cosa perillosa. Després, lentament, alçà el cap i mirà Matilda. Va veure la criatura que tenia la cara blanca com el paper, tremolant de cap a peus, els ulls de vidre, mirant recte i sense veure-hi. Tota la cara la tenia transfigurada, els ulls rodons i lluint-li, i allà seia, muda, bella en un fulgor de silenci.

La senyoreta Honey s'esperà, tremolant una mica i mirant com la criatura tornava a poc a poc a la consciència. I de sobte la cara de Matilda agafà una expressió de calma gairebé seràfica.

—Estic bé —va dir, i somrigué—. Estic molt bé, senyoreta Honey, no s'espanti.

—Semblaves tan lluny! —murmurà la senyoreta Honey, colpida.

—Era lluny. Volava entre els estels amb ales de plata —va dir Matilda—. Era meravellós.

La senyoreta Honey encara mirava la nena absolutament meravellada, com si fos la Creació, el Començament del Món, el Primer Dia.

—Aquesta vegada ha vingut molt més de pressa —va dir Matilda, dolçament.

—No és possible! —quequejava la senyoreta Honey—. No m'ho crec! Senzillament, no m'ho crec! —Va tancar els ulls i els tingué aclucats una estona, i quan els tornà a obrir semblava com si ja s'hagués recuperat.

—T'agradaria venir a prendre el te a casa? —preguntà.

—M'agradaria moltíssim —va dir Matilda.

—Molt bé. Desa't les coses i ens trobarem a fora d'aquí dos minuts.

—No ho digui a ningú... això que he fet, oi que no, senyoreta Honey?

—Ni pensaments! —va dir la senyoreta Honey.

La caseta de la senyoreta Honey

La senyoreta Honey es reuní amb Matilda fora de les portes de l'escola i totes dues caminaren en silenci pel carrer gran del poble. Van passar pel davant de la fruiteria, amb l'aparador ple de pomes i taronges, i del carnisser amb aquells trossos de carn sangonosos i gallines plomades penjant, i del modest banc, i dels queviures i dels electrodomèstics, fins que van arribar a l'altre cap de poble i llavors van agafar la carretera camperola sense vianants i amb molt pocs cotxes.

I, ara que estaven soles, de cop Matilda s'animà estrepitosament. Semblava com si una vàlvula li hagués esclatat a dins i hagués deixat anar un gran raig d'energia. Trotava al costat de la senyoreta Honey amb saltets salvatges i obria els dits com si els volgués escampar als quatre vents i les paraules li sortien com trets, a una velocitat terrorífica. Que si senyoreta Honey això i que si senyoreta Honey allò i que si senyoreta Honey de veritat sé que puc moure qualsevol cosa al món, i no sols gots i minúcies com aquesta... Sé que puc tombar taules i cadires, senyoreta Honey... Fins i tot si hi havia gent asseguda em sembla que la podria tombar, i també coses més grosses que taules i cadires... En un instant puc fer-me els ulls forts i llavors empènyer amb aquesta força qualsevol cosa només mirant i empenyent prou... Haig de mirar amb molta força, senyoreta Honey, molta, i llavors noto el que em passa darrere els ulls, i els ulls se m'escalfen com si cremessin però no em fa res de res, senyoreta Honey, i...

—Assossegat, nena, assossegat —va dir la senyoreta Honey—. No anem tan de pressa, no ens cremem abans d' hora.

—Però a vostè això li sembla interessant, oi, senyoreta Honey?

—Oh i tant! —va dir la senyoreta Honey—. És més que interessant. Però d'ara endavant hem d'anar amb molt de compte, Matilda.

—I per què, senyoreta Honey?

—Perquè estem jugant amb forces misterioses, filleta, que no en sabem res. Em penso que no són malèfiques. Poden ser bones i tot. Fins i tot divines. Però, siguin el que siguin, tractem-les amb molta cautela.

Eren mots assenyats de gat vell, però Matilda estava massa encesa per veure-ho de la mateixa manera.

—No veig per què hem d'anar amb tant de compte —va dir, encara saltironant.

—El que vull fer-te entendre —va dir la senyoreta Honey, pacientment— és que ens les havem amb el desconegut. És una cosa inexplicable. La paraula adient és «fenomen». Això és un fenomen.

—I jo, que sóc un fenomen? —preguntà Matilda.

—Pot ser que sí —va dir la senyoreta Honey—. Però m'agradaria que de moment no et veiessis com res de particular. El que em sembla que podríem fer és explorar aquest fenomen una mica més, nosaltres dues soles, però assegurant-nos sempre de tot.

—Vol que ho torni a fer, doncs, senyoreta Honey?

—És el que estic temptada de suggerir-te —va dir la senyoreta Honey, cautelosament.

—Molt bé —va dir Matilda.

—A mi —va dir la senyoreta Honey— em sembla que estic molt més trasbalsada que tu pel que has fet, i miro de trobar-hi una explicació raonable.

—Com ara quina? —preguntà Matilda.

—Com ara si no té res a veure amb el fet que ets excepcionalment precoç.

—Què vol dir exactament aquesta paraula? —va dir Matilda.

—Un infant precoç —va dir la senyoreta Honey— és el que mostra una intel·ligència meravellosa molt aviat. Tu ets un infant increïblement precoç.

—De debò? —preguntà Matilda.

—Oh i tant! Te n'has d'haver adonat. Mira com llegeixes. Mira el que saps de matemàtiques.

—Deu tenir raó —va dir Matilda.

La senyoreta Honey es meravellava de la falta d'ufana i d'autoconeixement de la nena.

—No puc deixar de preguntar-me —va dir— si aquesta habilitat que t'ha vingut de cop de poder moure un objecte sense tocar-lo té res a veure amb el teu gran cervell.

—Vol dir que potser al meu cap no hi ha lloc per a tant de cervell i que llavors una part n'ha de sortir?

—No és això, el que vull dir —va dir la senyoreta Honey somrient—. Però, passi el que passi, et torno a dir que d'ara endavant hem d'anar amb molt de compte. No he oblidat aquella lluor estranya i distant de la teva cara després d'haver tombat el got.

—Li sembla que fer això em pot fer mal? Això està pensant, senyoreta Honey?

—Et fa sentir molt estranya, oi?

—Fa que em trobi molt rebé —va dir Matilda—. Per un instant volava enllà dels estels amb ales de plata. Ja li ho he dit. Li puc dir una altra cosa, senyoreta Honey? La segona vegada ha estat més fàcil, molt més fàcil. Em sembla que és com tot, com més ho practiques, més fàcil és.

La senyoreta Honey caminava a poc a poc de manera que la nena pogués anar al seu pas sense haver de córrer, i hi havia molta pau allí a la carretera ara que havien deixat el poble. Era una d'aquelles tardes de tardor, daurades, i hi havia móres i claps de vidalba a les vores, i els esbarzers s'anaven enrogint de cara a l'hivern. Hi havia grans arbres ací i allà, a cada banda, roures i sicòmors i freixes i de tant en tant un castanyer bord. La senyoreta Honey, volent de moment canviar de tema, va dir tots aquests noms a Matilda i li ensenyà com es coneixien, per la

forma de les fulles i de l'escorça dels troncs. Matilda ho escoltà tot i emmagatzemà aquests coneixements a la memòria acuradament.

Finalment van arribar a un entrant al marge de l'esquerra de la carretera, on hi havia una tanca de cinc llates.

—Per aquí —va dir la senyoreta Honey, i va obrir la tanca, féu passar Matilda i la tornà a tancar. Ara anaven per un camí que no era més ample que un camí de carro. A cada banda hi havia avellaners, i es podien veure grapatxos d'avellanes marró amb les seves jaquetes verdes. Els esquirols aviat les agafarien, va dir la senyoreta Honey, i les emmagatzemarien per als mesos dolents que s'acostaven.

—Aquí viu vostè? —va preguntar Matilda.

—Sí —replicà la senyoreta Honey, però no va dir res més.

Matilda no s'havia parat mai a pensar on devia viure, la senyoreta Honey. L'havia vista sempre només com una mestra, una persona que no sortia d'enllot i ensenyava a l'escola i després desapareixia. «Ens preguntem, els nens», rumiava, «on van els mestres havent acabat el dia a l'escola? Ens preguntem si viuen sols o si a casa hi tenen una mare, o una germana, o un marit?».

—Viu sola, senyoreta Honey? —preguntà.

—Sí —va dir la senyoreta Honey—. Molt.

Caminaven entre les roderes de fang assecat pel sol i havien de vigilar on posaven els peus si no volien torçar-se el turmell. Hi havia alguns ocells a les branques dels avellaners, però res més.

—És una caseta de masover —va dir la senyoreta Honey—. No n'esperis gran cosa. Ja hi som.

Van arribar a una porteta verda mig enterrada al marge de la dreta i gairebé amagada per les branques dels avellaners. La senyoreta Honey es deturà amb una mà a la porta i va dir:

—És aquí. Aquí visc.

Matilda va veure un senderol de terra que duia a una caseta de totxo vermell. La caseta era tan petita que semblava més una casa de nines que no pas de persones. Els totxos eren vells i es desfeien, i eren d'un color vermell molt pàlid. El sostre era de llicorella i tenia una petita xemeneia, i hi havia dues finestres al davant. Cada finestra no era més gran que un full de paper de diari, i era clar que només tenia una planta. A cada banda del senderol hi havia malesa d'esbarzers, ortigues i herba llarga. Un enorme roure ombrejava la caseta. Les branques esteses semblaven abraçar i tenir cura del petit edifici, i potser també amagar-lo de la resta del món.

La senyoreta Honey, amb una mà a la tanca que encara no havia obert, es girà cap a Matilda i li va dir:

—Un poeta que es deia Dylan Thomas una vegada va escriure uns versos que sempre em vénen al cap quan passo per aquest camí.

Matilda esperà, i la senyoreta Honey, amb veu meravellosament baixa, començà a recitar el poema:

*Mai i mai, noia que cavalques aquí i allà
pel país dels contes a la vora del foc i lletrejats dormint,
no tinguis por ni creguis que el llop amb caputxa blanca d'ovella
belant groller i alegre saltarà, estimada, estimada,
fora del cau sobre el munt de fulles l'anys de la gran rosada
per menjar-se't el cor a la casa del bosc de rosa.*

Hi hagué un moment de silenci, i Matilda, que no havia sentit mai la gran poesia romàntica dita en veu alta, estava molt emocionada.

—És com música —murmurà.

—És música —va dir la senyoreta Honey. Llavors, enrojolada per haver revelat una part tan secreta d'ella mateixa, va empènyer ràpidament la tanca i emprengué el caminó. Matilda se li enganxà. Ara l'indret li feia una mica de por: semblava tan irreal i remot i fantàstic i tan totalment lluny d'aquesta terra... Era com una il·lustració de Grimm o Hans Andersen. Era la casa on vivia el llenyataire amb Hänsel i Gretel i on vivia l'àvia de Caputxeta Vermella i també la casa dels Set Nans i la dels Tres Òssos i de tots els altres. Era sortida d'un conte de fades.

—Passa, estimada —li va dir la senyoreta Honey, i Matilda la seguí camí enllà. La porta era coberta de pintura verda clivellada, i no hi havia forat del pany. La senyoreta Honey alçà el pestell, empenyé la porta i entrà. Encara que no era alta, hagué d'ajupir-se per passar. Matilda la seguí i es trobà en el que li semblà un túnel fosc i estret.

—Vine a la cuina i m'ajudaràs a fer el te —va dir la senyoreta Honey, i la guià pel túnel fins a la cuina, si és que se'n podia dir cuina. No era gaire més gran que un armari de roba i hi havia una finestra a la paret del darrere, amb una aigüera sota la finestra però sense aixetes. Contra una altra paret hi havia una lleixa, presumiblement per fer-hi el menjar, i damunt la lleixa un sol armariet. A la lleixa hi havia un fogó Primus, una olla i una ampolla de llet mig plena. Un Primus és

un fógenet de càmping que s'omple de parafina i s'encén al capdamunt i llavors manxes per tenir pressió i que la flama s'alimenti.

—Porta'm aigua mentre encenc el Primus —va dir la senyoreta Honey—. El pou és a fora, al darrere. Agafa la galleda. Aquí la tens. Al pou, hi trobaràs una corda. Penja la galleda al cap de la corda i baixa-la, però no hi caiguis tu.

Matilda, més atordida que mai, agafà la galleda i se l'endugué al jardí del darrere. El pou tenia un teuladet de fusta i un senzill torn, i al torn, enrotllada, la corda que es perdia en el fosc forat sense fons. Matilda atrapà la corda i hi lligà la galleda al capdavall. Després la deixa anar fins que sentí el xap de la galleda i que la corda s'afluixava. Pujà la galleda i vet aquí que era plena d'aigua.

—N'hi haurà prou? —preguntà, entrant-la.

—Sí —va dir la senyoreta Honey—. Suposo que no ho havies fet mai, això.

—No, mai —va dir Matilda—. És divertit. I tota l'aigua que fa falta per banyar-se, com la treu?

—No em banyo —va dir la senyoreta Honey—. Em rento dreta. Agafó una gallegada d'aigua i l'escalfo al fogó i em despullo i em rento de dalt a baix.

—De debò? —va preguntar Matilda.

—És clar que sí —va dir la senyoreta Honey—. Totes les persones pobres d'Anglaterra es rentaven així fins no fa gaire temps. I no tenien cap Primus. Havien d'escalfar l'aigua al foc a terra.

—És pobra, vostè, senyoreta Honey?

—Sí —va dir la senyoreta Honey—. Molt pobra. És un bon fogonet, oi? — El Primus roncava i treia una bona flama blava i l'aigua de l'olla ja començava a bullir. La senyoreta Honey tragué una tetera de l'armariet i hi va posar unes fulles de te. També va treure mitja llesca de pa morè. La va tallar en dues meitats, i llavors, d'un pot de plàstic prengué una mica de margarina i n'untà el pa.

«Margarina», pensà Matilda. «Sí que deu ser pobra!».

La senyoreta Honey portà una safata i hi va posar dues tasses, la tetera, la mitja ampolla de llet i un plat amb les dues llesquetes de pa.

—Em sap greu, no tinc sucre —va dir—. No en gasto.

—M'és igual —va dir Matilda. La seva intel·ligència la feia adonar de la delicadesa de la situació i prenia molta cura de no dir res que preocupés la seva companya.

—Anem a la sala d'estar —va dir la senyoreta Honey, agafant la safata i passant al davant, sortint de la cuina i pel túnel petit i fosc cap a l'habitació del davant. Matilda la seguí, però just en entrar a la dita sala d'estar es parà en sec i va mirar al voltant absolutament perplexa. La cambra era petita i quadrada i nua com una cel·la de presó. La pàl·lida llum del dia que hi entrava venia d'una sola finestreta de la paret del davant, que no tenia cortines. Els únics objectes de tota la cambra eren dues caixes de fusta de cap per avall que servien de cadires, i una tercera caixa entre elles que feia de taula. Això era tot. No hi havia quadres, a les parets, ni catifa al terra, només un empotissat de taulons sense encerar, i entre les posts hi havia escletxes on s'acumulava pols i brutícia. El sostre era tan baix que d'un bot

Matilda hi tocava amb la punta dels dits. Les parets eren blanques, però la blancor no semblava de pintura. Matilda hi fregà el palmell i hi quedà enganxada una pols blanca. Era calç, un producte barat, que es fa servir en corrals, estables i quadres.

Matilda estava esgarrifada. De debò que era allí on vivia la seva mestra, tan neta i polida? Això era tot el que l'esperava després de tot un dia de feina? Era increïble. I per què? Hi havia alguna cosa estranya en tot allò, ben segur.

La senyoreta Honey posà la safata en una de les caixes.

—Seu, estimada, seu —va dir—, i prendrem una bona tassa de te. Serveix-te el pa. Totes dues llesques són per a tu. No menjó mai, quan torno a casa. M'atipo a l'escola, a l'hora de dinar, i això m'aguanta fins l'endemà al matí.

Matilda s'assegué amb precaució en una de les caixes i més per educació que per res més agafa una llesca de pa amb margarina i començà a menjar-se-la. A casa seva hauria menjat torrades amb mantega i melmelada i probablement un tall de pastís per arrodonir-ho. I en canvi aquí era molt més divertit. Hi havia un misteri, en aquella casa, un gran misteri, no hi havia dubte, i Matilda glatia per descobrir-lo.

La senyoreta Honey serví el te i afegí una mica de llet a totes dues tasses. No semblava incòmoda de cap manera, pel fet de seure en una caixa en una cambra nua i bevent te d'una tetera que aguantava als genolls.

—Saps? —va dir—, he estat pensant molt en el que has fet amb el got. T'ha estat donat un gran poder, filla meva, ja te'n deus adonar.

—Sí que me n'adono, senyoreta Honey —va dir Matilda, mastegant pa amb margarina.

—Pel que jo en sé —va continuar la senyoreta Honey—, ningú més en tota la història del món no ha estat capaç de fer que un objecte es mogui sense tocar-lo o sense bufar o sense fer servir res exterior.

Matilda assentí, però no digué res.

—El que seria fascinant —va dir la senyoreta Honey— seria descobrir el límit d'aquest teu poder. Ja ho sé, ja ho sé, que tu et penses que pots moure qualsevol cosa, però jo en tinc dubtes.

—M'agradaria molt intentar-ho amb alguna cosa realment pesant —va dir Matilda.

—I pel que fa a la distància? —preguntà la senyoreta Honey—. Hi has d'estar sempre a prop, de la cosa que empenys?

—No ho sé pas —va dir Matilda—. Però seria divertit d'esbrinar-ho.

La història de la senyoreta Honey

—No cal córrer —va dir la senyoreta Honey—; així que, prenguem una altra tassa de te. I menja't l'altra llesca, apa. Deus tenir gana.

Matilda agafà la segona llesca i se la començà a menjar a poc a poc. La margarina no era pas dolenta. Doubtava de si hauria pogut notar la diferència si no hagués sabut que no era mantega.

—Senyoreta Honey —va dir, de cop—, la paguen molt malament, a l'escola? La senyoreta Honey endurí la mirada.

—Molt malament, no —va dir—. Guanyo com els altres, si fa no fa.

—De totes maneres deu ser molt poc, si és tan i tan espantosament pobra —va dir Matilda—. Tots els mestres viuen així, sense mobles ni cuina ni bany?

—No —va dir la senyoreta Honey, secament—. Jo sóc l'excepció.

—Suposo que el que passa és que a vostè li agrada de viure amb molta senzillesa —va dir Matilda, empenyent una mica més—. Netejar la casa li deu resultar molt més fàcil, vivint així, i a més no ha de netejar mobles ni cap d'aquests horribles objectes de fer bonic escampats arreu i que se'ls ha de treure la pols cada dia. I suposo que si no té nevera no s'ha de passar el dia anant a comprar porqueries com ous i maionesa i gelats per omplir-la. Es deu estalviar molt del temps que es passa la gent comprant.

En aquest punt Matilda s'adonà que la cara de la senyoreta Honey havia canviat i tenia un aspecte particular. Estava tota encarcarada. Les espatlles amunt i els llavis arronsats, i engrapava la tassa de te amb totes dues mans i hi tenia els ulls clavats, com si maldés per trobar la manera de respondre aquelles preguntes no tan innocents.

Seguí un silenci llarg i anguniós. En trenta segons l'atmosfera de la petita cambra havia canviat completament, i ara vibrava d'incomoditat i secrets. Matilda va dir:

—Em sap molt greu d'haver-li fet aquestes preguntes, senyoreta Honey. No n'haig de fer res.

En aquestes la senyoreta Honey semblà refer-se. Sacsejà les espatlles i llavors, molt delicadament, deixà la tassa a la safata.

—I per què no hauries de preguntar? —va dir—. Era inevitable. Ets massa llesta per no fer-te preguntes. Potser fins i tot jo ho volia, que preguntestis. Potser, en el fons, és per això que t'he convidat. De fet, ets la primera visita que tinc aquí d'ençà que fa dos anys hi vaig venir a viure.

Matilda no va dir res. Podia notar la tensió i com augmentava i augmentava.

—Ets molt més llesta del que per edat et correspon, estimada —continuà la senyoreta Honey—, fins al punt que em torbes. Encara que sembles un infant no ho ets, de cap manera, perquè la teva ment i el teu poder de raonament semblen de persona gran. O sigui que suposo que podríem dir que ets un infant gran, no sé si m'entens.

Matilda seguia sense dir res. Esperava la continuació.

—Fins ara —va afegir la senyoreta Honey— havia trobat impossible de parlar amb ningú dels meus problemes. No podia enfocar la vergonya, i de tota manera sóc poc coratjosa. El coratge que pogués tenir em va fugir quan era jove. Però ara, de cop, tinc un desesperat desig de dir-ho tot a algú. Sé que tu ets només una neneta, però en algun racó de tu hi ha una espècie de màgia. Ho he vist amb els meus propis ulls.

Matilda estigué molt atenta. La veu que escoltava demanava auxili, segurament. Segur que sí. Ben segur.

La veu tornà a parlar:

—Beu una mica més de te —va dir—. Em sembla que encara en queda una gota.

Matilda assentí.

La senyoreta Honey abocà te a les dues tasses i hi afegí llet. Tornà a agafar la tassa amb totes dues mans i tornà a xarrupar.

Hi hagué un silenci ben llarg, abans no digué:

—Puc explicar-te una història?

—I tant! —va dir Matilda.

—Tinc vint-i-tres anys —va dir la senyoreta Honey— i quan vaig néixer el meu pare era metge d'aquest poble. Teníem una casa vella i bonica, gran, de totxo vermell. Està entaforada allà al bosc de darrere els turons. No crec que la conequis.

Matilda callava.

—Hi vaig néixer —va dir la senyoreta Honey—. I llavors va arribar la primera tragèdia. La mare es va morir quan jo tenia dos anys. El pare, un metge molt enfeinat, havia de menester algú que dugués la casa i que tingués cura de mi. Així que va invitar la germana soltera de la mare, la meva tia, a venir a viure amb nosaltres. Va acceptar i va venir.

Matilda escoltava atentament.

—Quina edat tenia, la tia, quan va venir? —preguntà.

—No era gaire gran —va dir la senyoreta Honey—. Uns trenta anys, diria. Però la vaig odiar des del primer dia. Jo trobava a faltar la meva mare, moltíssim. I la tia no era bona persona. El pare no ho sabia, perquè poques vegades era a casa, i, quan compareixia, la tia es comportava de forma diferent.

La senyoreta Honey va fer una pausa i xarrupà te.

—No sé per què t'explico tot això —va dir, amoïnada.

—Continuï —va dir Matilda—. Per favor.

—Bé —va dir la senyoreta Honey—. Llavors vingué la segona tragèdia. Quan jo tenia cinc anys el pare va morir de sobte. Un dia viu, l'endemà mort. Així que em vaig trobar vivint sola amb la tia. Va esdevenir la meva tutora legal. Tenia sobre meu tots els poders d'un pare. I d'una manera o altra esdevingué la propietària de fet de la casa.

—Com va morir, el seu pare? —preguntà Matilda.

—És interessant que preguntis això —va dir la senyoreta Honey—. Jo era massa petita per preguntar-ho quan va passar, però més endavant vaig trobar que hi havia molt de misteri a l'entorn de la seva mort.

—No van saber com va morir? —preguntà Matilda.

—No del tot —va dir la senyoreta Honey, dubtant—. Ningú no pensava que ho pogués fer. Era un home tan sa i tan sensible!

—Fer què? —preguntà Matilda.

—Matar-se.

Matilda es quedà de pedra:

—Es va matar ell mateix? —alenà.

—Això és el que va semblar —va dir la senyoreta Honey—. Però, qui sap? —S'arronsà d'espatlles, girà el cap i mirà finestra enllà.

—Sé el que està pensant —va dir Matilda—. Pensa que la tia el va matar i va fer que semblés que s'havia matat ell.

—No en penso res —va dir la senyoreta Honey—. No s'han de pensar mai, coses com aquestes, sense proves.

La petita habitació restà silenciosa. Matilda s'adonà que les mans que agafaven la tassa tremolaven una mica.

—I després, què va passar? —va preguntar—. Què va passar quan vostè es va quedar sola amb la tia? Que no es portava bé amb vostè?

—Bé? —va dir la senyoreta Honey—. Era el dimoni. Així que el pare desaparegué es va convertir en un terror. La meva vida era un malson.

—Què li feia? —preguntà Matilda.

—No en vull parlar —va dir la senyoreta Honey—. És massa horrible. Però al final jo li tenia tanta por que només de veure-la entrar a l'habitació ja tremolava tota. Has d'entendre que no he estat mai un caràcter, no pas com tu. Jo sempre he estat tímida i reservada.

—I no tenia altres parents? —preguntà Matilda—. Cap oncle, o tia, o avis que la vinguessin a veure?

—No que jo sabés —va dir la senyoreta Honey—. Eren o bé morts o bé se n'havien anat a Austràlia. I em sembla que encara estic així.

—Així que vostè es va anar fent gran en aquella casa, sola amb la seva tia —va dir Matilda—. Però bé deu haver anat a escola.

—És clar —va dir la senyoreta Honey—. Vaig anar a la mateixa escola on vas tu ara. Però vivia a casa. —La senyoreta Honey féu una pausa i abaixà els ulls cap a la tassa buida—. Em sembla que el que provo d'explicar-te —va dir— és que amb els anys vaig esdevenir tan esporuguida i dominada per aquell monstre de tia que quan em manava alguna cosa, fos el que fos, obeïa instantàniament. Pot passar, sàpigues-ho. I, quan vaig fer deu anys, era la seva esclava. Jo feia tota la feina de la casa. Li feia el llit. Rentava i planxava per ella. Feia la cuina. Vaig aprendre de fer de tot.

—Però bé devia poder queixar-se a algú —va dir Matilda.

—A qui? —va dir la senyoreta Honey—. I, sigui com sigui, jo estava massa terroritzada per queixar-me. Ja t'ho he dit, era la seva esclava.

—Li pegava?

—No parlem d'això —va dir la senyoreta Honey.

—Quin horror! —va dir Matilda—. I plorava sempre?

—Només quan estava sola —va dir la senyoreta Honey—. No se'm permetia plorar davant d'ella. Vivia en la por.

—I què va passar, quan va acabar l'escola? —preguntà Matilda.

—Vaig ser una alumna llesta —va dir la senyoreta Honey—. Podia haver entrat fàcilment a la universitat. Però ni se'n va poder parlar, d'això.

—I per què no, senyoreta Honey?

—Perquè feia falta a casa per fer la feina.

—I doncs, com va aconseguir de ser mestra? —preguntà Matilda.

—Hi ha una Escola de Magisteri a Reading —va dir la senyoreta Honey—. És només a quaranta minuts d'autobús d'aquí. Se'm va permetre d'anar-hi a condició que tornés de dret a casa cada tarda per rentar i planxar i fregar i fer el sopar.

—Quants anys tenia vostè llavors? —preguntà Matilda.

—Quan vaig anar a l'Escola de Magisteri, divuit —va dir la senyoreta Honey.

—Podia haver fet la maleta i desaparèixer —va dir Matilda.

—No fins que no vaig tenir una feina —la senyoreta Honey va dir—. I recordate'n, aleshores jo estava dominada per la tia fins al punt que no hauria pas gosat. No et pots imaginar què és això d'estar completament controlat d'aquesta manera per algú amb una personalitat fortia. Et fa mantega. Vet-ho aquí. Aquesta és la trista història de la meva vida. Ja he parlat massa.

—No pari, per favor —va dir Matilda—. Encara no ha acabat. Com s'ho va fer per sortir al final de les seves mans i venir a viure a aquesta caseta tan divertida?

—Ah, això va estar bé —va dir la senyoreta Honey—. N'estic orgullosa.

—Digui —va dir Matilda.

—Doncs —va dir la senyoreta Honey— quan vaig tenir la feina, la tia em va dir que jo li devia una pila de diners. Li vaig preguntar per què. Va dir-me: «Perquè t'he estat alimentant tots aquests anys, i t'he calçat i t'he vestit!». Em va dir que això feia milers de lliures i que li ho havia de tornar donant-li el meu salari dels deu anys següents. «Et donaré una lliura a la setmana per a despeses», em va dir. «I

això serà tot el que tindràs». Fins i tot es posà d'acord amb les autoritats de l'escola perquè el meu salari s'ingressés al seu compte del banc. Em va fer signar el paper.

—No ho hauria d'haver fet, això, vostè —va dir Matilda—. El seu salari era la seva possibilitat de llibertat.

—Ho sé, ho sé —va dir la senyoreta Honey—. Però jo havia estat la seva esclava gairebé tota la vida i no vaig tenir el coratge davant d'ella. Encara ara em pot fer molt de mal.

—I com s'ho va fer, doncs, per escapar-se'n? —preguntà Matilda.

—Ah! —va dir la senyoreta Honey, somrient per primera vegada—, això va ser fa dos anys. Va ser el meu triomf més gran.

—Expliqui-m'ho, per favor —va dir Matilda.

—Jo solia llevar-me molt d' hora i anar a caminar mentre la tia encara dormia —va dir la senyoreta Honey—. I un dia vaig topar-me amb aquesta caseta. Era buida. Vaig esbrinar qui n'era l'amo. Era un pagès. El vaig anar a veure. Els pagesos també es lleven molt d' hora. Estava munyint les vaques. Li vaig dir si em podia llogar aquesta caseta. «No s'hi pot pas viure!», cridà. «No té condicions, ni aigua corrent, ni res!».

—Hi vull viure —vaig dir—. Sóc romàntica. Me n'he enamorat. Per favor, llogui-me-la.

—Està boja —va dir—. Però, si hi insisteix, benvinguda. El lloguer serà de deu penics la setmana.

—Aquí té un mes per endavant —vaig dir-li, donant-li quaranta penics—. I moltes gràcies!

—Fantàstic! —va dir Matilda—. Així que de cop i volta vostè té la casa per a vostè sola! Però, d'on va treure el coratge per dir-ho a la tua?

—Això va ser dur —va dir la senyoreta Honey—. Però em vaig fer de ferro per dur-ho a cap. Un vespre, després de fer-li el sopar, vaig pujar a l'habitació, vaig posar les poques coses que tenia en una caixa de cartó, vaig baixar i vaig anunciar que me n'anava. «He llogat una casa», vaig dir. La meva tia va esclatar. «Llogar una casa!», cridà. «I com pots llogar una casa si només tens una lliura a la setmana, neta i pelada?». «Doncs ho he fet», vaig dir. «I com t'ho faràs, per comprar-te el menjar?». «Ja m'espavilaré», vaig murmurar, i vaig fugir per la porta principal.

—Oh, molt bé! —va cridar Matilda—. Així que finalment va ser lliure.

—Finalment era lliure —va dir la senyoreta Honey—. No puc explicar la meravella que era, això.

—De veritat que ha pogut viure aquí només amb una lliura a la setmana durant dos anys? —preguntà Matilda.

—Ben cert que sí —va dir la senyoreta Honey—. Pago deu penics de lloguer, i la resta m'arriba per comprar parafina per al fogó i el llum, i una mica de llet i de te i de pa i de margarina. És tot el que necessito, en realitat. Ja t'he dit que m'atipo a l'escola, a l'hora de dinar.

Matilda li tenia els ulls clavats. Quina cosa més valenta que havia fet, la senyoreta Honey! De sobte era una heroïna, als ulls de Matilda.

—I no hi fa molt fred, aquí, a l'hivern? —preguntà.

—Tinc el fogó de parafina —va dir la senyoreta Honey—. Et quedaries parada si veieses com arriba a ser-ne, això, de confortable.

—Té llit, senyoreta Honey?

—No exactament —va dir la senyoreta Honey, tornant a somriure—. Però diuen que és molt sa dormir en una superfície dura.

De cop Matilda va poder veure la situació amb absoluta claredat. La senyoreta Honey necessitava ajut. Era impossible que pogués viure indefinidament d'aquella manera.

—Senyoreta Honey, aniria molt millor —va dir— si deixava la feina i vivia del subsidi d'atur.

—No ho faria mai —va dir la senyoreta Honey—. M'agrada molt ensenyar.

—Aquesta horrible tia —va dir Matilda—, suposo que encara deu viure a la seva preciosa casa.

—I tant! —va dir la senyoreta Honey—. Només té uns cinquanta anys. Camparà molt de temps, encara.

—I vostè creu que el seu pare volia que la tia tingués la casa per sempre?

—Estic segura que no —va dir la senyoreta Honey—. Sovint els pares donen al tutor el dret d'ocupar la casa un quant temps, en procuració dels fills. Quan el fill o la filla es fa gran, llavors n'és propietari.

—Així que ara és de vostè, la casa? —va dir Matilda.

—El testament del pare no es va trobar mai —va dir la senyoreta Honey—. Sembla com si algú l'hagués destruït.

—No hi ha premi per a qui endevini qui va ser —va dir Matilda.

—No —va dir la senyoreta Honey.

—Però, si no hi ha testament, senyoreta Honey, llavors ben segur que la casa passa automàticament a vostè. Vostè és la parenta més propera.

—Ja ho sé —va dir la senyoreta Honey—. Però la tia va treure un paper suposadament escrit pel pare que deia que deixava la casa a la seva cunyada en paga de la seva bondat en tenir cura de mi. Estic segura que és fals. Però ningú no ho pot demostrar.

—I no ho podria intentar? —va dir Matilda—. No podria agafar un bon advocat i posar un plet?

—No tinc els diners —va dir la senyoreta Honey—. I recorda que aquesta tia meva és una persona molt respectada, al poble. Té molta influència.

—I qui és? —preguntà Matilda.

La senyoreta Honey vacil·là un moment. Llavors va dir, fluixet:

—La senyoreta Trunchbull.

Els noms

La senyoreta Trunchbull! —xisclà Matilda, fent un bot d'un pam en l'aire—. Em vol fer creure que és la seva tia? Ella va criar-la, a vostè?

—Sí —va dir la senyoreta Honey.

—No m'estranya que vostè estigués terroritzada! —crijà Matilda—. L'altre dia li vam veure agafar una nena per les trenes i llançar-la pel damunt del filat del pati.

—Doncs no heu vist res —va dir la senyoreta Honey—. Després de morir el pare, quan jo tenia cinc anys i mig, em feia banyar tota sola. I, si pujava i pensava que no m'havia rentat bé, em ficava el cap a l'aigua i me l'hi aguantava. Però no em facis enrabiatar pensant en el que em feia. No ens ajudarà gens.

—No, no ens ajudarà —va dir Matilda.

—Hem vingut aquí —va dir la senyoreta Honey— per parlar de tu, i jo no he fet més que parlar de mi tota l'estona. Sóc una mica beneita. Estic molt més interessada en el que pots fer tu, amb aquests fantàstics ulls que tens.

—Puc moure coses —va dir Matilda—. Sé que puc. I que les puc capgirar.

—Què et semblaria —va dir la senyoreta Honey— si féssim uns quants experiments, amb molta precaució, per veure quant pots moure i empènyer?

Sorprendentment Matilda va dir:

—Si a vostè no li fa res, senyoreta Honey, no m'agradaria. Ara me'n vull anar a casa i pensar sobre les coses que he sentit aquesta tarda.

La senyoreta Honey s'alçà com un llamp.

—És clar —va dir—, t'he entretingut massa. La teva mare deu començar a patir.

—Mai —va dir Matilda, somrient—. Però, si a vostè no li fa res, ara m'agradaria d'anar-me'n a casa.

—Vés, doncs —va dir la senyoreta Honey—. Em sap greu haver-te obsequiat amb un te tan horrible.

—De cap de les maneres —va dir Matilda—. M'ha agradat molt.

Van arribar a casa de Matilda en silenci total. La senyoreta Honey notà que Matilda ho volia així. La nena semblava tan perduda en els seus pensaments que amb prou feines veia on posava els peus, i quan van arribar a la reixa de la casa de Matilda la senyoreta Honey li va dir:

—Faràs bé d'oblidar tot el que t'he explicat aquesta tarda.

—No li ho puc pas prometre —va dir Matilda—, però el que sí li prometo és que no en parlaré amb ningú, mai més, ni amb vostè.

—Em sembla molt prudent —va dir la senyoreta Honey.

—Tampoc no li prometo que deixaré de pensar-hi, senyoreta Honey —va dir Matilda—. Hi he estat pensant tota l'estona fins aquí i em sembla que he començat a tenir una idea. Potser.

—De cap manera —va dir la senyoreta Honey—. Si et plau, no hi pensis més.

—M'agradaria preguntar-li tres coses, abans de deixar de parlar-ne —va dir Matilda—. Per favor, contesti-me-les, senyoreta Honey!

La senyoreta va somriure. Era extraordinari, es va dir, com aquest projecte de noia semblava encarregar-se dels seus problemes, i amb quina autoritat, a més!

—Molt bé —va dir—, depèndrà de les preguntes.

—La primera és —va dir Matilda—: com li deia la senyoreta Trunchbull al pare de vostè quan eren a casa?

—Etic segura que li deia Magnus —va dir la senyoreta Honey—. Era el seu nom.

—I el seu pare a la senyoreta Trunchbull, com li deia?

—Es diu Agatha —va dir la senyoreta Honey—. Segur que li devia dir Agatha.

—I la darrera —va dir Matilda—, com li deien, el seu pare i la senyoreta Trunchbull a vostè quan eren a casa?

—Em deien Jenny —va dir la senyoreta Honey.

Matilda sospesà les respostes molt acuradament.

—Deixi'm estar segura que ho he entès bé —va dir—. A casa, el seu pare era Magnus, la senyoreta Trunchbull, Agatha, i vostè Jenny. Sí?

—Sí —va dir la senyoreta Honey.

—Gràcies —va dir Matilda—. I ara no li parlaré mai més d'aquestes coses.

La senyoreta Honey es preguntava què redimonis devia circular pel cervell d'aquella criatura.

—No facis cap malifeta —va dir.

Matilda rigué i girà cua i corregué camí amunt de la porta de casa seva, tot cridant:

—Passi-ho bé, senyoreta Honey! Moltes gràcies pel te!

Les pràctiques

Matilda va trobar-se la casa buida, com sempre. El pare encara no havia tornat de treballar, la mare encara no havia tornat del bingo i el germà qui sap on parava. Va anar de dret a la sala d'estar i obrí el calaix del trinxant on sabia que el pare guardava una capsa de cigars. En va agafar un, se'l va pujar a la seva habitació i s'hi tancà.

«Ara, a practicar», va pensar. «Serà dur, però hi estic decidida».

El pla per ajudar la senyoreta Honey començava a prendre bella forma al seu cervell. El tenia ja amb gairebé tots els detalls, però al final tot depenia de si era capaç de fer una cosa molt especial amb el poder dels seus ulls. Sabia que no se'n sortiria a la primera, però estava segura que amb molta pràctica i molt esforç acabaria triomfant. El cigar era essencial. Era potser una mica més gruixut del que hauria volgut, però el pes era el bo. Per fer pràctiques serviria.

A l'habitació de Matilda hi havia un tocadoret amb la pinta i el raspall i dos llibres de la biblioteca. Arrambà aquestes coses i posà el cigar al mig del tocadoret. Llavors se n'apartà i s'assegué als peus del llit. Es trobava a uns deu metres del cigar.

S'hi posà bé i es començà a concentrar, i aquesta vegada pogué sentir de seguida l'electricitat que ja li fluïa dins el cap, aplegant-se-li darrere els ulls, i els ulls escalfant-se i milions de manetes invisibles començant a empènyer com espurnes cap al cigar. Murmurà:

—Mou-te!

I amb gran sorpresa seva, el cigar, amb la seva anella vermella i groga, gairebé de cop inicià un rodatge pel tocadoret i acabà caient a la catifa.

Matilda se l'havia passada bé. Era molt agradable, fer allò. Havia sentit com si dins el cap li giravoltessin espurnes que acabaven sortint-li pels ulls. Això li havia donat una sensació de poder gairebé etèria. I que ràpid, aquesta vegada! I que senzill!

Travessà la cambra, recollí el cigar i el tornà a posar damunt del tocadoret. «Ara, el difícil», va pensar. «Però si tinc poder per empènyer potser també en tinc per aixecar. És vital que aprengui a aixecar. Haig d'aprendre com aixecar-lo enlaire i a aguantar-l'hi. No pesa pas gaire, un cigar».

Va seure als peus del llit i tornà a començar. Ara li era fàcil convocar aquell poder darrere els ulls. Era com prémer un gallot del cervell.

—Aixeca' t! —xiuxuejà—. Aixeca' t! Aixeca't!

Al principi el cigar començà a rodolar. Però, un cop Matilda s'hagué concentrat gairebé amb ferotgia, un cap del cigar s'alçà de la taula gairebé dos dits.

Amb un esforç colossal, Matilda aconseguí de mantenir-lo aixecat d'aquella manera gairebé deu segons. Després va caure.

—Uf! —bufà—. Ja ho tinc! Començo a aconseguir-ho!

Durant una hora Matilda va practicar, i al final havia aconseguit, pel gran poder dels seus ulls, aixecar tot el cigar a més de mig pam de la taula i aguantar-lo enlaire ben bé un minut. Llavors, de sobte, se sentí tan exhausta que es va deixar caure estesa al llit i s'adormí.

Illustració de Montse Ferrer

Així la trobà la seva mare al vespre.

—Què et passa? —li va dir la mare, despertant-la—. Que estàs malalta?

Illustració de Montse Ferrer

—Oh, punyeta! —va dir Matilda, incorporant-se i mirant tot al voltant—. No. Em trobo bé; estava una mica cansada, ve-t'ho aquí.

D'aquell dia endavant, cada dia, en sortir de l'escola, Matilda es tancava a l'habitació i practicava amb el cigar. I aviat tot començà a funcionar de la millor manera esperada. Sis dies després, el dimecres a la tarda, ja podia no solament aixecar el cigar, sinó també moure'l en l'aire exactament com volia. Era preciós.

—Ho puc fer! —crijà—. Ho puc fer, de veritat! Puc agafar el cigar amb el poder del meu ull i empènyer-lo i fer-lo anar com vull i cap a on vull!

Ara, tot el que havia de fer era posar en pràctica el seu gran pla.

El tercer miracle

L'endemà era dijous, i com tota la classe de la senyoreta Honey sabia, era el dia que la directora s'encarregava de la primera lliçó d'havent dinat.

Al matí, la senyoreta Honey els va dir:

—Un o dos de vosaltres no ho van passar gaire bé, la darrera vegada que la directora es va encarregar de la classe, de manera que tots nosaltres hauríem d'intentar posar-hi una atenció especial i tenir una mica de vista. Com tens les orelles, Eric, després del teu darrer encontre amb la senyoreta Trunchbull?

—Me les va allargar —va dir Eric—. La mare va dir que era bo que fossin més grans del que eren.

—I tu, Rupert —va dir la senyoreta Honey—, m'alegra de veure que no has perdut cabell, d'ençà de dijous.

—Vaig tenir el cap ben adolorit, després —va dir Rupert.

—I tu, Nigel —va dir la senyoreta Honey—, mira de no fer el viu, amb la directora, avui. Realment, la darrera vegada vas tenir una mica de barra.

—Li tinc odi —va dir Nigel.

—Porta't de manera que no se't noti —va dir la senyoreta Honey—. No paga la pena. És una dona molt forçuda. Té els músculs com cables d'acer.

—M'agradaria ser gran —va dir Nigel—. La posaria ko.

—Ho dubto —va dir la senyoreta Honey—. No l'ha guanyada ningú, encara.

—Què ens preguntarà aquesta tarda? —va preguntar una nena.

—La taula del tres, gairebé segur —va dir la senyoreta Honey—. És el que us tocava aprendre aquesta darrera setmana. Assegureu-vos que us la sabeu.

El dinar arribà i passà.

Havent dinat, la classe es tornà a aplegar. La senyoreta Honey es posà en un costat de l'aula. Seien silenciosos, aprensius, esperant. I llavors, com un gegant del mal, l'enorme Trunchbull irrompé a la sala amb els pantalons verds i la jupa de cotó. Se n'anà directe al gerro d'aigua, l'aixecà per la nansa i mirà a dins.

—M'alegra de veure —va dir— que no hi tinc animalons, a l'aigua, aquest cop. Si n'hi arriba a haver, alguna cosa extremadament desagradable hauria passat a tots i cadascun dels membres d'aquesta classe. I això la inclou a vostè, senyoreta Honey.

La classe es mantenía en silenci i en tensió. Havien après alguna cosa respecte d'aquella tigressa i ningú no estava disposat a arriscar-hi res.

—Molt bé —bramà la Trunchbull—. Vejam si us sabeu la taula del tres. O, per dir-ho d'una altra manera, vejam si la senyoreta Honey us l'ha sabuda ensenyar.

—La Trunchbull estava dreta al davant de la classe, cames separades, mans a la cintura foradant la senyoreta Honey, que s'estava callada en un costat.

Matilda, asseguda i quieta al pupitre a la segona fila, contemplava intensament les situacions.

—Tu! —crijà la Trunchbull, apuntant amb un dit com un corró de cuina un noi que es deia Wilfred. Wilfred era al cap de la dreta de la fila del davant—. Aixeca't! —li bramà.

Wilfred s'aixecà.

—Digues la taula del tres, però començant pel final! —bordà la Trunchbull.

—Començant pel final? —quequejà Wilfred—. Però si no l'he apresa, començant pel final.

—Ja ho veieu! —cridà la Trunchbull, triomfant—. No us ha ensenyat res! Senyoreta Honey, per què no els ha ensenyat res de res, aquesta setmana?

—No és veritat, això, senyora directora —va dir la senyoreta Honey—. Tothom ha après la taula del tres. Però no hi veig sentit a ensenyar-los-la començant pel final. No té massa sentit d'ensenyar res fent-ho enrere. L'objectiu de la vida, senyoreta directora, és d'anar endavant. M'arrisco a preguntar si fins i tot vostè, per exemple, pot lletrejar una paraula senzilla com «soroll» començant pel final i d'un tret. En dubto molt.

—No sigui impertinent amb mi, senyoreta Honey! —clavà la Trunchbull, i es tombà cap al pobre Wilfred—. Molt bé, noi —va dir—, contesta'm això. Tinc set pomes, set taronges i set plàtans. Quantes peces de fruita tinc en total? Afanya't! Vinga! Dóna-me'n el resultat!

—Això és sumar! —gemegà Wilfred—. Això no és la taula del tres!

—Idiota consumat! —cridà la Trunchbull—. Gra de pus! Bolet podrit! Sí que ho és, la taula del tres, això! Tens tres grups de fruita, i cada grup té set peces. Tres vegades set en fan vint-i-una. Que no ho veus, llimac? Et donaré una altra oportunitat. Tinc vuit cocos, vuit micos i vuit idiotes com tu. Quants imbècils tinc en total? Contesta'm immediatament.

El pobre Wilfred estava completament desorientat.

—Un moment! —gemegà—. Haig de sumar vuit cocos amb vuit micos... — Començà a comptar amb els dits.

—Xinxa! —xisclà la Trunchbull—. Burilla! No se suma, això! Es multiplica! La solució és tres per vuit! O bé vuit per tres? Quina diferència hi ha entre tres per vuit i vuit per tres? Contesta'm, escarabató, i fixa-t'hi bé!

Wilfred estava massa espantat i terroritzat per enraonar.

Amb dues gambades la Trunchbull se li posà a tocar, i per alguna estranya habilitat gimnàstica, potser una clau de judo o de karate, tocà el darrere de les cames de Wilfred amb un dels seus peus i l'alçà en l'aire, on féu una tombarella. A mig fer la tombarella l'agafà per un turmell i el tingué bambolejant-se de cap per avall com una gallina plomada en un aparador.

—Vuit per tres —bramà la Trunchbull, brandant Wilfred pel turmell—, vuit per tres és el mateix que tres per vuit, i tres per vuit en fan vint-i-quatre! Repeteix-ho!

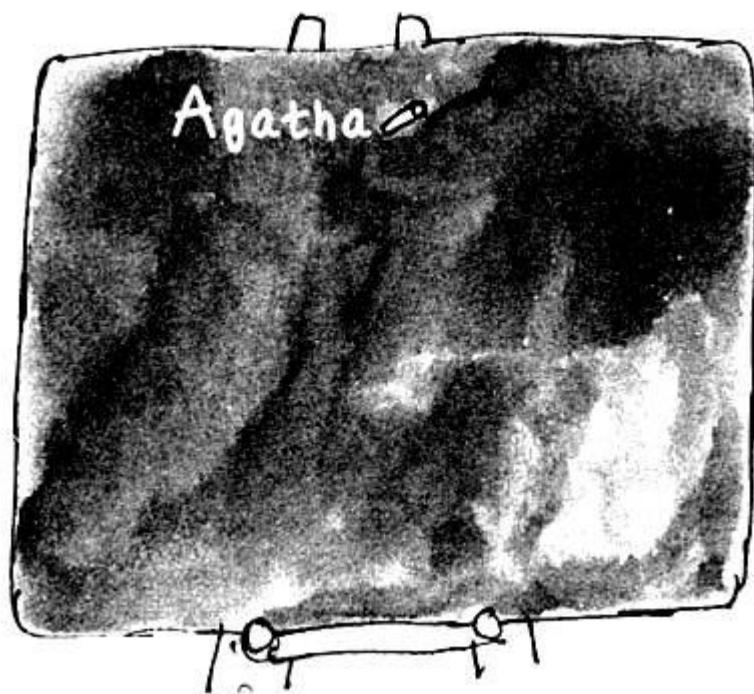
Exactament en aquell moment Nigel, a l'altre cap de l'aula, es posà dret i assenyalà excitadament la pissarra, i xisclà:

—El guix! Mireu el guix! Es mou sol!

El xiscle de Nigel va ser tan histèric i agut que tothom, la Trunchbull i tot, va mirar cap a la pissarra. I a la pissarra, tan cert com la llum del dia, una barra de guix sencera es movia tocant a la superfície negra grisosa de la pissarra.

—Està escrivint alguna cosa! —xisclà Nigel—. El guix escriu alguna cosa!

I sí, efectivament.

—Què dimonis és, això? —xisclà la Trunchbull. L'havia trasbalsada de veure el seu nom escrit per una mà invisible. Deixà caure Wilfred i s'adreçà a ningú:

—Qui està fent això? Qui escriu tot això?

El guix anava escrivint.

*Agatha, sóc Magnus
Sóc Magnus*

DIBUJO DE CARMEN GONZALEZ

Tothom a l'aula sentí el ronc que sortí de la gola de la Trunchbull:
—No! —cridà—, no pot ser! No pot ser Magnus!

*Agatha, torna-li la casa
a la meva Jenny*

DIBUJO DE CARMEN GONZALEZ

La senyoreta Honey, a un costat de la sala, llançà una ràpida mirada a Matilda. La nena seia ben dreta al pupitre, el cap alt, la boca apretada, els ulls lluents com dos estels.

Ara tothom mirava la Trunchbull. La cara de la dona s'havia tornat blanca com la neu i tenia la boca oberta i boquejava com un halibut fora de l'aigua i perbocant tota una rastellera de sorolls d'escanyat.

Torna-li els diners
a la meva Jenny

Torna-li la casa a la meva Jenny
i després guilla d'aquí.

Si no ho fas, vindré i t'agafaré.

Vindré i t'atraparé
com tu vas fer amb mi.

T'estic mirant,

Agatha

El guix deixà d'escriure. Vacil·là uns moments, i tot d'una va caure a terra i amb un crec es partí en dos.

A la pissarra hi havia escrit això: «Agatha, sóc Magnus. I faràs bé de creuret'ho. Agatha, torna la casa a la meva Jenny. Dóna-li el seu sou. Dóna a la meva Jenny la casa i després vés-te'n. Si no, vindré i et caçaré com tu em vas caçar a mi. Et vigilo, Agatha».

Wilfred, que havia aconseguit tornar al seu lloc de la primera fila, xisclà:

—La senyoreta Trunchbull ha caigut! La senyoreta Trunchbull està estesa a terra!

Aquesta era la més sensacional de totes les novetats, i la classe en pes saltà dels seients per veure-ho bé. I ve-te-la allí, la còrpora de la directora, tota espaterrada i panxa enlaire, passant de compte.

La senyoreta Honey corregué i s'agenollà al costat de la geganta prostrada.

—Ha perdut els sentits! —crijà—. Està freda! Que algú vagi immediatament a buscar la infermera. —Tres nens sortiren volant de la sala.

Nigel, sempre a punt, saltà sobre el gerro d'aigua.

—El pare diu que l'aigua freda és el millor per retornar els sentits! —va dir, i dient-ho abocà tot el gerro al cap de la Trunchbull. Ningú, ni la senyoreta Honey, no protestà.

Pel que fa a Matilda, continuava asseguda immòbil al pupitre. Se sentia curiosament joiosa. Sentia com si hagués tocat alguna cosa que no era d'aquest món, el punt més alt dels céls, l'estel més llunyà. Havia notat de forma meravellosa el poder que li sortia de darrere dels ulls, rajant com líquid calent dins del crani, i tenia els ulls cremant, molt més calents del que mai no havien estat, i havien començat a sortir-li coses dels ulls, i llavors la barra de guix s'havia aixecat i havia començat a escriure. Li semblava que ella no hi havia fet gran cosa, tot havia estat molt senzill.

La infermera de l'escola, seguida de cinc mestres, tres dones i dos homes, entrà corrents a l'aula.

—Redéu, finalment algú l'ha tombada! —crijà un dels mestres, amb una rialla
—. Felicitats, senyoreta Honey.

—Qui li ha abocat l'aigua al damunt? —preguntà la infermera.

—Jo —va dir Nigel, orgullós.

—Ben fet —va dir un altre mestre—. En fa falta més?

—Prou —va dir la infermera—. L'hem de dur a la infermeria.

Van fer falta tots cinc mestres i la infermera per aixecar l'enorme dona i treure-la de l'aula. Trontollaven.

La senyoreta Honey va dir a la classe:

—Em sembla que val més que sortiu al pati i jugueu fins a la lliçó vinent. —Després es girà i se n'anà a la pissarra, i esborrà amb molta cura el que hi havia escrit el guix.

Els infants començaren a sortir de l'aula. Matilda s'hi afegia, però en passar arran de la senyoreta Honey s'aturà, i els seus ulls, que parpellejaven, es trobaren amb els de la mestra, i llavors la senyoreta Honey se li tirà al damunt i li va fer una gran abraçada i un petó.

Una altra casa

Aquell mateix dia es començà a escampar la nova que la directora s'havia refet de l'esvaniment i que tot seguit havia sortit de l'escola amb la boca tancada i blanca de cara.

L'endemà al matí no va comparèixer per l'escola. A l'hora de dinar el senyor Trilby, que era el subdirector, telefonà a casa d'ella per demanar si no es troava bé. Ningú no contestà al telèfon.

Acabada l'escola el senyor Trilby decidí d'investigar, així que se n'anà a la casa on vivia la senyoreta Trunchbull, a la sortida del poble, el bonic edifici georgià de totxo vermell conegut com la Casa Vermella, amagada al bosc darrere els turons.

Tocà la campana. Ningú no contestà.

Trucà fort. Ningú no contestà.

Cridà: «Que no hi ha ningú?». Ningú no contestà.

Empenyé la porta i per sorpresa seva s'obrí. Entrà.

La casa estava en silenci i no hi havia ningú, però tots els mobles eren a lloc. El senyor Trilby pujà al dormitori principal. També allà tot semblava normal fins que va començar a obrir calaixos i a mirar armaris. No hi havia ni vestits ni roba ni sabates enllloc. No en quedava ni una peça.

«Ha tocat el dos», va pensar el senyor Trilby, i se'n tornà a informar els dirigents de l'escola que la directora suposadament havia desaparegut.

Un matí, la senyoreta Honey va rebre per correu certificat una carta d'una firma local d'advocats que la informava que la darrera voluntat i testament del seu pare difunt, el doctor Honey, havia sobtadament i misteriosament aparegut. Aquest document revelava que, d'ençà de la mort del seu pare, la senyoreta Honey havia estat, de fet, la legítima mestressa d'una propietat als afers del poble coneguda com la Casa Vermella, que fins a data recent havia estat ocupada per una tal senyoreta Agatha Trunchbull. El testament manifestava també que els estalvis de tota una vida del seu pare, que afortunadament eren encara estalvis al banc, li havien estat també llegats. La carta de l'advocat afegia que, si la senyoreta Honey era tan amable de posar-se en contacte amb aquella oficina tan aviat com li fos possible, la propietat i els diners podrien ser transferits al seu nom molt ràpidament.

La senyoreta Honey ho va fer i, al cap d'un parell de setmanes, ja vivia a la Casa Vermella, el lloc on s'havia criat i on per sort encara hi havia tots els mobles i tots els quadres de la família. Des de llavors Matilda va ser una visita benvinguda a la Casa Vermella cada tarda acabada l'escola, i s'inicià una estreta amistat entre la mestra i l'alumna.

Pel que fa al col·legi, també s'hi produïren grans canvis. Així que quedà clar que la senyoreta Trunchbull havia desaparegut completament d'escena, l'excel·lent senyor Trilby fou nomenat director en comptes d'ella. I molt poc després d'això Matilda fou traslladada a la classe superior, on la senyoreta Plimsoll descobrí ràpidament que aquella sorprenent criatura era tan brillant com la senyoreta Honey havia dit.

Una tarda, unes quantes setmanes després, Matilda prenia el te amb la senyoreta Honey a la cuina de la Casa Vermella, acabada l'escola, com feia cada dia, quan de sobte la nena va dir:

—M'ha passat una cosa estranya, senyoreta Honey.

—Parla-me'n —va dir la senyoreta Honey.

—Aquest matí —va dir Matilda—, només per divertir-me, he provat d'empènyer una cosa amb els ulls, i no he pogut. No he pogut moure res. Ni tampoc he sentit l'escalfor que em pujava sempre al darrere dels ulls. El poder m'ha desaparegut. Em penso que l'he perdut del tot.

La senyoreta Honey untà acuradament amb mantega una llesca de pa morè i hi afegí melmelada de maduixa.

—Esperava que passés una cosa així —va dir.

—Ah, sí? I per què? —preguntà Matilda.

—És només una suposició —va dir la senyoreta Honey—, però ve-te-la aquí. Mentre eres a la meva classe no tenies res a fer, no hi havia res que et requerís esforç. El teu enorme cervell es tornava boig de frustració. Et bullia dins del cap fins a la bogeria: hi havia una tremenda energia embotellada, sense tenir per on sortir, i d'una manera indeterminada vas poder treure aquesta energia pels ulls i moure objectes. Ara ets a la classe dels grans, competint amb nens que són més del doble de la teva edat, i tota aquella energia mental la gastes a classe. Per primera vegada, el teu cervell ha de lluitar i maldar i està completament ocupat, cosa que està molt bé. Això és només una teoria, ja ho saps, i potser és una mala teoria, però no em penso que s'allunyi de la realitat.

—M'alegra que hagi passat —va dir Matilda—. No m'agradaria passar la vida com a miraclera.

—Ja has fet prou —va dir la senyoreta Honey—. Encara em costa de creure que fessis tot allò per mi.

Matilda, que estava enfilada en una cadira molt alta a la taula de la cuina, es menjà el pa amb melmelada a poc a poc. Li agradaven tant, aquelles tardes amb la senyoreta Honey! Se sentia còmoda del tot, en presència d'ella, i enraonaven ben bé com a iguals.

—Sabia —va dir Matilda, de sobte— que el cor d'un ratolí batega sis-centes cinquanta vegades per segon?

—No —va dir la senyoreta Honey, somrient—. És fascinant. On ho has llegit?

—En un llibre de la biblioteca —va dir Matilda—. I això vol dir que, anant tan de pressa, no pots escoltar cada batec. Deu sonar com un brunzidor.

—Segurament —va dir la senyoreta Honey.

—I a quant li sembla que batega, el cor d'un ericó? —preguntà Matilda.

—Digues-m'ho tu —va dir la senyoreta Honey, tornant a somriure.

—No tan de pressa com el del ratolí —va dir Matilda—. Tres-centes vegades per minut. Tot i això, oi que no s'ho hauria imaginat, en una criatura que es mou tan a poc a poc?

—No —va dir la senyoreta Honey—. Digues-me'n un altre.

—Un cavall —va dir Matilda—. Aquest va ben a poc a poc. Quaranta batecs per minut.

«A aquesta nena», va pensar la senyoreta Honey, «semsbla que li interessa tot. Quan estàs amb ella és impossible avorrir-te. M'agrada, això».

Seien i xerraven a la cuina una hora o més, i llavors, a les sis, Matilda deia «bona tarda» i se'n tornava a casa seva, que era a uns vuit minuts.

Un dia, en arribar a la reixa de casa seva, veié aparcat al davant un gran Mercedes negre. No s'hi fixà gaire. Sovint n'hi havia, d'aparcats davant de casa seva, de cotxes estranys. Però quan entrà es va trobar amb una escena caòtica. El pare i la mare eren al vestíbul omplint frenèticament maletes de robes i coses.

—Què passa? —va cridar—. Què passa, papà?

—Ens n'anem —va dir el senyor Wormwood, sense distreure la vista—. Ens n'anem a l'aeroport d'aquí a mitja hora, de manera que val més que t'afanyis a fer la maleta. El teu germà ja és a punt. Mou-te, noia! Vinga!

—Ens n'anem? —va cridar Matilda—. On?

—A Espanya —va dir el pare—. Hi ha un clima millor que no pas en aquest maleït país.

—A Espanya —gemegà Matilda—. No hi vull anar, jo, a Espanya! M'agrada aquí i m'agrada la meva escola.

—Fes el que et diuen i deixa de discutir —roncà el pare—. Ja tinc prou problemes sense tu!

—Però, papà... —començà Matilda.

—Calla! —crijà el pare—. Ens n'anem d'aquí a trenta minuts! No perdré l'avió!

—I quant de temps hi serem, papà? —va gemegar Matilda—. Quan tornarem?

—Mai —va dir el pare—. I ara fuig, que tinc feina!

Matilda el deixà i sortí per la porta principal. Així que va ser al carrer arrencà a córrer. Tornà de dret a casa de la senyoreta Honey i hi arribà en quatre minuts encara no. Volà pel senderol del jardí i de sobte va veure la senyoreta Honey allí mateix, al bell mig d'un parterre de rosers treballant-hi amb unes tisores de podar. La senyoreta Honey havia sentit la fressa dels peus de Matilda corrent per la grava i s'havia incorporat, s'havia tombat i havia sortit del parterre de rosers mentre la nena se li acostava corrents.

—Oí, oí! —va dir—. Què passa, què passa?

Matilda se li plantà al davant, panteixant, sense respiració, amb la carona vermella fins als cabells.

—Se'n van! —gemegà—. S'han tornat boigs i fan les maletes i se'n van a Espanya d'aquí a trenta minuts!

—I qui són, aquests? —va preguntar la senyoreta Honey tranquil·lament.

—El papà i la mamà i el meu germà Mike i diuen que jo també hi haig d'anar!

—Vols dir de vacances? —preguntà la senyoreta Honey.

—Per sempre! —cridà Matilda—. El papà diu que no tornarem mai més!

Hi hagué un silenci curt, i llavors la senyoreta Honey va dir:

—Realment, no em sorprèn gaire.

—Vol dir que vostè sabia que ens n'anàvem? —es queixa, Matilda—. I per què no m'ho havia dit?

—No, estimada —va dir la senyoreta Honey—. Jo no sabia que se n'anaven. Tot i això, la notícia no em sorprèn.

—I per què no? —crijà Matilda—. Digui'm què passa, per favor.

Encara estava sense alè de la correguda i del xoc de tot plegat.

—Perquè el teu pare —va dir la senyoreta Honey— està relacionat amb una pila de malfactors. Tot el poble ho sap. Jo diria que compra cotxes robats de tot el país. Hi està ficat fins al coll.

Matilda se la mirà amb els ulls esbatanats i bocabadada.

La senyoreta Honey continuà:

—Duien cotxes robats al taller del teu pare i ell els canviava la matrícula i els pintava d'un altre color i tota la pesca. I ara probablement algú li ha dit que la policia el busca i fa el que fan tots, anar-se'n a Espanya, on no el puguin atrapar. Hi deu haver estat enviant diners durant anys per si hi havia d'anar a parar.

S'estaven a la gespa davant de l'agradable casa de totxo vermell vell i tempestejat i amb les altes xemeneies, i la senyoreta Honey encara duia a les mans les tisores de podar. Era una tarda càlida i daurada, i una merla cantava a prop.

—No me n'hi vull anar! —Matilda xisclà de sobte—. No me n'hi vull anar, amb ells.

—Em penso que hi hauràs d'anar.

Jo vull viure aquí amb vostè —Matilda xisclà—. Per favor, deixi'm viure aquí amb vostè!

—És el que més m'agradaria —va dir la senyoreta Honey—. Però, desgraciadament, no serà possible. No pots deixar els teus pares només perquè ho vulguis. Tenen el dret de dur-se-te'n amb ells.

—Però, i si hi estiguessin d'acord? —crijà Matilda, decidida—. I si diguessin que sí, em podria quedar amb vostè? M'hi deixaria estar, amb vostè, llavors?

La senyoreta Honey digué suavament:

—Sí, seria diví.

—Molt bé, em sembla que diran que sí! —crijà Matilda—. Crec de veritat que diran que sí! De fet, ni compto per a ells.

—No tan de pressa —va dir la senyoreta Honey.

—Doncs hi hem d'anar, de pressa! —crijà Matilda—. Se'n van immediatament! Anem-hi! —crijà, engrapant la mà de la senyoreta Honey—. Faci el favor de venir amb mi a dir-los-ho! Però ens hem d'afanyar! Hem de córrer!

Un instant després corrien totes dues senderol avall i després ja eren al carrer, i Matilda anava al davant, estirant pel canell la senyoreta Honey, i va ser una cursa salvatge i meravellosa la que van fer pel carrer de terra i a través del poble fins a la casa on vivien els pares de Matilda. El gran Mercedes negre encara era allà i ara el portaequipatges i totes quatre portes eren obertes i el senyor i la senyora Wormwood i el germà s'hi atrafegaven com formigues, apilant-hi maletes, quan Matilda i la senyoreta Honey hi van arribar corrents.

—Papà i mamà! —esclatà Matilda, sense alè—. No vull venir amb vosaltres! Vull estar-me aquí i viure amb la senyoreta Honey, i ella diu que només puc si em doneu permís! Digueu que sí, si us plau! Vinga, papà, digues que sí! Digues que sí, mamà!

El pare es girà i mirà la senyoreta Honey.

—Vostè és la mestra que una vegada va venir aquí a veure'm, oi? —va dir. Llavors tornà a entaforar maletes al cotxe. La seva esposa li va dir:

—Aquesta ha d'anar al seient del darrere. No hi ha més lloc, al portaequipatges.

—M'agradaria molt tenir Matilda amb mi —va dir la senyoreta Honey—. Me n'encarregaria i l'estimaria, senyor Wormwood, i les despeses anirien a càrec meu. A vostès no els costaria ni un cèntim. Però no ha estat idea meva. Ha estat de Matilda. I jo no me la quedaré si vostès no me'n donen total i voluntari consentiment.

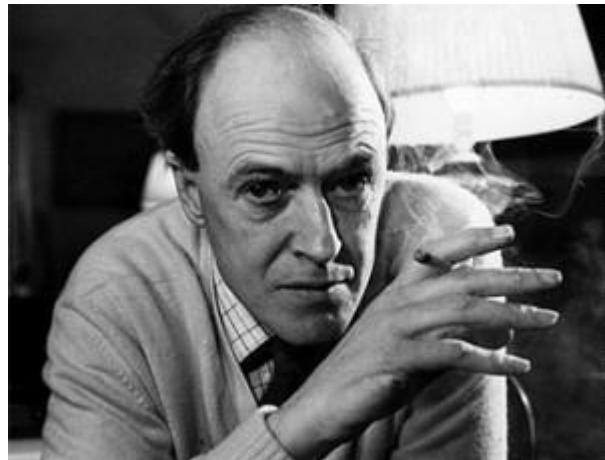
—Vinga, Harry —va dir la mare, empenyent una maleta al seient del darrere—. Per què no la deixem, si això és el que vol? Un menys que haurem de vigilar.

—Tinc pressa —va dir el pare—. He d'agafar l'avió. Si es vol quedar, que es quedí. A mi m'està bé.

Matilda es ficà entre els braços de la senyoreta Honey i l'abraçà, i la senyoreta Honey li tornà l'abraçada, i llavors pare, mare i germà entraren al cotxe i el cotxe arrencà amb un grinyol de pneumàtics. El germà li va fer adéu per la finestra del darrere, però els altres dos ni tan sols es van girar. La senyoreta Honey encara abraçava la noieta i ni l'una ni l'altra no van dir ni una paraula mentre contemplaven el gran cotxe negre agafant el revolt al final del carrer i desapareixent enllà per sempre més.

ROALD DAHL (Llandaff, 13 de setembre de 1916 - Oxford, 23 de novembre de 1990) fou un escriptor i guionista gal·lès d'ascendència noruega. És un dels grans mestres del relat curt de la literatura anglosaxona contemporània. Per la qualitat dels seus contes ha estat comparat amb Poe, Maupassant, O'Henry o Hemingway.

Hi ha una rara unanimitat entre els crítics a considerar que són comptats els narradors de qualsevol època capaços de donar-nos uns relats breus de la profunditat i la senzillesa dels de Dahl. I pocs els autors que saben fer endinsar el lector en un món tan profundament personal, dominat de cap a cap per un humor típicament britànic, tendre i corrosiu alhora.

Entre les seves obres més cèlebres destaquen *James i el préssec gegant* (1961), *Charlie i la fàbrica de xocolata* (1964), *Les bruixes* (1983) i *Matilda* (1988) (literatura per a infants), i també la novel·la *Oncle Oswald* (1979) i els reculls de contes *Històries imprevistes* (1979) i *L'autoestopista* (2009) (literatura per a adults).